PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir

Leto XXI. Št. 15 (5993)

TRST, torek 19. januarja 1965

OD PREJŠNJEGA PETKA, KO GA JE ZADELA MOŽGANSKA TROMBOZA

Winston Churchill počasi umira in pada vedno globlje v nezavest

Kraljica Elizabeta se je vrnila v London, predsednik vlade Harold Wilson pa je odpovedal obisk v Zahodni Nemčiji, da ne bi bil tam prav v «trenutkih, ko zmagovalec v drugi svetovni vojni in simbol odpora proti nacizmu, počasi umira»

LONDON, 18. — Nocoj pred 23. uro je bil objavljen najnovejši zdravniški bilten, v katerem je rečeno, da je Winston Churchill «preživel miren dan in se njegovo stanje ni spremenilo». Prihodnji bilten bo objavljen jutri opoldne. Po vesteh ki jih je posredno potrdil tudi Moran, hranijo bolnika izključno z injekcijami, ker že od petka dalje, ko ga je zadela možganska tromboza, ne more več ničesar užiti. Nikakor pa ne čuti bolečin in tudi k zavesti se še ni vrnil.

Kraljica Elizabeta se je danes popoldne vrnila v London iz grada v Sandrighamu in izrazila željo, da bi osebno obiskala Churchillovo soprogo Clementino. Toda obisk je odvisen od bolnikovega stanja — kot je dejal predstavnik dvora — kajti stanje se ni zboljšalo, puls je nereden, nezavest še vedno traja in je po izjavah Clementinine sestrične, še bolj globoka.

Predsednik vlade Wilson pa je zaradi Churchillove bolezni odpovedal svoj obisk v Bonnu, ki je bil določen za 21. t.m. Uradno je bilo sporočeno, da je obisk samo odložen in da bo pozneje določen drug datum. V britanskih vladnih krogih poudarjajo, da «kljub odličnim angleško-nemškim odnosom ne bi bilo umestno, če bi predsednik britanske vlade bival v Nemčiji v tistih trenutkih, ko zmagovalec v zadnji vojni, ki je simbol odpora proti nacizmu, počasi umira». Wilson bi bil moral odpotovati že 21. t.m. zvečer in se naslednjega dne sestati s kancelerjem Erhardom, 23. t.m. pa obiskati zahodni Berlin.

Iz Južne Afrike poročajo, da je istega dne, to je v petek, zadela možganska tromboza tudi 83-letnega bivšega burskega častnika Jampa Botha, ki je med bursko vojno ujel Winstona Churchilla, ki se je boril takrat v angleški armadi proti Burom.

Bothu je bilo danes nekoliko bolje in je novinarjem izjavil, da je «Churchill eden najboljših Angležev, ki so kdaj koli živeli». Rekel je, da je «Anglija lahko nanj ponosna, ker je bil odličen državnik in pošiljam mu vse svoje najboljše želje».

Churchillov osebni zdravnik bere zdravniško poročilo

DANES V PARIZU

De Gaulle - Erhard

PARIZ, 18. — Jutri in pojutrišnjem se bosta v gradu Rambouillet sestala de Gaulle in Erhard. O tem sestanku objavlja svetovni tisk že več dni dolge komentarje, ki se vsi strinjajo v tem, da bo glavni predmet njunih razgovorov predvsem obnova evropske politike in ponovne zedinjenje obeh Nemčij.

Glede prve točke je baje Erhard že dal dokaz dobre volje s koncesijami v kmetijskih vprašanjih skupnega evropskega tržišča ter s tem da je pristal na de Gaullov predlog o politični skupnosti «Evrope držav». Toda po sredi je vojaško vprašanje, glede katerega bo Erhard verjetno vztrajal, in sicer: NATO, ker smatra, da je velika atomska moč ZDA edina zaščitnica Zahodne Nemčije.

Glede druge točke pa piše pariški vladni tisk, da bo vse odvisno od vprašanja: Ali hoče Zahodna Nemčija v resnici izvajati evropsko politiko? Neki katoliški dnevnik pa piše, da so za zastoj nemškega ponovnega zedinjenja glavni krivci Angleži in Američani, vsekakor bolj kot Francija.

Predstavnik bonske vlade Von Hase je danes izjavil, da bodo današnji razgovori med de Gaullom in Erhardom «zelo realistični». Izrazil je upanje po zbližanju «francosko-nemških idej», poudaril je, da večstranska atomska sila že obstaja «kot načrt» toda morajo jo še dobro proučiti, predvsem pa britanske predloge.

Po drugi strani se je izvedelo, da se je Erhard danes posvetoval s svojimi ministri in voditelji demokristjanske stranke, predvsem pa z zunanjim ministrom Schroederjem, ki je znan kot zagovornik «filoameriške politike» in z bivšim obrambnim ministrom Straussom, ki zagovarja «samostojno Evropo v golističnem okviru».

Stavke v strojarski industriji in v industriji gumijastih izdelkov

RIM, 18. — Od 6 jutri do 6 v sredo 20. t. m. bo 48-urna vsedržavna stavka delavcev v strojarski industriji. Ta sklep so sprejele vse sindikalne organizacije, vključene v CGIL, CISL in UIL, in je v zvezi s prekinitvijo pogajanj za obnovo delovne pogodbe.

Danes so začeli ponovno stavkati delavci v industriji gumijastih izdelkov. Stavkali bodo od danes do petka, med tem časom pa se bodo vzdržali dela v celoti 48 ur. Tajništva vseh treh sindikalnih organizacij se bodo ponovno sestala 23. t. m., da bi proučila položaj. Stavkovno gibanje je v zvezi z izostalo obnovo delovne pogodbe.

Sindikati SMAD (CISL) in SIPDAD (Dirstat) potrjujejo v svojem sporočilu stavko carinskega osebja od 20. do 29. t. m. Sporočilo navaja, da je razlog za novo stavko iskati v okoliščini, da zakonski osnutek finančnega ministra o trgovski odškodnini prizadeva koristi carinskega osebja.

V zvezi s stavko poštnega, telefonskega in telegrafskega osebja, ki sta jo CGIL in CISL proglasili za 30. t. m., je glavni tajnik SILP-CISL Bruni dejal, da nameščenci PTT stavkajo proti načinu, kako so uveljavili zakon o poenotenju prejemkov in pokojnin javnih nameščencev.

Preosnova vlade v J. Vietnamu

Pet generalov v novi sajgonski vladi

SAJGON, 18. — Državni poglavar Južnega Vietnama Suu je danes podpisal odlok o preosnovi Huongove vlade, iz katere sta izstopila dva ministra, novi ministri pa so postali štirje generali in en civilist. Vstop generalov razlagajo kot nov dokaz vodilne vloge oboroženih sil po decembrskem državnem udaru. General Ngujen Van Tieu je postal podpredsednik vlade, general Tran Van Minh pa obrambni minister. Tran Van Huong je ostal predsednik vlade.

Radio Patet Lao je včeraj sporočil, da je pri napadu 13. t.m., ko sta bili sestreljeni ameriški letali «F-100» in «F-105», sodelovalo 24 ameriških nadzvočnih lovskih bombnikov. Tudi Tass potrjuje sestrelitev omenjenih bombnikov ter poudarja, da so bili sestreljeni pravzaprav štirje ameriški lovski bombniki, ki so napadali cilje v laoški pokrajini Ksieng Kuang. Kakor je znano je Pentagon sporočil, da sta bili sestreljeni samo dve ameriški reakcijski letali.

V Washingtonu pa je predstavnik državnega tajništva izjavil, da pošiljajo ZDA Laosu pomoč za njegovo obrambo zaradi tega, ker so «komunisti kršili ženevske sporazume».

Zarota proti Čombeju?

LEOPOLDVILLE, 18. — Neki tednik je danes objavil vest, da bi bili morali Čombeja umoriti člani neke «evropsko-kongoške skupine» zarotnikov. Kongoška policija vodi preiskavo.

PO IZSTOPU INDONEZIJE IZ OZN

Nevezane države se zavzemajo da bi Indonezija umaknila svoj sklep

Predlog za poslanico je dal maršal Tito

Na kairski konferenci, na kateri je sodelovala tudi Indonezija, je bilo poudarjeno, da je OZN v današnjih pogojih nenadomestljiva

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 18. — Po vesteh iz diplomatskih krogov se nevezane države zavzemajo pri indonezijski vladi, da upošteva stvarne dolgoročne interese Indonezije in mednarodnega sodelovanja sploh in da ponovno prouči svoj sklep o izstopu iz Organizacije združenih narodov. Nevezane države so sklep indonezijske vlade sprejele s presenečenjem in zaskrbljenostjo. Presenečenje je toliko večje, ker je do sklepa o umiku Indonezije iz svetovne organizacije prišlo kmalu po kairski konferenci, na kateri so nevezane države po podrobnih ocenitvah sodobnega mednarodnega gibanja in potrebe borbe za mir in polno enakopravnost na svetu označile OZN kot nenadomestljivo v današnjih pogojih. Prav na tej konferenci, kateri je Indonezija dala svoj prispevek, je bilo označeno določeno delovanje za prilagoditev svetovne organizacije zahtevam časa.

Nevezane države so zaskrbljene zaradi sklepa Indonezije predvsem zato, ker slabljenje Organizacije združenih narodov otežkoča borbo za popolno dekolonizacijo. Izredno hiter proces dekolonizacije po vojni je nemogoče ločiti, poudarjajo v Beogradu, od svetovne organizacije, katere članstvo se je povečalo prav z državami, ki so se v borbi za svobodo vedno obračale za pomoč svetovni organizaciji, od katere so jo tudi prejemale. Organizacije in ustanove Združenih narodov so forum, ki bi sedaj moral pomagati novo-osvobojenim državam pri utrditvi njihove neodvisnosti. Kairska konferenca je v tem smislu dala novo vsebino delovanju nevezanih in nerazvitih držav v svetovni organizaciji. Gre za napore, da se pomoč za hitrejši gospodarski razvoj teh držav in za enakopravne gospodarske mednarodne odnose usmeri preko svetovne organizacije. Prijateljska pobuda nevezanih držav, ki ima polno podporo Jugoslavije, izhaja iz politike o kateri so se dogovorile v Kairu.

B. B.

KAIRO, 18. — Časopis «El Gunhuria» poroča danes, da se nevezane države dogovarjajo na ravni državnih poglavarjev o izstopu Indonezije iz OZN. Kot piše diplomatski urednik lista je baje maršal Tito predlagal državnim poglavarjem nevezanih držav, naj pošljejo skupno poslanico predsedniku Sukarnu s pozivom, naj svoj sklep prekliče. Ta predlog je bil ugodno sprejet in sedaj se nadaljujejo stiki glede vsebine predložene poslanice.

Iz Tokia pa poročajo, da je indonezijski veleposlanik izročil japonskemu predsedniku vlade Satu poslanico predsednika Sukarna, ki vsebuje odgovor na Satov poziv naj Indonezija prekliče svoj izstop. Predsednik japonske vlade je pozneje izjavil, da v Sukarnovi poslanici izjavlja, da bo Indonezija storila vse, kar je v njeni moči, da bi preprečila, da bi se spor z Malezijo spremenil v splošno vojno. Vsekakor pa je Djakarta zaskrbljena zaradi koncentracije oboroženih sil na tem področju, ki bi utegnila imeti hude posledice tudi za Japonsko. Toda Indonezija ostaja trdno pri svojem sklepu glede izstopa zaradi izvolitve Malezije v Varnostni svet, ker izvolitev krši kolektivno varnost, katera je bila glavni razlog vstopa Indonezije v OZN. Indonezija hoče prepričati druge države glede nujnosti reforme OZN in upa, da njen izstop ne bo pokvaril prijateljskih odnosov z Japonsko.

Soproga indonezijskega zunanjega ministra Subandrija je prispela danes v Ženevo, da bi se udeležila zasedanja izvršnega sveta *Svetovne zdravstvene organizacije — OMS*, ki je specializirana ustanova Združenih narodov. Izjavila je, da Indonezija z izstopom iz OZN ne namerava izstopiti tudi iz ustanov, ki so OZN pridružene. A taka ustanova je predvsem svetovna organizacija za zdravstvo, ki se je izkazala za koristno. Dodala pa je, da bo Indonezija zapustila vse ustanove, ki imajo v svojem znaku ime OZN kot so ustanove Unesco, UNICEF in FAO, kajti prav FAO ni «prinesla Indoneziji nobene koristi». Rekla je, tudi, da je zdravstvena organizacija koristila zlasti pri pobijanju malarije. Subandrijeva soproga je namestnica ministra za zdravstvo.

O Indoneziji je govoril danes tudi tunizijski predsednik Burgiba. Rekel je, da je spor z Malezijo nezaslišan, ker gre za deželi, kjer prebiva isti narod iste vere. Izrazil je zadovoljstvo, ker Sukarno svojih groženj ni začel izvajati, temveč da je spričo reakcije nevezanih držav začel misliti na kompromisno rešitev.

Glede Magreba je dejal, da je prepričan, da bo letos prišlo do tesnejših odnosov med štirimi državami Severne Afrike in šestimi državami evropske skupnosti. O Kongu je rekel, da so Adulove izjave glede pomiritve take, da bi lahko služile kot podlaga za diskusijo z vsemi razen s Čombejem.

Saragat bo sprejel jutri vlado, predstavnike parlamenta in druge osebnosti

Malagodi vprašuje Mora, kako namerava rešiti «vedno hujšo politično in gospodarsko krizo»

Glavni svet KD bo zasedal 28. t. m. - Danes seja vodstva PSI - Konferenca ministra Colomba o italijanski konjunkturi - Tanassi o pogojih za združitev socialistov - De Martino o krizi strank in parlamentarnega režima

RIM, 18. — Predsednik republike je sprejel danes na ločen razgovor predsednika IRI prof. Petrillija in guvernerja državne banke dr. Guida Carlija, v sredo pa bo sprejel bivšega predsednika republike Gronchija, predstavnike poslanske zbornice in senata, ministre, državne podtajnike, člane ustavnega sodišča in druge visoke osebnosti, ki mu bodo čestitale k izvolitvi, naslednjega dne pa bo Saragat vrnil obisk v poslanski zbornici in senatu, ob 11.30 bo sprejel diplomatski zbor, ob 18 pa predstavnike domačega in tujega tiska.

Predsednik vlade Moro je imel danes razgovor s poslancem La Malfo.

Malagodi in Bozzi sta predložila interpelacijo PLI, v kateri vprašujeta predsednika vlade, «kako namerava vlada rešiti politično in gospodarsko krizo, ki postaja z vsakim dnem hujša, kar spravlja v nevarnost demokratične institucije in življenjske pogoje vseh državljanov, zlasti pa delavcev; in ali ima namen začasno obdržati, v takih razmerah, zunanje ministrstvo; če pa nima takega namena, s kakšnimi kriteriji namerava predlagati novega zunanjega ministra in s kakšnimi morebitnimi spremembami v sestavi vlade, ki so jo očitno razmajala nasprotja različnega značaja».

Tiskovni urad KD sporoča, da se bo glavni svet stranke sestal 28. t.m. ob 10. dopoldne.

Jutri zjutraj se sestane vodstvo PSI; na seji bodo razpravljali o dejavnostih stranke in o perspektivah socialistične akcije tudi kar zadeva vprašanje združitve socialistov.

O vprašanju združitve socialistov je govoril tudi tajnik PSDI Tanassi v svojem razgovoru z rimskim dopisnikom švicarskega dnevnika «Libera stampa» iz Lugana, ki bo objavljen v jutrišnji številki tega lista. Tanassi je dejal glede tega vprašanja, da je moč smatrati za preživele «tiste zgodovinske in ideološke razloge, ki so leta 1947 povzročile razcep v palači Barberini, in to zaradi notranjih in mednarodnih političnih dogodkov, zlasti pa zaradi sodelovanja med PSI in PSDI v vladi». Tanassi dodaja, da je še nekaj neodločnosti znotraj PSI, ki jo je treba premagati. Toda kljub temu se tako na vrhu, kot na bazi občuti potreba po združitvi. Pri tem se seveda ne sme podcenjevati okoliščine, da nekatere skupine PSI, ki so v stranki v manjšini, še niso rešile vprašanja odnosov med komunizmom in socializmom. Tanassi je izrazil željo, da bi bližnji kongres PSI prispeval k premostitvi težkoč, ki zavirajo ostvaritev socialistične enotnosti; na tem kongresu bi tudi manjšinski skupini PSI morali upoštevati neodložljivo zgodovinsko potrebo, ki narekuje ostvaritev velike stranke socialistične demokracije Realistično pa je Tanassi dodal, da bo treba z združitvijo še počakati, če se kongres PSI ne bo izrekel s prepričljivo večino za združitev.

Na vprašanje, kakšni so po njegovem mnenju bistveni pogoji za združitev socialistov, je Tanassi nakazal tri pogoje: nujnost, da ima nova stranka pravico državljanstva v socialistični internacionali; člani nove stranke morajo imeti pravico, da svobodno izbirajo svojo sindikalno pripadnost; končno je treba potrditi že sedaj usmeritev pri sestavi občinskih in pokrajinskih upravnih odborov s komunisti, vsaj v glavnih mestih dežel, in to v zvezi z ustanovitvijo dežel z navadnim statutom.

Zakladni minister Colombo je imel danes v Zuerichu, na povabilo italijanske trgovinske zbornice v Švici, konferenco na temo «Razvoj italijanske konjunkture». Minister je najprej orisal dejavnost italijanske vlade in njene ukrepe, da bi premagali neugodno gospodarsko konjunkturo in pripomnil, da so ti ukrepi sicer ohranili italijanski valuti njeno stabilnost, odpravili spivnost plačilne bilance, ki je v drugi polovici lanskega leta postala spet aktivna, vendar pa jim še ni uspelo zagotoviti povečanega dotoka investicij v gospodarstvo in s tem dvigniti in razširiti proizvodnje, kar bo naloga gospodarskega načrtovanja, ki bo v tem letu zadobilo svoje konkretne oblike v petletnem načrtu.

Jutrišnja številka glasila PSI «Avanti!» objavija članek tajnika De Martina pod naslovom «Stranka in država», v katerem pravi med drugim, da so politični dogodki preteklega leta, zlasti pa oni, ki so povezani z izvolitvijo novega predsednika republike, poudarili krizo strank, ki utegne zajeti demokratične institucije in parlamentarni režim. Kriza parlamentarnega režima pa bi utegnila odpreti pot desničarskim avtoritarnim režimom, kakor se je to dogodilo v drugih državah, medtem ko ni primera, da bi taka kriza privedla do levičarskih rešitev. «Naša kriza strank je šele na začetku in bi se mogla končati pozitivno, če bo politični razred znal poiskati stvarne, t.j. ekonomsko-družbene vzroke in njihove ideološke odraze ter postaviti čut za kolektiv, pred čut za posameznika in za skupino». PSI in delavsko gibanje sta zainteresirana bolj kot kdorkoli drugi na tej nalogi in ta akcija ima dvojen smoter. Prvi zadeva notranjo strukturo strank, vštevši PSI. Ta notranja struktura «utegne degenerirati, v imenu svobode mnenja, v lažno demokracijo, v kateri si stojijo nasproti druga drugi skupine in struje, organizirane v frakcije, kar zavira in kvari pristno in izvirno borbo mnenj». De Martino nato priporomnja, da se bodo voditelji PSI morali pripraviti na to, da bodo temeljito proučevali značaj stvarnih vprašanj dežele, od onih, ki zadevajo gospodarstvo, do onih, ki se tičejo državne ureditve in njene uprave. Tu je potrebno sodelovanje vseh, «ne da bi se kdorkoli smatral za neobhodno potrebnega, ne da bi kdorkoli smatral za neke vrste katastrofo, če njegove osebne ideje ne bodo našle zadostne potrditve v tem proučevanju».

Drugi smoter pa zadeva premostitev sedanjega stanja v delavskem gibanju, začenši pri socialističnem gibanju, razcepljenem v stranke, ki si stojijo nasproti druga proti drugi. «Zavest splošne škode, ki jo ta razcepljenost povzroča stvari delavskega razreda in socialistične demokracije, obstaja v zadostno jasni obliki v vedno večjem številu socialistov in se izraža v težnji po enotnosti, ki pa ne najde realističnega političnega tolmačenja. Potrebno je torej, da naša stranka upošteva v vedno večji meri kot stalno temo svoje politične dejavnosti iskanje vseh načinov, ki bi bili zmožni pospešiti proces združevanja, brez dogmatičnih predsodkov, s tem, da organizira veliko ljudsko diskusijo. Morda se bo v tej diskusiji pokazalo, da je najlaže doseči najprej socialistično enotnost; toda to bo imelo pozitiven pomen le, če jo bomo smatrali kot etapo v daljši poti, katere smoter ne more biti v tem, da bi zoperstavljanje med socialisti in komunisti postalo nepremostljivo, ampak da bi ga premagali, ker se je rodilo v drugačnih zgodovinskih okoliščinah, od današnjih, in ki bo moglo še težje ustrezati razmeram v Italiji in v Evropi, kakor jih moremo že sedaj videti, da bodo čez eno ali dve desetletji».

DANES

Že od prejšnjega petka traja dolga agonija Winstona Churchilla in ves svet jo spremlja spominjajoč se zgodovinskih dogodkov, katerih glavni akter je bil devetdesetletni angleški državnik.

V indonezijsko-malezijski spor so včeraj posegle nevezane države na pobudo maršala Tita na osnovi sklepov zadnje kairske konference, ki je ob sodelovanju Indonezije poudarila, da je v današnjih pogojih nujen obstoj Organizacije združenih narodov iz katere je Indonezija izstopila. Zato bodo nevezane države pozvale Sukarna, naj prekliče svoj sklep o izstopu. Po drugi strani pa je včeraj indonezijski predsednik odgovoril na podoben japonski poziv, da izstopa ne bo preklical, vendar pa da bo poskrbel, da se spor ne bo spremenil v vojno.

V Varšavi in v Parizu bosta jutri dva važna sestanka. V Varšavi se sestanejo predsedniki vlad, partijski voditelji, zunanji in notranji ministri vseh držav Varšavskega pakta razen Albanije, ki se tudi prejšnjega sestanka ni udeležila. Po pisanju «Pravde» bodo razpravljali predvsem o omejitvi širjenja atomskega orožja v Srednji Evropi in o predlogu Rapackega za sklicanje evropske konference o odnosih med Vzhodom in Zahodom s sodelovanjem ZDA. Hkrati pa je Sovjetska zveza poslala vladam v Bonnu, Parizu, Londonu in Washingtonu protestno noto zaradi atomskega minskega pasu vzdolž meja med obema Nemčijama.

Pri Parizu bosta de Gaulle in Erhard obravnavala predvsem številne sporne točke, ki obstajajo kljub francosko-nemškemu prijateljskemu sporazumu. Med glavnimi sta vsekakor vprašanji «evropske politike» in ponovnega zedinjenja obeh Nemčij.

V Sajgonu so po sporazumu med generali in civilisti včeraj sestavili novo vlado, ki ji sicer predseduje dosedanji predsednik Huong, toda podpredsednik je postal neki general, poleg njega pa so postali ministri še trije drugi generali, tako da bo vojska vejetno imela še nadalje glavno besedo, kot jo je imela že od vojaškega udara 20. decembra lani.

DANES SE ZAČNE V VARŠAVI

Sestanek predsednikov vlad držav Varšavskega pakta

Včeraj so prispeli: Kosigin, Brežnjev, Malinovski, Grečko, Ulbriht, Gheorghiu-Dei, Živkov, Kadar in Novotny - Razpravljali bodo o omejitvi atomskega orožja in konferenci Vzhod-Zahod Opozorilo ZSSR bonski vladi zaradi atomskega minskega pasu

VARŠAVA, 18. — Danes so prispeli v Varšavo voditelji držav Varšavskega pakta — razen Albanije — tako da bodo na sestanku jutri navzoči: za ZSSR Kosigin, Brežnjev, Malinovski in Grečkov, za Poljsko Ciranikijevič in Gomulka, za Vzhodno Nemčijo Walter Ulbricht, za ČSSR Novotny, za Madžarsko Kadar, za Romunijo Gheorghiu-Dej, za Bolgarijo pa Živkov. Danes je bil sestanek obrambnih ministrov držav Varšavskega pakta na sedežu poljskega obrambnega ministrstva, kjer jih je pozdravil obrambni minister maršal Marjan Spihalski.

Varšavski radio je danes oddajal odstavke iz članka, ki je bil objavljen v moskovski «Pravdi». Glasilo KP ZSSR poudarja predvsem miroljubni značaj politike socialističnega tabora in enotnost Varšavskega pakta ter predloge, ki sta jih dala Gomulka in Rapacki za omejitev atomske oborožitve v Srednji Evropi. «Pravda» piše tudi o predlogu, ki ga je prejšnji mesec iznesel Rapacki v skupščini OZN glede sklicanja splošne evropske konference o odnosih med Vzhodom in Zahodom ob sodelovanju ZDA.

V Moskvi pa je namestnik zunanjega ministra Semjonov izročil zahodnonemškemu veleposlaniku Horstu Groepperju protestno noto v zvezi z bonskim načrtom o minskem atomskem pasu vzdolž meje med obema Nemčijama. Semjonov je predvsem opozoril na dolžnosti, ki jih ima bonska vlada kot naslednica tiste vlade, ki je podpisala kapitulacijo Nemčije in na obveznost, ki so jih podpisali zavezniki po drugi svetovni vojni v Poznanju, ter dejal, da bi morebitna eksplozija min povzročila škodo tudi prebivalstvu Zahodne Nemčije. Končno je izjavil, da si Sovjetska zveza pridržuje pravico podvzeti vse potrebne protiukrepe.

Moskovski radio pa je sporočil, da je sovjetska vlada poslala podobne note tudi vladam Francije, Velike Britanije in ZDA. V notah se poudarja, da bi bile atomske mine ogrožale milijone življenj Srednje Evrope ter da bi minski atomski pas znatno povečal nevarnost atomskega spopada v Evropi.

Resolucija komunističnih strank Latinske Amerike

MOSKVA, 18. — Predstavniki komunističnih strank Latinske Amerike so se sestali v neki socialistični državi, toda ne v SZ, in sprejeli resolucijo, v kateri poudarjajo nujnost enotnosti mednarodnega komunističnega gibanja na temelju načel marksizma-leninizma in resolucij moskovskih konferenc iz leta 1957 in 1960; zavzemajo se za ukinitev javnih polemik, za enotnost znotraj vsake stranke in obsojajo vsakršno frakcionaško dejavnost; zahtevajo dvostrenske in večstranske sestanke med komunističnimi strankami in plenarne konference «vseh komunističnih in delavskih strank».

Druga resolucija poudarja potrebo, da se okrepi solidarnost s Kubo; latinsko-ameriške komunistične stranke, naj se borijo za obnovo diplomatskih in trgovinskih odnosov s Kubo, za odpravo ekonomske blokade, hkrati pa naj popularizirajo uspehe, ki jih je Kuba dosegla na področju gospodarstva, socialnega razvoja in kmetijstva.

Konferenca komunističnih strank Latinske Amerike je končno odobrila vrsto priporočil, ki zadevajo borbo proti imperializmu v Latinski Ameriki; med temi je tudi poziv, naj ustanovijo stalna gibanja solidarnosti proti preganjanju komunistov v Latinski Ameriki. Zavzela je stališče v korist borbe proti ostankom kolonializma in za vrnitev Argentini Malvinskih otokov; hkrati zahteva osvoboditev komunističnih voditeljev, ki so sedaj zaprti v Venezueli, Ekvadorju, na Haitiju, v Paragvaju in v Braziliji.

Opazovalci v Moskvi pripominjajo, da na konferenci ni prišlo do izraza stališče, ki bi bilo jasno naklonjeno SZ; na podlagi resolucije je moč celo trditi, da se 23 komunističnih strank Latinske Amerike strinja le v tem, da se ne morejo vezati na konferenco, ki bi le potrdila razkol v mednarodnem komunističnem gibanju.

«ZA OHRANITEV NAJMOČNEJŠE VOJAŠKE SILE NA SVETU»

Poslanica predsednika Johnsona o ameriškem vojaškem proračunu

V letu 1965-66 bodo izdali za oborožene sile 49 milijard in 300 milijonov dolarjev Nova balistična raketa «Pozejdon», dvakrat močnejša od «Polaris A3»

WASHINGTON, 18. — Predsednik Johnson je poslal kongresu svojo poslanico, ki zadeva obrambo ZDA, in v kateri zatrjuje med drugim, da bo 25. t.m. predložil kongresu vojaški proračun, ki predvideva 49 milijard in 300 milijonov dolarjev izdatkov v finančnem letu 1965-66. Ta proračun je za dve milijardi dolarjev nižji od onega, ki ga je predložil lansko leto.

Poslanica zatrjuje, da ZDA skušajo zajamčiti svetovni mir s svojimi vojaškimi silami in dodaja, da imajo ZDA za glavni smoter ohranitev najmočnejše vojaške sile na svetu z najnižjimi stroški. Johnson sporoča, da so že izdelali novo balistično raketo, «Pozejdon», ki bo dvakrat močnejša od najmočnejše rakete «Polaris» («Polaris A3»); tudi ta raketa je namenjena podmornicam.

ZDA imajo tudi 850 medcelinskih raket na kopnem, poleg 300 raket «Polaris» na podmornicah in več kot 900 bombnikov, ki morejo vzleteti v 15 minutah. Johnson dodaja v svoji poslanici, da nevarnost vojne sicer ostaja, vendar pa da je upanje glede ohranitve miru sedaj večje, ker «smo vsi svobodni ljudje dokazali, da smo pripravljeni oskrbeti se z vsemi najbolj učinkovitimi sredstvi za ohranitev miru. ZDA razpolagajo z vojaško silo, ki ji ni primere, v katero imajo zavezniki zaupanje, nasprotniki pa jo spoštujejo: z njo moremo reagirati na vsako vrsto napada, od balističnih raket do gverile. Vendar je potrebna nenehna modernizacija tega vojaškega potenciala. Ameriška obramba temelji na dveh bistvenih koncepcih: orožje ZDA teži za tem, da ohrani mir, ne pa da sproži vojno; strateške sile morajo biti zmožne preprečiti vsakršen napad proti Ameriki ali proti njenim zaveznikom, in te sile to zmorejo.»

Ko je govoril o jedrski oboroženosti je Johnson poudaril, da bodo bombniki mogli napasti z novo raketo «SRAM» znatno večje število sovražnikovih objektov. Johnson napoveduje hkrati, da bodo ZDA izdelale nove vrste orožja: 1. nove naprave, da bodo ameriške balistične rakete prodrle v kakršenkoli obrambni sistem sovražnika; 2. naprave vodene na razdaljo, da bi povečali učinkovitost raket proti najrazličnejšim ciljem; 3. naprave, da bi mogli spremljati rakete na vsej njihovi progi do trenutka eksplozije nad ciljem; 4. ZDA bodo zgradile velikansko prevozno letalo «C-5 A», ki more vkrcati 750 potnikov in ki bo odprlo «novo razdobje na področju letalskega prevoza».

Kar zadeva klasično oboroženje, Johnson napoveduje, da bodo ZDA začele graditi nagle prevozne ladje s plinskimi turbinami, kar predstavlja «znaten napredek na področju pomorske tehnologije za tako velike ladje». S temi ladjami bodo mogli doseči v nekaj dneh ali celo v nekaj urah katerokoli vojno področje.

Johnson poziva zaveznike NATO, naj sodelujejo z ZDA pri skupnih strateških proučevanjih. ZDA hočejo okrepiti zavezništvo in skušajo porazdeliti naloge obrambe s skupno akcijo.

Kar zadeva področje južnovzhodne Azije, Johnson zatrjuje, da bodo ZDA še nadalje držale svojo besedo v Vietnamu, drugod pa bodo ameriški programi nespremenjeni. Washington bo še nadalje podpiral zakonito vlado v Laosu. Johnson zatrjuje, da so komunisti tisti, ki so ustvarili laoško vprašanje, ker niso hoteli spoštovati ženevskih sporazumov iz leta 1962, ki priznavajo tej deželi pravico, da jo «puste v miru». Kar pa zadeva vprašanje Vietnama, da se je to porodilo, ker so komunisti odklonili, da bi spoštovali sporazume iz leta 1954.

Johnsonov program pred 89. kongresom ZDA

Kaj pravzaprav pomeni ideja o ameriški «veliki družbi», ki jo je predsednik ZDA Lyndon Johnson nekoliko otipljivеje obrazložil v svoji poslanici o stanju unije novemu, 89. kongresu? Kakšna je realna podlaga tega visokozvenečega pojma, ki empirično zveni bolj kot predvolilna parola kot pa naslov programa, s katerim se predsednik Johnson obrača pred prenovljeni kongres?

Prvič je Johnson ti dve besedi, ki naj bi označevali določeno družbenozgodovinsko strukturo v ZDA, uporabili na nekem zborovanju v Ann Arborju v Michiganu, ko je govoril diplomatom tamkajšnje univerze. Toda izrazil je samo idejo — pri njej je ostalo in o njej so poslej v glavnem samo skeptično ugibali. Nekaj časa je prevladovalo mnenje, da gre zgolj za potrebno predvolilno parolo v tedaj že zelo ostri kampanji in ji pripisovali popolnoma utopično vsebino brez kakršnih koli realnih temeljev. Tembolj, ker je bilo jasno, da je v tem času celo Kennedyjev «New Frontier», ki še zdaleč ni bil tako zveneč in ambiciozen, že skoraj docela zbledel, ne sicer kot parcialno uresničljiv program — saj se velik del programa uveljavlja z zakoni brez posebnega hrupa — marveč kot idejna celota. Toda, kaže da gre pri «veliki družbi» še za precej več. Johnson je namreč dejal študentom v Ann Arborju: «V našem času nimamo samo priložnosti napredovati k družbi, ki bo živela v izobilju, marveč k veliki družbi». Kaj je s to veliko družbo mislil, tedaj ni povedal. Govoril je le o nalogi, ki bo terjala petdeset let in o uporabi nacionalnega bogastva, da bi «oplemenitili kvaliteto ameriške omike.»

Toda, ko prebiramo poslanico kongresu ob dvestoletnici ameriške unije, so cilji tega programa le nekoliko jasnejši. «Velika družba» naj bi bila naprednejša družba, v kateri bi ne bilo neskladnosti med prizadevanji posameznika in družbe, pot k nji pa naj bi bili pospeševanje gospodarske rasti, izboljšanje življenjske ravni vseh Američanov, zagotovitev enakih možnosti za vse državljane.

Kaže, da se je zamisel izluščila med pogovori v Beli hiši ob sodelovanju vseh članov administracije že spomladi, tako da je v Ann Arborju maja Johnson že povedal študentom, da namerava določiti «delovne skupine», ki naj bi pretehtale in preštudirale najbolj žgoče ameriške notranje probleme, «nato pa,» je dejal, «bomo začeli zarisovati našo pot do velike družbe. «Junija je res imenoval 15 delovnih skupin. Te so mu do novembrskih volitev v ZDA izdelale precej podrobne elaborate, ki jih zdaj v Beli hiši intenzivno proučujejo. Hkrati s tem pa je Johnson že imenoval več ljudi v tako imenovani «mali kabinet» pomočnikov sekretarjev in podsekretarjev, katerih naloge bodo v neposredni zvezi z iskanjem poti v to «novo družbo». Menda namerava poleg «malega kabineta» poiskati še kakšnih 35 ljudi in jih imenovati za šefe posameznih vladnih agencij, da bi s tem olajšal obsežno delo «vrhnji plasti» administracije.

Da je vsa zadeva šele sredi priprav, jo očitno tudi po tem, da Johnsonova poslanica, ki je bila le nekakšen poskusen balon, ne vsebuje pravzaprav nobenih konkretnih predlogov, kako se temu cilju približati. Vendar pa je obljubil, da bo že v naslednjih šestih tednih prebral kongresu vrsto posameznih poslanic, na podlagi katerih bo šele mogoče podrobno govoriti, kakšne korake namerava vlada napraviti in kako.

Vendar pa se zdi, da bodo prvi ukrepi na poti k tej «družbi» prav tisti, ki bi omogočali hitro akcijo v primerih, če bi se pokazala recesija ali hujša gospodarska kriza — ki sta nedvomno največja nevarnost za ta ambiciozni program. Ukrepi naj bi obsegali izredno zmanjšanje davkov, program javnih del, izboljšanje sistema podpore brezposelnim — skratka cel sistem državnih intervencij v gospodarskem življenju dežele. Nadalje bo obsegal program reševanja problema nerazvitih področij v ZDA, predvsem apalaškega področja — vladno akcijo v tej smeri je prejšnji kongres popolnoma pohabil. Nadalje reševanje problemov učinkovitejšega uveljavljanja zakona o državljanskih pravicah, nezadostno razvitega šolstva, ki mu daje že prva splošna poslanica velik poudarek, problema preveč intenzivnega izkoriščanja zemlje, zastarelega transporta, zanemarjenih mest — skratka, vrste vprašanj, ki so v tesni medsebojni odvisnosti in ki bodo terjala veliko dobre volje in sredstev. Enega izmed najbolj žgočih vprašanj — vprašanj zdravstvene pomoči starejšim in duševno bolnim v okviru socialnega varstva — pa se je vlada že lotila in ga te dni predložila kongresu.

Ideja o «veliki družbi» kot večji družbeni obliki na poti v državni kapitalizem in morda celo preveč pogumen korak dalje od «New Deala» in «New Flontier» je plod spoznanja, da imajo ZDA v zadnjih letih ob izredno dolgem gospodarskem poletu čedalje močnejšo materialno podlago in da so se prikopale na raven, ki jim, kot trdijo, trenutno omogoča odpravljanje takih problemov. Toda drugo in hkrati zelo bistveno vprašanje pa je, doklej bo ta boom trajal. Če se jim bo posrečilo, da ga bodo z novo politiko radikalnega znižanja davkov in drugimi ukrepi podaljšali, bo verjetno sicer moč uresničiti več elementov programa, posebej še, če le-ta ne bo naletel na večje težave v novem kongresu. Popolnoma izključeno pa je, da bo materialna situacija tako ugodna vseh petdeset let, kolikor jih po Johnsonovih besedah ta zamisel potrebuje za uresničitev. Ne glede na to in na velikopoteznost programa pa je v njem kljub vsemu jasno viden kurz še obsežnejših državnih intervencij. Če bodo te učinkovite, je v prvi vrsti odvisno od odločnosti sedanje administracije, da jih bo kljub hudemu, odporu ki ga je pričakovati, skušala uveljaviti, drugič pa od profila novega 89 kongresa ZDA, ki Johnsonovemu programu spričo povečane demokratske večine in liberalno republikanske manjšine ne utegne metati tako velikih polen pod noge, kot jih je stari kongres.

Sobotni Večer slovenske sodobne dramatike v Slovenskem gledališču je naletel na izredno odobravanje sicer ne posebno številnega občinstva. Verjetno je treba pripisati tako živahen odziv občinstva precejšnjemu številu navzočih študentov. Zelo številen obisk pa je imela nedeljska popoldanska predstava in tudi to pot ni manjkalo odobravanja, ki ga ta uprizoritev zares zasluži. Nadaljnje predstave bodo od jutri dalje

STRAŠEN ZLOČIN IZ MAŠČEVANJA V KALABRIJI

Neznanci so v spalnici streljali na mater in štiri otroke

Mati in starejši sin ubita, ostali trije otroci pa hudo ranjeni - Mož pokojnice je v zaporu zaradi umora

PALMI (Reggio Calabria), 18. — Skupina neznancev je izvršila danes zjutraj okrog 3. ure hud zločin v neki ljudski stanovanjski hiši v kraju Sant-Eufemia d'Aspromonte, kjer je spala skupno s svojimi štirimi otroci 35-letna Concetta Iarna. Njen mož, Giuseppe Gioffre, je sedaj v zaporu, ker je obtožen, da je skupno z očetom žene izvršil junija preteklega leta dvojni umor.

Okrog 3. ure zjutraj so sosedje Concette Iarna slišali v njeni mali hišici več strelov iz raznega strelnega orožja. Sosedje so takoj pritekli na kraj streljanja in našli žensko ter vse štiri otroke v mlaki krvi. Ženska in njen najstarejši sin Cosimo, star 12 let, sta bila na mestu mrtva. Ostale tri otroke, in sicer 7-letnega Giovannija, 5-letno Marijo in Carmelo, staro šele 5 mesecev, so ranjene odpeljali v civilno bolnišnico v Scillo.

Takoj po hudem zločinu so neznanci zbežali. Na kraj zločina so v najkrajšem času prihiteli najvišji funkcionarji policije in karabinjerjev iz Reggio Calabrie, ki so takoj začeli s preiskavo. Za sedaj domnevajo, da je bil zločin storjen iz maščevanja. Kot poročajo, so karabinjerji in policija na dobri poti, da zasledijo zločince. Doslej so že ustavili štiri osebe, člane družine Alvaro iz S. Eufemie d'Aspromonte. Kot je bilo svoj čas že pisano, je mož umorjene Concette, Giuseppe Gioffre, umoril 29-letnega Antonia Alvara.

Preiskavo vodi osebno kvestor iz Reggio Calabrie. Po zadnjih vesteh se je izvedelo, da je policija ustavila še tri osebe iz Sinopolija in štiri osebe iz Taurianove, ki jih sumijo, da imajo opravka s zločinom. Policija išče še vedno eno osumljeno osebo. Medtem se je zvedelo še nekaj podrobnosti o zločinu. Družina Gioffre je živela v dveh stanovanjskih prostorih v pritličju male hišice, medtem ko živi v prvem nadstropju družina upokojenega podčastnika Azzarre. Hčerka podčastnika, dr. Anna, je takoj nato ko je slišala strele šla v spodnje nadstropje, da pogleda kaj se dogaja. Ob vhodu v stanovanje je srečala tri neznance, ki so izstrelili proti njej nekaj strelov iz samokresa, da bi jo prestrašili. Dr. Azzarra je vstopila v spalnico in ugotovila, da sta bili starejši sin in mati na mestu mrtva, ter hitro obvezala ostale ranjene otroke.

Neznanci so s silo vdrli v stanovanje. Ko so vdirali vrata je 12-letni Cosimo vstal s postelje in tekel gledati kaj se dogaja. V tistem trenutku so vrata popustila in je eden od zločinov ustrelil otroka s samokresom naravnost v srce, nato so mu spustili še dva strela v glavo. Otrok se je že smrtno ranjen obrnil in se vrgel na posteljo svojega bratca Giovannija, da bi ga obranil strelov. Pozneje so dejansko ugotovili, da je bil mali Giovanni ranjen samo z enim strelom v bok. Po dosedanjih ugotovitvah se zdi, da so zločinci streljali na žensko in otroke z znamenito puško «lupara», s samokresom in z lahko vojaško puško. Med preiskavo je policija tudi ugotovila, da je bila ulica, v kateri je bil izvršen zločin, v tistem času popolnoma v temi. Za sedaj še ne vedo, ali je bilo to slučajno zaradi kake okvare električne napeljave, ali pa da so zločinci pred izvršitvijo zločina pokvarili električni vod.

Hkrati se je zvedelo, da so v sobi, kjer so zločinci umorili mater in otroka in ranili še tri druge otroke, aretirali nekega sorodnika družine Gioffre, in sicer Cosima Modafferi, starega 47 let, moža ene od sester Giuseppa Gioffre, ker je v sobi stikal po predalih in vtaknil v žep 7.500 lir. Neki policijski podčastnik je opazoval Modafferija, kako stika okrog po sobi. Ko pa je videl, da je nekaj vtaknil v žep, ga je takoj aretiral. Preiskava se nadaljuje in preiskovalne oblasti so prepričane, da je treba zločince iskati predvsem v krogu ljudi, ki so povezane z družino umorjenega Alvara in tistih, s katerimi je imel Giuseppe Gioffre nečiste račune

Poleg zimskih kopalcev, ki morajo najprej razbiti led, da se lahko kopajo, je mogoče v Moskvi videti tudi tako družino, ki se ji očitno zdi zelo zabavno zaigrati partijo šaha na snegu v kopalnih oblekah. Na sliki je moskovski uradnik Aleksej Malikov, ki šahira s sinom, medtem ko žena «kibicira». Partija mogoče le ni trajala kake tri ure...

Priprave za barvno televizijo v Evropi

PARIZ, 18. — Skupina izvedencev evropskega združenja za radiodifuzijo in mednarodne organizacije za radiodifuzijo in televizijo se bo 21. t.m. udeležila sestanka v Parizu, na katerem bodo razpravljali o tehničnih vprašanjih v zvezi s sestavo pravil za barvno televizijo v Evropi.

PO TRAGIČNI EKSPLOZIJI V BONASSOLI

Včeraj velik pogreb devetih žrtev nesreče

Preiskovalna komisija in karabinjerji zanikujejo, da je eksplozija nastala zaradi atentata

LEVANTO (La Spezia), 18. — Ogromna množica ljudi se je danes udeležila pogreba devetih žrtev tragične eksplozije razstreliva na železniški postaji v Bonassoli. Pogreba se je udeležil tudi minister za promet senator Jervolino.

Preiskovalna komisija je dosedaj ugotovila, da je eksplozija nastala ponesreči. Sedaj preiskujejo, ali ni morda povzročil nesrečo nekdo iz neprevidnosti. Do sedaj še ni bilo objavljeno nobeno uradno poročilo o preiskavi. Govori pa se, da se bo preiskava v najkrajšem času zaključila. Tudi danes so se člani komisije dlje časa ustavili na kraju nesreče in ponovno pregledali vso okolico, kjer je nastala velika eksplozija. Tudi med pogrebom so se razširile vesti, da je eksplozija baje nastala zaradi atentata. To možnost preiskovalni organi odločno zanikujejo, ker niso doslej zasledili najmanjšega znaka, ki bi lahko dal sumiti, da gre za atentat. O atentatu govorijo predvsem delavci podjetja, kateremu je bilo razstrelivo namenjeno, češ da vrsta razstreliva, ki so ga raztovarjali na postaji, ni mogla na noben način eksplodirati zaradi kakega sunka ali močnega udarca.

Preiskovalni organi pa so ugotovili, da je bilo razstrelivo mnogo bolj nevarno kot se je v začetku domnevalo, ki gotovo eksplodira, če ga povozijo kolesa vagona. Zdi se, da so že ugotovili, da je en zaboj raztovorjenega razstreliva ponesreči končal pod kolesa prihajajočega potniškega vlaka, kar naj bi povzročilo nesrečo. Tudi karabinjerji zanikujejo, da je eksplozija nastala zaradi atentata.

V vseh predelih Slovenije je danes padal sneg pomešan z dežjem razen na Gorenjskem, kjer je snežilo. Nove vremenske razmere so prizadejale precej preglavic cestnemu prometu. Zaprti so namreč vsi alpski prelazi razen pri Ratečah, neprevozne pa so ceste Maribor-Dravograd, Trojane-Zagorje, Kranj-Jezersko in Lesce-Bohinj.

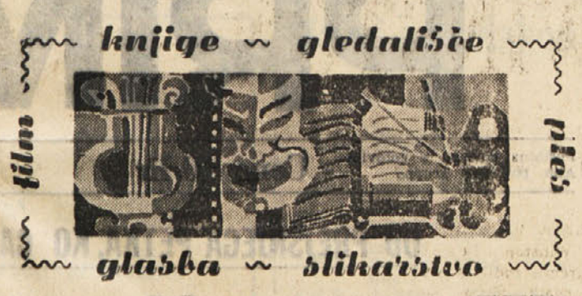

Kaj pripravlja Državna založba Slovenije

Če je pred desetimi in več leti med posameznimi slovenskimi založbami še veljala delitev dela in je imela vsaka založba svoj specialen program, so se vendar z leti te razlike zabrisale in danes praktično skoraj vse založbe izdajajo vse. Seveda je vsaka založba vendarle obdržala delček svojega primarnega programa in skrb za določene izdaje. Tako je tudi Državna založba Slovenije obdržala nekatere naloge, ki jih je prevzela že ob začetku svojega obstoja, iz leta v leto pa je prevzemala nove. In tako je tudi knjižni program te založbe za leto 1965 izredno širok in obeta vrsto knjig z najrazličnejših področij. Šolskih knjig sploh ne bi omenjali. Pa tudi vse ostale knjige bi bilo nemogoče našteti. To pa tudi ne bi imelo nobenega smisla, ker za nekatera dela še ni dokončne odločitve, če bodo sploh izšla, nekatera aktualna dela in dela domačih avtorjev pa se bodo pojavila še med letom. Pa tudi samo naštevanje ne bi imelo nobenega smisla. Naj si zato na kratko ogledamo najpomembnejše knjižne zbirke in nekatera posamezna dela, ki so napovedana v okviru teh zbirk.

Naj na prvo mesto našega pregleda izdaj v letu 1965 uvrstimo zbirko Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev, ki sodi med najpomembnejše zbirke Državne založbe pa tudi med najstarejše, saj je prva knjiga te zbirke izšla že v jeseni 1945. Prav te dni smo dobili sedmo knjigo zbranega dela Prežihovega Voranca, ki predstavlja 75. knjigo te zbrike. Po osmem zvezku Prežiha bomo dobili tretji zvezek, s kratko povojno prozo. Z drugo knjigo zbranega dela Simona Jenka bo zaključena izdaja pesnika Soškega polja. Prav tako bo s četrto knjigo, ki je napovedana za leto 1965, končano zbrano delo Janeza Mencingerja. Upati smemo, da bo zaključeno tudi zbrano delo Srečka Kosovela, če bo le urednik Anton Ocvirk izpolnil svojo obljubo in pripravil za tisk drugo knjigo. Na novo pa bo začelo izhajati zbrano delo Franceta Prešerna v redakciji Janka Kosa. V letošnjem letu bo izšla prva knjiga. V tej zbirki bo izšel še ponatis druge knjige Jurčičevega zbranega dela

Vzporedno s tem moramo omeniti zbrano delo Franceta Bevka, ki izhaja že vrsto let. Tik pred izidom je enajsta knjiga izbranega dela, z dvanajsto, ki naj bi izšla v letošnjem letu, pa bo izdaja zaključena.

Ker smo že pri delih domačih avtorjev, naj omenimo še nekaj del slovenskih pesnikov in pisateljev, katerih dela bodo izšla v letošnjem letu. Tako bo izšel roman Ignaca Koprivca «Pot ne pelje v dolino», medtem ko bi bilo o drugih proznih novostih sedaj še prezgodaj govoriti. Pač pa je v programu za leto 1965 bolj gotovih več novih pesniških zbirk. Tako izbor pesmi Jožeta Smita «Lirična postila», pesmi Nika Grafenauerja, pesniška zbirka Gregorja Strniše «Zvezde» ter pesmi mladega pesnika Franclja Zagoričnika. V redakciji Mitje Mejaka bo izšel izbor pesmi Franceta Balantiča in Albrehtove pesmi.

Vsekakor bo svojevrstno zanimivost predstavljala knjiga «Žebljic», ki izhajajo v Delu. Knjigo bo pripravil Tit Vidmar, ki bo napisal tudi uvod Naj med deli domačih književnikov omenimo še knjige literarnih esejev Josipa Vidmarja in knjigo esejev o evropski literaturi Janka Lavrina.

Državna založba izdaja tudi prevode iz jugoslovanske književnosti. V pripravi je večji izbor iz del Branka Ćopića ter prevod novelistične zbirke Antonija Isakovića «Praprot in ogenj».

Državna založba Slovenije izdaja že nekaj let tudi nekaj ustaljenih knjižnih zbirk, katerih značaj kažejo že njih naslovi: Svetovni roman, Moderni roman, Kultura in zgodovina, Biografije. V okviru izbranih del svetovnega slovstva bomo dobili v letu 1965 ponovno izdajo Homerjeve «Iliade» v Sovretovem prevodu, nadalje Thackerayev «Semenj ničevosti» ter trilogijo ameriškega pisatelja Dreiserja «Finančnik, Titan, Stoik». V zbirki Moderni roman bo zastopan švicarski pisatelj Max Frisch, čigar roman «Stiller» je nedavno tega izšel v slovenskem prevodu. Poljska sodobna književnost bo zastopana z romanom Leopolda Tyrmanda «Hudič». Zadnje delo pa bo roman Jamesa Joyceja v dveh delih «Ulysses».

Zbirka «Kultura in zgodovina» nam bo prav tako posredovala štiri dela. Za nas bo pomembna Gestrin-Mirkova «Slovenska zgodovina 19. stoletja», saj bo ta knjiga koristila s pridom ne samo zgodovinarjem temveč vsem, ki se bodo hoteli seznaniti z glavnimi značilnostmi naše najnovejše preteklosti. Močno bo zanimiva knjiga ameriškega sociologa Wrighta Millsa o družbenih in političnih odnosih v ZDA v 20. stoletju. Ena knjiga bo posvečena arhitekturi (pregled evropskega stavbarstva), ena pa literarni zgodovini (Van Tieghem: Zgodovina velikih literarnih tokov v Franciji).

Zbirka Biografija, ki bo prav tako prinesla štiri knjige bo izredno zanimiva Štirje biografski romani, oziroma biografije o Paganiniju, Charlieju Chaplinu, pesniku Heineju in Lincolnu bodo več kot privlačni, posebno če vemo, da sta dva od njih napisala Chaplinov sin Irving Stone, znani pisatelj biografskih romanov.

Zbirka Biografije, ki bo prav je kvalitete pridobila v letih svojega izhajanja obilo bralcev, saj so te žepne knjige sorazmerna poceni, dela ki v tej zbirki izhajajo, pa kvalitetna Vseh naslovov ne bi naštevali, naj pa navedemo samo nekaj avtorjev, ki bodo zastopani v tej zbirki. Imena Graham Greene, Miroslav Krleža, Stendhal, Erle Stanley Gardner jamčijo za kvaliteto.

Državna založba je pravkar izdala tudi prvo knjigo «Zgodovine slovenskega naroda», ki jo je napisal Bogo Grafenauer. To delo v desetih knjigah bo, ko bo zaključeno ena najpomembnejših knjig s tega področja, saj podobne knjige doslej sploh nimamo. V letu 1965 izidejo, vsaj predvidoma še tri knjige tega pomembnega dela. Državna založba bo letos izdala tri nadaljnje knjige izbranega dela Alberta Moravie, nadaljevala bo serijo kriminalnih romanov Edgarja Wallacea, pripravila pa seveda še vrsto drugih knjig. Toda že naštete knjige kažejo na pestrost, obširnost in kvaliteto letošnjega programa Državne založbe Slovenije.

Sl. Ku.

DVOJNI ZLOČIN V PALERMU

Na postelji ubita z nožem ženska in njen ljubimec

Umorjena ženska, ki je imela komaj 21 let, je bila ločena od moža, zelo lepa in zaradi njenega dobrega značaja zelo priljubljena pri sosedih

PALERMO, 18. — V neki zatohli hišici v bližini palermskega pristanišča so našli na postelji ubite z nožen Maddaleno Lo Biondo in arabskega mornarja Ahmeda Nomana. Med blazinami je policija našla nož, s katerim domnevajo, da sta bili žrtvi zaklani.

Zločin je odkril danes zjutraj neki moški, ki je dobro poznan v zločinskih krogih palermskega pristanišča. Policija ni hotela povedati njegovega imena. Maddalena Lo Biondo, ki ima komaj 21 let, je bila zelo lepa ženska. Poročila se je ko je imela 14 let in je imela dva otroka. Pred štirimi leti se je ločila od moža in se preselila v neko lično hišico v bližini pristanišča ter se udala prostituciji. Leta 1960 jo je njen mož hudo ranil z nožem, ko je prišel na dopust od vojakov. Potem ko je okrevala je ženska nadaljevala s svojim življenjem v okolici pristanišča, kjer je bila dobro znana in kjer so jo imeli vsi radi zaradi njenega dobrega značaja.

Svoj čas se je Lo Biondo seznanila z arabskim pomorščakom Ahmedom Nomanom iz Jemena, ki je vkrcan na nekem danskem vlačilcu, ki prihaja večkrat v Palermo. Od tedaj dalje se je ob vsakem prihodu v sicilsko mesto pomorščak sestal z Lo Biondo.

Tudi namestnik državnega pravdnika in legalni zdravnik sta uradno izjavila, da sta bila ženska in moški ubita z nožem. Po uradnem pregledu sta ugotovila, da sta bili žrtvi večkrat zabodeni v prsi, v vrat in v druge dele telesa. Morilski nož, kot smo že omenili, so našli med blazinami na postelji.

Poveljnik vlačilca in radiotelegrafist sta uradno spoznala umorjenega pomorščaka. Uradno spoznanje ženske pa se bo vršilo v zavodu za legalno medicino, kamor so odpeljali obe trupli in kamor so povabili za spoznanje mater žrtve.

Kot poročajo, je bila Lo Biondo zelo znana v okolici mestnega pristanišča. Njen stalni ljubimec pa je bil neki Pino Panseca iz Palerma, ki ga policija doslej še ni našla. Tudi moža pokojnice policija še ni zasledila. Sosedje žrtve so povedali, da je v zadnjih časih prihajala k Lo Biondo mati ter jo rotila naj zapusti to žalostno življenje in naj se vrne domov k svojima dvema otrokoma. Iz drugih virov pa se je izvedelo, da je bila ženska baje izkoriščena po ljubimcu Panseca. Policija in karabinjerji so danes povabili na zaslišanje večje število oseb. Preiskava se nadaljuje.

Nacistični zločinec pred sodiščem

MUNCHEN, 18. — Pred porotnim sodiščem se je danes začela razprava proti bivšemu podčastniku SS Josefu Oberhauserju, ki ga obtožujejo, da se je udeležil množičnega umora 360.000 židov v koncentracijskem taborišču Belzec na Poljskem. Takoj po vojni je bil Oberhauser obsojen na petnajst let zapora zaradi sodelovanja pri izvajanju nacističnega programa evtanazije. Po osmih letih zapora so ga izpustili na svobodo.

Z avtom je ubil tasta in nato zbežal

BOLOGNA, 18. — Benito Serafini je v bližini Sassa Marconi po nesreči zadel v pešca in ga vrgel na tla. Potem ko je ustavil avtomobil in ugotovil, da je ponesrečenec njegov tast in da je že mrtev, ga je od strahu pustil na robu ceste in zbežal z avtom. Nekateri mimoidoči so o nesreči obvestili policijo, ki je v kratkem času izsledila krivca in ga aretirala.

Ubil je sestrico ker ga je «nadlegovala»

RIXHMOND (Missouri), 18. — 15-letni dijak Virgil Graham je izpovedal policiji, da je skupno s svojim 16-letnim prijateljem umoril s samokresom 8-letno sestro, ker ga je «nadlegovala». Mladi zločinec je izjavil policiji, da je imel namen ubiti tudi 7-letnega bratca, da pa se je v zadnjem trenutku «premislil». Policija je oba mladinca pridržala in ju poslala na psihiatrični pregled.

New York z debelo belo odejo

NEW YORK, 18. — Mesto je zajela velika snežna nevihta, ki razsaja po vsej severno-vzhodni obali ZDA. Letos še niso v ameriškem velemestu doživeli takega meteža. Oblasti se bojijo, da bo letošnja zima zelo ostra in da zna paralizirati mesto za več dni.

Bombažne tkanine iz tujine pod posebnim carinskim nadzorstvom

V Italiji je v petek, 15. januarja, stopil v veljavo zakon, s katerim se uvoz bombažnih tkanin iz tujine začasno podvrže posebnemu carinskemu nadzorstvu. Nadzorstvo se bo izražalo v tem, da bodo morali uvozniki odslej zaprositi pri ministrstvu za zunanjo trgovino za uvozno dovoljenje, in sicer ko bo šlo za uvoz bombažnih tkanin, ki so navedene v carinskem spisku pod točkama «55.09 a IV b 2 aa alfa A' 2'» in «55.09 a IV b 2 aa alfa ex b'» ter bo tuji dobavitelj pripadal naslednjim državam: Združene ameriške države, Španija, Združena arabska republika, Hong-Kong, Formoza, Indija in Pakistan.

V novim zakonom namerava vlada priskočiti na pomoč domači bombažni industriji, ki je zašla v hudo stisko zaradi naraščajočega uvoza bombažnih tkanin iz tujine. V teh zadnjih mesecih so prizadeti industrijci večkrat zahtevali, naj država prevzame vrsto ukrepov, ki naj bi v bistvu zavrli prekomerno naraščanje tega uvoza, ter so v ta namen sestavili tudi daljšo študijo, v kateri so postavili zahtevo, naj bi se uvoz v letošnjem letu omejil na naslednje količine: 20.000 stotov iz Jugoslavije, 11.500 iz ZDA, 4500 iz Španije, 3500 iz Egipta, 3000 iz Hong-Konga, 2000 stotov iz Pakistana, 2000 iz komunistične Kitajske, 1500 s Formoze ter 1000 stotov iz Indije.

Po poročilih, ki jih je v zadnjem času objavljalo Združenje italijanskih industrijcev z bombažnega področja, je razvidno, da se je proizvodnja te industrijske veje v državi zmanjšala za 25 od sto v primerjavi z ustreznim razdobjem prejšnjega leta. Zaradi tega so to varne suspendirale veliko število delavcev in delavk ter omejile delovni čas v obratih. Tako je število suspendiranih delovnih noči doseglo 8000, kar se je občutilo tudi na splošnem gospodarskem razvoju v nekaterih industrijskih središčih v severni Italiji, kjer je osredotočena italijanska bombažna industrija. Industrijci izražajo mnenje, da se bo bombažna industrija lahko izvlekla iz krize, kakor hitro bo država vsaj začasno ustavila dovoz bombažnih tkanin iz tujine. Povpraševanje po teh izdelkih na domačem tržišču namreč narašča v letnem razmerju okrog 3 od sto, zato se ni treba bati, da bi tržišče v naslednjih letih odpovedalo. Da bi se izognili tovrstnim pojavom v bodočnosti, pa združenje bombažnih industrijcev svetuje tovarnarjem, naj v svoji proizvodnji sledijo angleškemu zgledu, to je naj specializirajo svoje obrate za proizvodnjo bombažnih tkanin visokih kakovosti, ter naj po možnosti opustijo proizvodnjo povprečnih tkanin, ki jih danes proizvajajo domala vse države na svetu, tako industrijske kakor tudi tako imenovane dežele v razvoju.

Oglejmo si sedaj na kratko, kako se je razvijal italijanski uvoz bombažnih tkanin v zadnjih letih. Najprej naj navedemo, da se ta uvoz res veča iz leta v leto in tako se je tudi v prvih devetih mesecih lanskega leta dvignil na 2.158.347 stotov, kar pomeni precejšnji skok v primerjavi z uvozom v istem razdobju prejšnjega leta, ko je znašal 1.947.267 stotov. Tudi izdatek se je znatno dvignil, ter dosegel v lanskem letu nekaj čez 103 milijarde lir. Kakor znano Italija tudi izvaža vsako leto znatne količine bombažnih tkanin, vendar njen izvoz nikakor ne more nadoknaditi izgube, ki nastane z uvozom. Tako so v prvih devetih mesecih lanskega leta italijanski izvozniki prodali v tujino 355.042 stotov domačih bombažnih tkanin, in sicer v skupni vrednosti 47.400 milijonov lir, medtem ko je izvoz v prvih devetih mesecih leta 1963 dosegel 348.607 stotov. Izkupiček za izvoz je sorazmerno večji kakor pa vrednost tkanin, ki jih Italija kupuje v tujini, in sicer zaradi tega, ker gre po navadi v tujino več kvalitetnega blaga, medtem ko prevladujejo v uvozu bombažni polizdelki odnosno grobo izdelane bombažne tkanine.

Kar zadeva teritorialno porazdelitev italijanskega uvoza, izhaja iz poročil omenjenega združenja industrijcev, da se ta uvoz vrši v glavnem iz 9 tujih držav, ter da se je v zadnjih letih gibal takole: leta 1960 3550 stotov, leta 1961 10 tisoč 120, leta 1962 29.020, leta 1963 112.190 ter v prvih devetih mesecih lanskega leta 94.190 ton. Od leta 1962 dalje je prvo mesto med državami dobaviteljicami zavzela Jugoslavija: tega leta je namreč sosedna republika prodala v Italijo 19.300 stotov bombažnih tkanin: naslednje leto se je njen izvoz dvignil na 50.950 stotov, a v prvih treh tromesečjih lanskega leta dosegel že 34 tisoč 990 stotov. V razdobju januar-september 1964 je Italija uvozila iz ostalih osem držav naslednje količine blaga: iz ZDA 22.840 stotov, iz Pakistana 8310, iz Španije 8060, iz Egipta 7800, iz Hong-Konga 5880, s Formoze 3070, iz Indije 2070 ter iz komunistične Kitajske 1170 stotov. Uvoz iz teh devetih držav, z Jugoslavijo vred, je po vsem tem dosegel 94.190 stotov, kar pomeni, da je celoletni uvoz znova znatno prekoračil uvoz iz leta 1963. Prav zaradi tega so industrijci pred kratkim ponovno postavili zahtevo po omejitvi uvoza bombažnih tkanin iz posameznih držav. Včerajšnje zakonsko določilo pa se nanaša na uvoz iz ZDA, Španije, ZAR, Hong-Konga, Formoze, Indije in Pakistana, ne omenja pa Jugoslavije, ki je kakor rečeno najvažnejša dobaviteljica tega blaga italijanskemu tržišču.

Grozne posledice letalske nesreče

WICHITA (Kansas), 18 — Po zadnjih podatkih, ki jih javljajo iz kraja nesreče, kjer je neki zrakoplov-cisterna treščil na mesto Wichita in uničil precejšnje število hiš, je število mrtvih narastlo najmanj na trideset oseb, med katerimi je deset otrok.

Dva velikana trčila v središču Milana

MILAN, 18. — Na Korzu Como sta silovito trčila vozilo tranvajske proge št. 8 in neki kamion. Pri nesreči je bilo okrog deset potnikov ranjenih. Na kraj mesta so morali prihiteti tudi gasilci, da so s svojimi rešilnimi vozovi odpeljali ranjence v bolnišnico in nato odstranili razbite vozove, da se je promet čez nekaj časa lahko normalno razvijal.

WINSTON CHURCHILL in njega mesto v zgodovini

Tako v Veliki Britaniji, kjer se je Winston Leonard Spencer Churchill rodil, kot v vseh deželah sveta, povsod so misli ljudi usmerjene v London, v Hyde Park Gate. Churchill je namreč eden največjih likov sodobne zgodovine, ker je s svojim življenjem, svojo mislijo, voljo in dejavnostjo odločilno posegel v najpomembnejša dogajanja zgodovinskega razvoja narodov in ljudi. Še posebej velja to za njegovo vlogo v zgodovini Anglije. Winston Churchill je praktično del angleške zgodovine, za gotovo eden njenih najbolj pozitivnih delov, posebno če upoštevamo prispevek in silne napore, ki jih je Velika Britanija pod njegovim vodstvom vložila za zmago nad barbarstvom fašizma in za uveljavitev temeljnih demokratičnih postavk sodobne civilizacije v dobi zadnje vojne.

Okrog njegove osebe se je bil ustvaril mit, legenda o pogumnem in odločnem človeku, o možu nenavadnih kvalitet, navzlic prenekateri pomanjkljivosti, možu, ki se je v usodnem trenutku ovedel lastne velike zgodovinske dolžnosti in naloge, ju širokosrčno in nesebično sprejel ter uspešno, zmagovito izpolnil.

Temu mitu, tej legendi se ljudje posebno na Angleškem, a tudi marsikje drugje, težko odpovedujejo, in nekako ne morejo verjeti ter doumeti, da bi stari državnik, ki so ga poznali kot poosebljeno življenjsko energijo in voljo, ki je utelešal bodisi njihova narodna ali človeška stremljenja, britanski ponos in tradicijo, da bi ta človek zdaj mogel nenadoma za vedno izginiti, zakaj z njim bi obenem izginilo vse, kar tudi oni sami nadvse ljubijo in cenijo. Razumljivo, saj človek bolj ali manj zavestno venomer živi z občutkom, da z izginotjem katerega si bodi od njemu podobnih hkrati nenehno odhaja tudi del njega samega. A to prihaja še tem bolj do izraza v primeru poslednjega slovesa z osebo, ki je v večji ali manjši meri v določenem pogledu bila pravzaprav nosilec vsega, kar predstavlja bistvo njihovega lastnega dejanja in nehanja.

A kdo bi si bil mislil takrat, ko se je lordu Randolphu 30. novembra leta 1874 rodil sin Winston, kdo bi si takrat mislil, da bo ta kasneje v svoji deželi in v svetu odigral tako odločilno in pomembno vlogo! Saj v prvih letih ni kazal prav nobenega posebnega daru, prav nobenih izrednih nagnjenj in lastnosti, iz katerih bi se dalo sklepati, da gre za posebnega otroka, s posebnimi razvojnimi možnostmi. Nasprotno, res je, da so ga v družini bili namenili vojaškemu poklicu brškone prav zaradi tega, ker je ta za vse ne preveč nadarjene sinove aristokratskih družin predstavljal nekakšno zadnje zatočišče, ki naj bi jim zagotovilo stanu primerno blešečo in gmotno dokaj trdno življenjsko kariero. Končal je, torej, najprej vojaško akademijo v Sandnurstu, nakar je bil leta 1895 dodeljen misiji pri španskih četah na Kubi, kmalu zatem pa se je udeležil vojaške kampanje v Indiji. V južnoafriški vojni (18.9.-1902) je najprej služboval kot poročnik pri konjenici, zatem pa je bil dopisnik časopisa «Morning Post». Bil je od Burov tudi ujet, a mu je uspelo pobegniti. Prav topost vojaškega dela in življenja je bila, ki se mu je uprla in ga privedla do tega, da se je z vsemi močmi oprijel umskega dela. Še prav posebno ga je pritegovala zgodovina, tako da bi se bil Churchill — ko bi mu usoda ne bila namenila vloge slavnega državnika — prav gotovo razvil v odličnega zgodovinarja.

Zapustil je torej vojsko in se posvetil najprej novinarstvu, a zatem političnemu življenju, oziroma obema, v kolikor sta omenjeni dejavnosti že zaradi bistva svoje narave tesno povezani. Leta 1900 je bil v okrožju Oldham izvoljen za konservativnega poslanca, vtem ko je leta 1908 že postal minister trgovine, dve leti kasneje pa notranji minister. Kmalu se je preril na sam vrh. Postal je eden najuspešnejših angleških mladih politikov, nakar je s krajšimi vmesnimi premori nepretrgoma razvijal svojo neizčrpno dinamično dejavnost na najbolj odgovornih položajih angleškega javnega in političnega življenja. Njegova slava je začela bledeti samo enkrat okrog leta 1915, in sicer v zvezi s ponesrečeno britansko potezo okrog Dardanelske ožine, ki je bila njegova zamisel. Takrat so o njem govorili: «Res, sijajen je, o tem ni dvoma, vendar ni povsem zdrav in mu zaradi tega ni moč zaupati; je kot neizpolnjena obljuba; morebiti je res velik človek, sicer mu pa nekaj manjka.»

Toda vsi ti kritiki so se v resnici motili, ker niso upoštevali, da se je njegov genij razvijal počasi. V obdobju med prvo in drugo svetovno vojno, je Churchill na zunaj resda zbujal vtis človeka, ki ni bil povsem uravnovešen, toda znotraj se je vztrajno razvijal, sicer bolj počasi, toda nezadržno, kot je bil pri njem primer že od najbolj zgodne mladosti.

Svoje edinstveno mesto v zgodovini, pa si je bil zagotovil nekako med 65. in 70. letom starosti, ko pretežna večina povprečnih ljudi že zapusti aktivno delo. Koliko pa je sploh ljudi, ki bi se pri teh letih lotili neke pomembnejše in odgovornejše naloge? Prejkone zelo malo. Churchill je bil med temi redkimi. V svojem 65. letu si je bil, gnan od svojega izredno oblikovanega čuta odgovornosti in dolžnosti, naložil tolikšno breme skrajnega tveganja, dela in skrbi, ki bi prejkone pod njim omagali celo mnogo mlajši od njega, če bi ga bili sprejeli, oziroma si ga naložili. Toda tega ni hotel storiti nihče od takrat veljavnih političnih mož Velike Britanije, razen njega.

Postal je slaven prav spričo takrat izpričanega političnega in moralnega poguma, spričo svoje odločne nesebičnosti, da se do konca postavi po robu nezaslišani grobosti fašističnega zločina, nasilja in topoglavosti ter patološkemu cinizmu njihovih povzročiteljev.

Mnoge za človeštvo nadvse važne stvari so takrat, okrog daljnega in mračnega leta 1940, bile postavljene na kocko, ko je Churchill sprejel v svoje roke domala popolnoma polomljeno državno krmilo Velike Britanije. A dober del zaslug za to, da je te važne stvari bilo moč rešiti, gre nedvomno Winstonu Churchillu. In tega mu človeštvo ne bo nikdar pozabilo.

Tržaški motiv ponoči (Foto M. Magajna)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

BRAMBILLA V «LONZA» IN ŠTIRJE V «ALCIONE»

V galeriji «Lonza» gostuje 26-letni Giovanni Brambilla iz mesta Erba, ki je dovršil umetniško šolo v Comu, nakar je pričel takoj z živahno razstavno dejavnostjo kot krajinar med Milanom in Rimom. Skoro na vseh teh razstavah je prejel zaslužena priznanja in nekaj prvih nagrad. V Trstu je to sicer njegov prvi nastop, ki pa vendarle ni njegovo prvo srečanje z našim okoljem, o čemer nazorno priča sedem izmed dvajsetih razstavljenih slik.

Ko vstopimo na Brambillovo razstavo, je kot da bi stopili na obširen trg sredi barvitih hiš mesta dremajočega v nedeljskem popoldnevu. Razen dveh tihožitij s steklenico in vrtnicami, so namreč tu razobešene le podobe slikovitih skupin hiš in cerkva starejših predelov raznih mest našega severa. In vse so izdelane tako enotno, da ustvarjajo videz močne krajevne sorodnosti, kar daje razstavi prav tisto v začetku omenjeno zaokroženost trga, preko katerega se prijateljsko pogledujejo cerkve Milana, Paine, Porta Venera in Trsta.

Neblesteče, temperi podobne barve, premešane z rahlimi sivinami, ustvarjajo dobro zračnost prostora v daljino, njih krhko razdrapano nanašanje z lopatico pa zadovoljivo posnema razpadajoče zidovje. Zato so verjetno tudi vse tu pokazane slike Trsta iz delov starega mesta in med njimi ne manjkata učinkoviti slavolok in ruševine amfiteatra.

Na razstavi je tudi nekaj risb v črnobelem in album z mnogimi skicami za podobe v prej navedenem smislu, med katerimi je le tu pa tam kaka figura. Vse to priča, da je Giovanni Brambilla, kljub svoji mladosti, resen slikar, ki ne ustvarja nad svojimi sposobnostmi, ki podaja le to, kar najbolje obvlada.

V galeriji Alcione je zanimiva razstava, ki naj nas opozarja na skupno razstavno dejavnost, ki jo trenutno razvijajo po Južni Ameriki Nino Perizi, Miela Reina, Chersicla in Cogno. Torej najsodobneje ustvarjajoči predstavniki tržaškega slikarstva. Vsak je tudi zastopan s podobami kot smo jih že videli na nedavni razstavi Arte Viva in o katerih smo že izčrpneje poročali.

MILKO BAMBIČ

NEKOČ NA GORIŠKEM

Piše MARKO WALTRITSCH

Reklame goriških trgovcev v slovenskih listih leta 1905

Slovenski in tudi neslovenski trgovci v Gorici so se že leta 1905, to je pred 60 leti, zavedali izredne važnosti, ki jo ima reklama na kupca in so kar pridno oglaševali v takratne goriške slovenske liste. «Soča» je npr. izhajala dvakrat tedensko na šestih ali štirih straneh in je vsaka njena številka imela skoro dve strani reklamnih oglasov. Prav tako je imela mnogo oglasov katoliška «Gorica», čeprav se v tem pogledu ni mogla kosati s «Sočo».

Zanimivo bo vedeti, kdo so bili takratni oglaševalci v Gorici. Videli bomo, da obstajajo nekatere trgovine še danes, mnogo pa je imen, ki jih današnje generacije ne poznajo. Vzeli smo kot primer oglase, ki so bili objavljeni v januarskih številkah slovenskih listov v Gorici leta 1905.

Ivan in Marija Glesič, lastnika gostilne «pri Petelinčku» v Gorici, v Nunski ulici, želita srečno novo leto vsem svojim gostom ta gostilna z nazivom Kikiriki je obstajala na istem mestu do pred nekaj leti). Goriška ljudska posojilnica, ki je pravkar preselila svoj urad v Trgovski dom, išče uradnika in mu daje stalno mesto (To je bila bančna ustanova goriških liberalcev). Mizarska zadruga, export-import, v Solkanu, izdeluje najrazličnejše pohištvo. Ivan Potočnik in A. Hügal, v Ulici za vojašnico, imata prvo koncesionirano delavnico z motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, matematiko, optiko, fino brušenje in poliranje. Andrej Fajt, pekovski mojster v Gorici, Corso F. Giuseppe 2, s filialko v isti ulici št. 20, prodaja kruh in vse vrste slaščic. Knjigarna «Andrej Gabršček» prodaja vse slovanske knjige, muzikalije, pisarske potrebščine. Konjedic in Zajec, v Gorici Pred nadškofijo štev. 11, imata največjo trgovino z železjem. Dr. Dragotin Treo, odvetnik, je s prvim januarjem preselil svojo pisarno v Trgovski dom, prvo nadstropje.

Hotel «Südbahn» v Gorici na Telovadnem trgu ima lastni avtomobil-omnibus za zvezo z vsemi vlaki (danes je na mestu tega hotela sedež vojaškega poveljstva-presidia). Anton Krušič, krojački mojster in trgovec, Corso G. Verdi 33, izdeluje najfinejše obleke. Anton Ivanov Pečenko ima zalogo pristnih belih in črnih vin ter je zastopnik laškega piva in znanega pizenskega piva. A. vd. Berini, v Solski ulici 12, ima veliko zalogo oljkinega olja. Jakob Suligoj, urar v Gosposki ulici 25, sprejme na delo učenca za urarsko obrt. J. Zornik, Gosposka ulica 10, je po dunajskem zgledu znižal cene vsemu zimskemu blagu. Mihael Ussai ima kovaško in ključavničarsko delavnico v Židovski ulici štev. 7. Josip Miani, sin, prodaja v svoji trgovini na Travniku 23 steklo, porcelan in vse potrebno za domačo rabo. Priporoča se hotel «Pri zlatem jelenu». Anton Potatzky, Raštel 7, ima trgovino na drobno in debelo najrazličnejšega blaga. Dr. Rudolf Gruntar je odprl odvetniško pisarno v Tolminu. Peter Cotič, čevljarski mojster, je preselil svojo delavnico iz Gosposke ulice na Raštel 32. Priporoča se Ivan Kravos s sedlarsko delavnico v Ulici Vetturini 3.

Nadalje: Uprava trgovskega doma išče hišnika. Saunig in Dekieva proda ata v trgovini v Ulici Municipio 1 Pfaffove šivalne stroje; imata popravljalnico v Nunski ulici 14. Schichtovo štedilno milo z znamko «Jelen» prodaja zastopnik Umberto Bozzini v Stolni ulici 9. Ivan Bednarik ima knjigovezniico v Ulici Vetturini 3. Centralna posojilnica ima svoje prostore v Ulici Vetturini 5. J. Kopač ima svečarno na paro v Ulici sv. Antona 7. Kerševani in Čuk, na Stolnem trgu 9, prodajata šivalne stroje in dvokolesa.

Med. univ. dr. E. Dereani priča s splošno zdravniško prakso 1. februarja 1905 v ambulanti na Stolnem trgu štev. 2/I. Karol Draščik, pekovski mojster in slaščičar na Kornu štev. 3, se priporoča ob priliki krstov, porok in drugih praznikov. Anton Fon prodaja klobuke in ima gostilno v Semeniški ulici štev. 6. Jakob Miklus, mizar in lesni trgovec v Podgori na vogalu novega železniškega mosta. Anton Kuštrin ima v Gosposki ulici trgovino jedilnega blaga.

Krščeno mleko izlito v Sočo

Zadnje dni januarja 1905 je prišel po službeni poti v Gorico Lisiski, nadzornik na poskuševalnem zavodu v Gradcu. Nadzornik Lisiski je bil nalašč poslan v Gorico, da ugotovi kakovost mleka, ki ga v mesto vsak dan prinašajo mlekarice z dežel. V torek 24. januarja 1905 je šel ta nadzornik s tržnim komisarjem in z mestnim redarjem k mitnici pri Rojcah ter počakal tam mlekarje in mlekarice iz Moše, Koprive, Ločnika, Standreža, Sovodenj. Prvemu mlekarju, ki je šel mimo in ki je prihajal iz Furlanije, je zaplenil 40 litrov mleka, ker je po preizkušnji ugotovil, da ni to samo mleko, ampak da je pošteno kršceno. Vse skupaj so zlili v Sočo in nesrečni mlekar se je ves jezen vrnil domov. Tega dne je nadzornik Lisiski zaplenil vsega skupaj okrog dvesto litrov mleka in prijavil 17 mlekarjev in mlekaric zaradi kršitve zakonov o prodaji mleka.

Naslednjega dne je isti nadzornik analiziral mleko na šempetrski mitnici. Tu je zaplenil 50 litrov mleka in naznanil 13 mlekaric. Tretje jutro pa je analiziral mleko na Goriščeku, na Trgu del Cristo in v Ulici Dreossi pri Rdeči hiši. Tudi tu je zaplenil nekaj litrov mleka, a ne v tolikšni meri kot v prvih dveh dneh.

V razgovoru z dopisniki časopisov je nadzornik Lisiski dejal, da so mlekarice v naših krajih bolj poštene kot drugod, ker da je v drugih krajih ugotovil večje sleparije kot pa v Gorici.

SPREHODILI SMO SE PO OBSEŽNEM PARIŠKEM SALONU «NAVTIKE ZA RAZVEDRILO»

Ker so ceste pretesne in mesta zadušljiva išče človek miru na morju

V petih «nivojih» steklene palače 1750 čolnov, jadrnic in jaht «za vsak žep in vsak okus» - Počitnice in razvedrilo množic postaja že problem - Kaj so pokazale dosedanje izkušnje

PARIZ, januarja. — V Rondpoint de la Défence je velikanska steklena dvorana, katere površina znaša 65.000 kv.m. Pod stekleno kupolasto streho, ki se začenja že pri tleh, pa je šest «nivojev» in sicer pritlični, v katerega stopiš iz ulice, odnosno s trga, in še pet nižjih, ki bi jih lahko imenovali «podzemeljska ali kletna nadstropja». In v vseh prostorih teh šestih «nadstropij» je sedaj razstava «plovnih objektov», ki so namenjeni razvedrilu in zabavi. Tu vidimo preprostejše čolne, gondole, motorne čolne, jadrnice in jahte, skratka vsa mogoča vodna prevozna sredstva od najskromnejših do najbolj razkošnih in vse v smislu starega gesla «za vsak žep in vsak okus». Poleg tega je tu razstavljenih še nešteto artiklov, ki vsaj posredno spadajo na to področje, na področje — navtike za razvedrilo in počitek.

Sicer so v istem času podobne razstave ali saloni — kot jim uradno pravijo — tudi v Londonu, Hamburgu in Malmoecku, vendar je pariški salon po izbiri in bogastvu razstavljenih artiklov najpomembnejši in brez dvoma zasluži naslov «evropski salon navtike». V njem je razstavljenih 1750 «plovnih objektov», od katerih je vsaj vsak peti poseben tip, tako da ima obiskovalec možnost izbire med 300 različnimi tipi čolnov, jadrnic ali jaht, to se pravi, da je tu že toliko tipov, kolikor je bilo leta 1962, ko je bil ta salon prvič odprt, vseh razstavljenih plovnih objektov.

Ker je salon mednarodnega značaja, razstavljajo Francozi in tujci. Francoska ustrezna industrija mora vzdržati hudo konkurenco. Zabeleženo je bilo, da je bila tudi na tem področju v Franciji vidna smer h koncentraciji ladjedelnic za to vrsto gradnje. Za sedaj pa je raven te francoske industrije še vedno pretežno obrtniškega značaja, saj se ukvarja s tovrstnimi deli kar 300 «ladjedelnic», ki vse skupaj zaposlujejo komaj 5000 delavcev. Pri tem pa se je pet podjetij vendarle tako dvignilo, da s 150 delavci vsako, predstavljajo kar 25 odstotkov vse tovrstne proizvodnje v Franciji.

Toda, za koga bo vse to?

Prvi vtis, ki ga človek dobi, je ta, da je vse to predrago za tistega, ki mu Francozi uradno pravijo «povprečni Francoz». Ko pa se obiskovalec v tem velikanskem prostoru nekoliko razgleda, opazi, da je tu na razpolago kupcu tudi nekaj gumastih čolnov z lesenim «podom» in z vesli, ki stanejo komaj tisoč frankov, to se pravi, komaj poldrugo povprečno mesečno plačo. Samo ob sebi se razume, da ti čolni niso «tisti», kar se toliko poudarja, ko se govori o navtiki za razvedrilo. To bi v drugih besedah mogli primerjati temu, kako si v dobi avtomobilske mrzlice nekdo ogleduje — navadno kolo. Resnično «zanimivi» obiskovalci tega salona pa so tisti, ki se ustavljajo pred razstavljenimi objekti in tipi, katerih cena znaša od 6500 frankov navzgor, to se pravi približno toliko, kolikor znaša cena utilitarnega vozila.

Toda avtomobil služi vsak dan, v najslabšem primeru vsaj enkrat na teden, ko gre njegov lastnik z družino na izlet. In to skozi vse leto. Ti plovni objekti, o katerih je govora, pa služijo le nekaj mesecev v letu, seveda poleti. In tega jasno izhaja, da sta čoln ali jadrnica veliko dražja od avtomobila.

Jadrnice so, če izvzamemo gumaste čolne, najcenejše. Njih cena se začne pri 5000 frankih. So pa tudi jadrnice od 21.000 frankov. To, seveda, še niso jahte. Jahte so namenjene le ozkemu krogu izbrancev. Ne bi mogli reči, da nismo na razstavi videli tudi teh. Celo ogledali smo si jih, se zanimali za konkretnejše podatke in vprašali za njih ceno. «Ploveči dvorec» n.pr., ki ga razstavlja neko italijansko podjetje, stane 500.000 frankov, to se pravi kar kup — 60 — milijonov lir.

Salon «navtike za razvedrilo» pa ni le skupek podatkov o tipih, ceni, materialu in konjskih silah, ki jih razvije motor itd. To je hkrati tudi lahko povod za razgovor o enem izmed načinov, kako se lahko preživi prosti čas, posebno poletne počitnice. Francoski statistiki so izračunali, da že sedaj, ko francoski človek v povprečju dela le pet dni v tednu in ko ima štiri tedne plačanega dopusta, preživi kar 135 dni na leto izven svoje delavnice, tovarne ali pisarne. To sicer še ne pomeni, da je njegov delovni tednik krajši od evropskega povprečja. Francoski človek v povprečju mora delati najmanj 48 ur, le da so te ure strnjene v krajšem delovnem tedniku — v petih dneh.

Kako organizirati življenje, da bo ta prosti čas najbolje izkoriščen? Na neki tiskovni konferenci pred nekaj meseci je francoski minister za kmetijstvo Pisani rekel, da ga mučijo skrbi v zvezi z gozdovi in livadami, ki jih je treba najti in urediti za mestne izletnike, ki hočejo tod organizirati svoje kampinge. Na tiskovni konferenci je predsednik komisije za to področje razvedrila povedal, kaj bi bilo treba storiti, da bodo 1965. leta letne počitnice ob morju in v gozdovih čim bolje izkoriščene, in to brez ropota in zasmrajenega zraka.

Ena izmed rešitev je — življenje na morju: v motornih čolnih, v jadrnicah, ali pa tudi na plovnih objektih na rekah, ki so v Franciji plovne v dolžini 2700 km. Že sedaj nad pol milijona Francozov prebije letne počitnice na morju. «Navtika za razvedrilo» postaja torej že določena družbena skrb.

Če vzamemo to v poštev, nam je jasno, zakaj je ena izmed značilnosti, ki jih vidimo na razstavljenih objektih, ta, kako obiskovalcu prikazati sposobnost bivanja na raznih razstavljenih objektih. Razni motorni čolni, jadrnice, da ne govorimo o jahtah, imajo ležišča, od dveh pa navzgor, imajo svoje kabine, male kuhinje in še marsikaj. Bodoči campingi torej ne bodo več v gozdovih in na livadah, pač pa se bo vse to preselilo na morje. Računajo, da bo tako čez deset, dvajset let. V bodoče francoski človek ne bo preživljal svojega letnega dopusta v hotelu, celo na kopnem ne. Zadnje izkušnje potrjujejo to tezo, ker pravijo celo, da je ta način preživljanja počitnic cenejši...

Te perspektive pa terjajo od družbe tudi to, da pravočasno poskrbi za strokovnjake. Zato nameravajo v Franciji odpreti šole za jadranje, ki bodo dale inštruktorje. Ti bodo nato v turističnih centrih na voljo gostom. Direktor te šole bo Eric Tabarly, to je najslavnejši francoski športnik v letu 1964, ki je s svojo ladjico «Pen-Duick II» preplul Atlantik.

Še včeraj je bil avtomobil značilnost človeka zahodne civilizacije, ki beži v prirodo, jutri bo značilnost tega človeka čoln, jadrnica, jahta. Ceste so že davno pretesne, prostora je premalo in človek beži na širno morje.

J. P.

Ameriški sindikati predlagajo podržavljenje železniških družb

WASHINGTON, 18. — Voditelji sindikatov nameščencev ameriških železniških družb so se izrekli za podržavljenje železniške službe, ki je v Združenih državah za sedaj še vedno v rokah zasebnih družb. To je izjavil predsednik skupine voditeljev sindikatov G. E. Leighty, ki je dodal, da bo ta predlog uradno sprejet 22. februarja na nekem sestanku, ki bo v Miamiju in da bo ob tej priložnosti izdelan tudi zakonski načrt na tej osnovi.

G. E. Leighty je nadalje izjavil, da sedanji upravitelji železnic ne skrbijo dovolj za interese in zahteve uporabnikov železnic, in to v tolikšni meri zanemarjajo interese in zahteve uporabnikov, da jim ni več moč dovoliti, da bi upravljali glavni prevozni sistem v deželi. G. E. Leighty je posebej podčrtal nekatere točke: pomanjkljiva učinkovitost železnic, ki ne ustrezajo več zahtevam javnosti posebno zaradi izločitve iz prometa določenih potniških vlakov; vlaki niso več primerni sedanjim zahtevam, hkrati pa niso niti ustrezno vzdrževani; železniške družbe se nočejo pogoditi s sindikati železničarjev glede tega, kako bi se določili varnostni predpisi za osebje in za potnike in, končno, splošne razmere med železniško industrijo in njenimi nameščenci so «kaotične».

Bukarešta ima prvenstvo v razporokah

ŽENEVA, 18. — V odnosu na število prebivalcev je Ženeva eno tistih švicarskih mest, kjer imajo vsako leto največ razporok. Po podatkih za leto 1962 je bila med švicarskimi mesti Ženeva na prvem mestu. Zabeležila je 2,4 razporoke na tisoč prebivalcev. Na drugem mestu je Lausanne z 2 odst.

Evropsko prvenstvo v razporokah pa vendarle pripada romunski prestolnici Bukarešti, kjer so leta 1964 imeli kar 5,5 razporoke na tisoč prebivalcem. Na drugem mestu je Kairo s 4,5, na tretjem Beograd s 3,7, nato Salzburg v Avstriji s 3,5. Sledijo Kopenhagen z 2,9, Praga in Teheran z 2,6 Stockholm z 2,4 podobno kot Ženeva, nato Dunaj z 2,2, Pariz in Berlin z 2 odstotkoma. Nato pride Washington z 1,5 in končno Tokio z 0,8 razporoke na tisoč prebivalcev.

Poligamija naj bi rešila problem prenaglega razmnoževanja

LONDON, 18. — Inženir poljskega porekla 37-letni Paul Pawlowski trdi, da je našel rešitev glede problema prenaglega naraščanja prebivalstva na svetu. Po njegovem je rešitev v poligamiji, in sicer tako, da bi vsaka žena mogla imeti sedem mož. «Poligamija — zatrjuje Pawlowski v svoji brošuri, ki jo je poslal zdravnikom in najrazličnejšim organizacijam — daje manjše število otrok, kajti sedem moških, ki se poroči z eno žensko, nujno more dati manj otrok, kajti ena ženska more roditi le enega otroka na leto in še to razmeroma krajšo dobo. Če bi mogel najti eno žensko in šest moških, ki bi bili pripravljeni živeti z menoj v poligamiji, in če bi vsakdo od nas sedmih moških imel tedenskih dohodkov 15 šterlingov, bi razpolagali s tedenskim zaslužkom 105 šterlingov, ki bi bili dovolj za vzdrževanje naše skupne žene in naših otrok.»

Ta svoj «svojevrstni» predlog je Pawlowski poslal raznim organizacijam in britansko baptistično združenje za mir mu je njegovo brošuro vrnilo s pripisom, v katerem je med drugim rečeno: «Prosimo vas, da nam ne pošiljate več tovrstnega branja.»

Mednarodna organizacija za načrtovanje družine pa je Pawlowskemu pisala pismo, v katerem med drugim beremo: «Vaše zamisli nas zelo zanimajo. Toda te ne ustrezajo idejam naše organizacije in zato ne moremo sodelovati z vami.»

Inženir Pawlowski, ki je ločen, je povedal, da ni doslej dobil še nobenega odgovora od angleških mož, ki bi bili pripravljeni «uresničiti poligamijo», ki jo predlaga. Dobil pa je le pismo dveh Avstrijcev. Doslej mu je na predlog odgovorila le ena ženska, in sicer 17-letna Guandalina Gasterreid, ki je pokazala izredno zanimanje za njegov načrt. Guandalina je med drugim zapisala: «Soglašam, ker sem prepričana, da je prenaglo razmnoževanje človeštva zelo velik problem. Nisem dekle Paula (Pawlowskega, seveda), vendar bi bila pripravljena poročiti se z njim in s še šestimi moškimi.»

«Zgodovina italijanskega antifašizma» v Bologni

BOLOGNA, 18. — Predsednik bolonjskega odbora za proslavo stoletnice zedinjenja Italije prof. Giuseppe Gabelli ter predsednik zveznega sveta odporniškega gibanja za Emilio in Romagno odv. Roberto Vigi sta prikazala novinarjem dve knjigi, ki sta bili objavljeni na pobudo zgoraj omenjenih ustanov in ki nosita naslov «Zgodovina italijanskega antifašizma». Knjigi, ki sta izšli pri založbi «Editori Riuniti», vsebujeta predavanja in pričanja iz ciklusa «Trideset let italijanske zgodovine», torej predavanja in pričanja, ki so bila podana občinstvu v občinskem gledališču v Bologni leta 1961. V ciklusu predavanj so tedaj nastopili kot predavatelji številni politični voditelji, med katerimi tudi Pajetta, Tarchiani, Longo, Levi, Dozza, Togliatti, Boldrini, Basso, La Malfa, Parri itd.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vaše današnje pobude bodo zelo cenjene. Uresničili boste z določenimi spremembami svoje sanje.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Postavljene cilje boste lahko dosegli samo z nepretrganimi dnevnimi napori. Spokojnost in zadoščenje v družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ne izgubite svojo potrpežljivost, ker bi tako utegnili zamuditi ugodno priložnost. Ne dovolite, da bi se kdo neumestno šalil z vami.

RAK (od 22.6. do 22.7.) S svojo strokovno pripravljenostjo se boste danes močno uveljavili. Udeležili se boste prijetnega izleta.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Iznenada se bodo pojavila resna nasprotovanja, skušajte omejiti svojo dejavnost na področje praktičnih vprašanj. Pazite se pred slehernim pretiravanjem.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ne uporabite svojih najboljših možnosti že danes, temveč jih raje prihranite za bodočnost. V družbi prijateljev boste našli svoj mir.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Postavite se po robu pesimizmu in odlično boste rešili vsa svoja vprašanja. Skušajte biti bolj zadržani.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Vaši nasprotniki ne bodo mirovali, pripravljajo se na nov napad. V odnosih do družinskih članov bodite bolj elastični.

STRELEC (od 22.12. do 20.12.) Na delu bodite vedno v prednjih vrstah, ker se vam obeta nagrada. Zadoščeno bo vašemu samoljubju.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Preden se finančno nekje obvežete, premislite še enkrat svoj korak. Preveč se zanimate za vprašanja drugih.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne povezujte se z osebami, ki so brez predsodkov. Skušajte gojiti svoja prijateljstva v bolj poglobljeni obliki.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Navzlic vsem zaprekam se bodo vaše zamisli uveljavile. Prejeli boste obisk, ki se ga boste zelo razveselili.

RADIO VELEVIZIJA

TOREK, 19. JANUARJA 1965

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slov. pesmi; 11.45 Naš juke-box; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 12.25 Iz glasbenih sporedov; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Klavirski duo Russo-Safred; 17.25 Italijanščina; 17.40 Glasbeni kaleidoskop; 18.15 Umetnost; 18.30 Sodobna simf. glasba; 18.50 Violinist L. Silvestri; 19.00 Ansambel U. Tucci; 19.15 Tone Penko: Kraška flora; 19.30 Znani motivi; 20.00 Šport; 20.35 Kulturni odmevi; 21.00 Kromatična fantazija; 22.00 Janko Kersnik mlajši: «Starec»; 22.20 Solistični inštrumenti; 22.35 Plešite z nami.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Juke box; 13.40 Radijska črtica; 14.25 Furlanski glasbeniki.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 11.00 Otroški kotiček; 11.30 Od opere do opere; 12.00 in 12.55 Glasba po željah; 13.40 Od popevke do popevke; 14.00 Šola in življenje; 14.20 Gojenci glasbene šole v Nabrežini; 15.00 Za oddih in razvedrilo; 15.45 Slov. narodne; 16.00 Glasbeni paberki; 16.45 Torkov zmenek; 17.10 Pevci, ki jih imate najraje; 17.40 Glasba in fantazija; 18.00 Prenos RL; 19.00 Poje Franco Godi; 19.30 Prenos RL; 22.15 Skladbe E. Bernsteina; 22.40 Kiriginove skladbe.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.10 Strani iz albuma; 9.45 Popevke; 10.00 Operna antologija; 10.30 Šola; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.15 Ital. pesmi in plesi; 11.30 Melodije in romance; 11.45 Skladbe za godala; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Likovne umetnosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Program za najmlajše; 16.30 Komorna glasba s plošč; 17.25 Simf. koncert; 18.50 Veliki letalski podvigi; 19.10 Oddaja za delavce; 20.30 L. Sarzano: «I grilli intorno alla casa»; 22.00 Grška lahka glasba; 22.25 Plesna glasba.

II. program

8.30 Jutranja glasba; 9.35 Nasveti za gospodinje; 10.35 Nove ital. pesmi; 11.05 Vesela glasba; 12.00 Danes v glasbi; 14.00 Pevci; 14.45 Glasbeni koktail; 15.15 Popevke; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 16.50 Ital. narodne pesmi; 17.00 Orkestri; 17.35 Ljudska enciklopedija; 17.45 Čajanka; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 Pozor na ritem; 21.00 Sama glasba; 22.15 Jazz.

III. program

18.30 Arabska kultura; 18.45 W. Leigh: Koncertino za godalni orkester; 19.15 Tuji periodični tisk; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Clementijeva sonata, opus 34; 21.20 Z glasbenih festivalov; 22.25 Radijska črtica.

Slovenija

8.05 Kvintet Avsenik; 8.25 Od melodije do melodije; 8.55 Radijska šola; 9.25 Iz Massenetove «Manon»; 9.45 V ritmu madisona; 10.15 Glasbeni sejem; 11.00 Nimaš prednosti!; 12.15 Vokalni kvartet «Inter»; 12.30 Iz koncertov in simfonij; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Radijska šola; 14.35 Nova pesmica; 15.30 V torek na svidenje; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert po željah; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Zabavna glasba; 18.45 Na mednarodnih križpotjih; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Violinist Rok Klopčič; 20.20 Radijska igra; 21.20 Romnatična fantazija; 22.10 Zabavni zvoki; 23.05 Nočni koncert.

Ital. televizija

8.30 Šola; 17.30 Program za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Slikarstvo in arhitektura; 19.40 Na pragu znanosti; 20.00 Športne vesti; 20.15 Ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film «Dekleta Harveya»; 22.30 Hollywoodski svet; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 TV razprave; 22.15 F. Garcia Lorca: «Govorica cvetja»; 23.55 Zadnje športne vesti.

Jug. televizija

NI SPOREDA.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 8,2, najnižja 5, ob 19. uri 6,2; vlaga 74 odst., zračni tlak 1000,5 stanov. neredno, veter 6 km vzhodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 9,8.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 19 januarja Marij
Sonce vzide ob 7,40 in zatone ob 16,52. Dolžina dneva 9,12. Luna vzide ob 19,19 in zatone ob 9,18
Jutri, SREDA, 20. januarja Fabijan

PRED KONFERENCO O TRŽAŠKEM GOSPODARSTVU

Trstu je treba pravočasno pomagati da se prepreči njegov gospodarski propad

Turinski profesor dr. Forte ugotavlja v svoji študiji, ki jo bo obrazložil na konferenci, da tržaško področje gospodarsko zaostaja za drugimi italijanskimi pokrajinami

V Trstu bo zadnje dni tega meseca posebna strokovna konferenca o gospodarstvu tržaškega področja. Osrednja točka konference bo predavanje univerzitetnega profesorja Fr. Forteja, ki poučuje finančne vede in finančno pravo na turinski univerzi. Pripravljalni odbor za konferenco, ki ima svoj sedež na tržaški občini, je te dni razposlal tržaškim ustanovam in gospodarskim organizacijam in ustanovam kopijo posebnega študija, ki jo je profesor Forte pripravil za napovedano konferenco. Pripravljalni odbor je povabil na sodelovanje vse strokovnjake in gospodarske organizacije v deželi, pa tudi predstavnike sindikatov in političnih strank, ki naj pravočasno dostavijo svoje predloge in morebitna dopolnila zadevnemu uradu na tržaški občini.

Študija profesorja Forteja je nenavadno zanimiva za vse, ki se kakorkoli ukvarjajo ali sledijo razvoju gospodarstva na Tržaškem v zadnjih letih. Zaradi tega in da bi opozorili širši krog občinstva na njegova izvajanja, bomo iz študije prof. Forteja povzeli osnovne misli ter navedli nekaj zanimivih podatkov.

Ko se v Italiji načenjajo vprašanja, ki zadevajo gospodarski razvoj posameznih dežel ali pokrajin, se običajno uporabljata dva diametralno različna pojma: pojem «zaostalo področje», in pa pojem «pretirano razvito področje». V prvem primeru iščejo strokovnjaki najprimernejši način, da bi opomogli zaostalemu gospodarstvu, da se dvigne na raven v drugih pokrajinah, v drugem primeru pa skušajo odstraniti ovire, ki so na poti nemotenemu razvoju gospodarskih dejavnosti. Za tržaško področje pa ne pride v poštev niti pojem «zaostalo področje», niti ne pojem «pretirano razvito področje», kajti tržaško področje je bilo nekoč zelo dinamično in polno življenjske sile, medtem ko danes zaostaja za razvojem v sami Italiji in sploh v Evropi. Tržaško področje po vsem tem ne potrebuje novih gospodarskih osnov, hkrati pa tudi ni mogoče trditi, da bi bilo njegovo gospodarstvo tako razvito, da bi zahtevalo omejevalnih ukrepov. Trst razpolaga z velikim gospodarskim bogastvom, ki je pa danes na tem, da propade, če ne bo kmalu nastopil nov moment, ki lahko zaustavi relativno nazadovanje Trsta v primerjavi z razvojem italijanskega in evropskega kospodarstva.

Italijanski gospodarski strokovnjaki se običajno ne ukvarjajo z vprašanji, ki zadevajo takšna področja «tretje kategorije», kakor je tržaško. V tujini pa se za taka vprašanja živo zanimajo, ker so imeli v preteklosti več takih primerov, da so nekoč ovetoča področja iz enega ali drugega razloga začela zaostajati za drugimi ter se končno znašla na dnu lestvice. V Združenih ameriških državah se je na primer tako zgodilo z obširnimi področji v Zahodni Virginiji, kjer se je gospodarsko življenje najprej močno razvilo v zvezi z odkritjem obširnih nahajališč premoga, a so pozneje propadla, ko je postalo konanje premoga v ondotnih rudnikih nerentabilno. Na Angleškem je bilo v preteklosti še več podobnih primerov. Danes so ta področja v strahotni dekadenci in nedvomno je, da jih moramo uvrščati med tako zvane nerazvita področja. Da bi znova povzdignili ekonomijo teh dežel do nekdanje višine, bi bilo seveda treba začeti vse znova.

V takih primerih narekuje zdrava pamet, da je treba nastopiti takoj ko je opaziti, da neko področje začne pešati in gospodarske zastajati dokler se da še nekaj rešiti, sicer je bogastvo izkušenj, prizadevanj in gospodarskih tradicij za vselej zgubljeno. Tržaško področje je sicer še daleč od vsega tega, vendar je treba računati z možnostjo, da bi lahko s časom le zlezlo do te točke, ako mu ne bomo priskočili na pomoč

Usodno gospodarsko in socialno napako bi storili, ako bi vodili do Trsta takšno pogubno politiko. Tržaško področje leži na skrajnem vzhodnem robu države, na meji z državami z drugačnim gospodarskim ustrojem, ter predstavlja dragocen most za vzdrževanje poslovnih stikov z Afriko, Srednjim vzhodom in sploh s tujimi svetovnimi tržišči. Trst je bil svoj čas velik «emporij», ki si je znal nabrati v poslovanju z vsem svetom pravcat zaklad izkušenj, ki so lahko neprecenljive vrednosti za tako «provincialno» državo, kakor je prav Italija.

Trst torej gospodarsko zaostaja za drugimi italijanskimi pokrajinami. To pride do izraza v vsakdanjem življenju na različne načine ter se o tem lahko prepričamo, če si pobliže ogledamo nekatere najvažnejše pokazatelje o njegovem razvoju. Tako na primer je dovolj, da se ustavimo ob razvoju osebnega dohodka povprečnega Tržačana, da si ustvarimo jasno sliko o zaostajanju Trsta za drugimi področji. Po podatkih znanega strokovnjaka prof. Tagliacarneja je znašal povprečen osebni dohodek na Tržačana leta 1962 510.000 lir ter je bil znatno višji od povprečnega dohodka po vsej državi, ki je znašal 356.000 lir ali približno 70 odst. povprečnega dohodka na Tržaškem. Tudi če bi vzeli za primerjavo v poštev samo industrijsko razvita področja severne Italije bi bil Trst v tem pogledu še vedno na boljšem, in sicer za okoli 10 odst., kajti povprečni osebni dohodek v severni Italiji je tistega leta znašal le 455.000 lir. Iz tega zornega kota je bilo tržaško gospodarstvo leta 1962 torej dobro podprto. Toda slika se kaže v popolnoma drugačni luči, ako pogledamo, kako se je dohodek razvijal v primerjavi z razvojem, ki so ga beležili drugod v državi. V razdobju med letom 1951 in letom 1962 je povprečni osebni dohodek na Tržaškem narastel za 62,6 odst., v drugih italijanskih pokrajinah pa za 116 odst. Če upoštevamo devalvacijo lire, potem je bil razvoj na Tržaškem še slabši, saj se je osebni dohodek povprečnega Tržačana dvignil le za okoli 30 odst., ali v drugih besedah, samo za 3 odst. na leto, medtem ko je v ostali Italiji naraščal trikrat hitreje, in sicer v razmerju 10 odst. na leto.

Pozno v noč pogajanja za sestavo odborov

Ponoči, nekaj čez eno uro, so se na sedežu KD v palači Diana razšli predstavniki štirih političnih skupin KD, PSDI, PSI in SS, ki so nadaljevali pogajanja za sestavo pokrajinskega odbora in odbora devinsko-nabrežinske občine. Pogajanja se bodo nadaljevala jutri ob 20.30 zopet na sedežu KD.

Med sinočnjimi pogajanji so predstavniki strank levega centra proučevali točke, ki jih je predložila Slovenska skupnost in zdi se, da so tem predlogom postavili nekatere protipredloge, katere naj bi slovenska lista proučila in zavzela do njih stališče do sestanka v sredo. Žal zaradi pozne ure nismo mogli zvedeti nič podrobnejšega o vsebini sinočnjih razgovorov, kakor tudi ne o širšem sestanku, ki ga je imela Slovenska lista v nedeljo, ker o njem nismo dobili nobenega sporočila. Iz včerajšnjega italijanskega dnevnika zato povzemamo, «da je po dolgi in izčrpni diskusiji — kot zatrjuje poročilo, ki je bilo izdano po sestanku — vodstvo SS potrdilo dosedanjo dejavnost svetovalcev SS v zvezi z vprašanjem sestave odbora devinsko-nabrežinske občine ter da je vodstvo SS ugotovilo, da predloženi dokumenti predstavljajo znaten napredek v primerjavi s preteklostjo, da pa jim manjka konkretnosti, zaradi česar so poverili svoje predstavnike, naj nadaljujejo pogajanja s strankami levega centra, da dosežejo ustrezne rešitve v skladu z volilnimi obvezami SS».

SKLEP DOLINSKEGA OBČINSKEGA ODBORA NA VČERAJŠNJI SEJI

Odobritev gradnje naftovoda na področju dolinske občine

Pogoj: družba SIOT mora spoštovati določila tehnično-upravnega značaja in za izvajanje del zaposliti predvsem domačo delovno silo

Na sinočnji seji je dolinski občinski odbor pristal, da se izda družbi SIOT dovoljenje za gradnjo naftovoda in rezervoarjev na območju dolinske občine in sicer pod pogojem, da bo družba SIOT spoštovala običajna določila tehnično-upravnega značaja. Odbor je tudi priporočil, naj bi družba za izvajanje predvidenih del zaposlila predvsem domačo delovno silo.

Včeraj je dal podoben pristanek za gradnjo naftovoda čez občinsko ozemlje tudi občinski svet v Zagraju na Goriškem.

Na deželnem svetu za industrijo in trgovino so medtem imenovali člane posebne strokovne komisije, ki ima nalogo, da prouči najprimernejšo rešitev za postavitev izhodiščne točke novega naftovoda Trst-Bavarska. V komisiji, ki ji načeluje dr. AntonioMarussi, profesor topografije na tržaški univerzi, so trije predstavniki medpokrajinskih ustanov, dva predstavnika tržaške in dva predstavnika goriške pokrajine. Kakor se je zvedelo, bo komisija proučila v glavnem tri variante, in sicer postavitev terminala na Rtu Sdobba, v Tržiču ter v Žavljah pri Trstu. Vse tri možne rešitve bodo strokovnjaki opremili z ustrezno strokovno dokumentacijo, nakar jih bodo predložili deželnim oblastem ter predstavnikom družbe SIOT, ki bo gradila naftovod Trst-Bavarska. Člani strokovne komisije se bodo zbrali na prihodnji seji 2. februarja.

V ponedeljek prva seja dolinskega obč. sveta

Na svoji včerajšnji seji je dolinski občinski odbor sklenil, da bo prva seja novega občinskega sveta v ponedeljek, 25. t. m., ob 18.30. Na dnevnem redu je izvolitev župana in občinskega odbora.

Kakor je znano, so na upravnih volitva v dolinski občini nastopile štiri liste, in sicer Občinska enotna lista, ki ima v novem občinskem svetu deset mest, PSI, ki ima dve mesti, LSS, ki jih ima pet, in KD, ki ima tri občinske svetovalce.

SLOVENSKI KLUB vljudno vabi danes na glasbeni večer z naslovom

● «Slovenski samospevi od pričetkov do moderne»

Sodelujejo solisti: Ljubica Košuta - Berce (sopran), Nerina Pelicon (sopran), Darij Zlobec (bariton), Pri klavirju dr. Gojmir Demšar, uvodna beseda Danijela Nedoh.
Pričetek točno ob 20.30 v «Gregorčičevi dvorani» v Ul. Geppa 9.

Radijske oddaje za slovenske šole

Jutri ob 11.35 bo Rario Trst A otvoril svoj novi niz oddaj namenjen slovenskim ljudskim šolam na Tržaškem in na Goriškem. Oddaje «RADIO ZA ŠOLE» obsegajo dva tečaja: prvi tečaj (na sporedu vsako sredo ob 11.35, ponovitev isti dan ob 17.25) je namenjen učencem prvih dveh razredov osnovnih šol, drugi tečaj (na sporedu vsak petek ob 11.35, ponovitev isti dan ob 17.25) pa je namenjen učencem zadnjih treh razredov osnovnih šol. Popoldanske ponovitve omogočajo, da bodo oddajam lahko sledili tudi učenci, ki imajo popoldanski pouk.

Šolske oddaje, ki jih bodo učenci poslušali med poukom v razredih, predstavljajo važno izpopolnitev sporedov slovenske tržaške radijske postaje in koristno dopolnitev ter popestritev podajanja šolske snovi.

NA RADIU TRST A

Jože Babič o odru Kulturnega doma

Radio Trst A ima nocoj, ob 20.35, prvič na sporedu oddajo «KULTURNI ODMEVI — DEJSTVA IN LJUDJE V DEŽELI». Nova tedenska rubrika slovenske tržaške radijske postaje je namenjena srečanjem s kulturniki in bo obravnavala ter spremljala kulturno življenje v deželi. Pri tem bo posvečala pozornost poglobljenemu in vsestranskemu obravnavanju posameznih vprašanj, ne pa kroniki.

Tako obsega nocojšnja oddaja: v prvem delu razgovor z režiserjem Jožetom Babičem, ki bo podal svoje mnenje o tehničnih posebnostih in režijskih prijemih, ki jih dopušča vrtljivi oder novega Kulturnega doma v Trstu; v drugem delu pa literarni portret gradeškega narečnega pesnika Biagia Marina, ki je nedavno dobil pomembno literarno nagrado «Baguttа».

Tržaški slov. slikarji razstavljajo na Reki

Na Reki so sinoči v okviru sodelovanja pododbora Matice Hrvaške na Reki in Slovenskega kluba v Trstu odprli razstavo tržaških slikarjev Avgusta Černigoja, dr. Roberta Hlavatyja, Klavdija Palčiča, Rudolfa Sakside in Lojzeta Spacala. Razstava na Reki je zadnja na jadranski turneji v okviru katere so razstavljali v Dubrovniku, Splitu, Šibeniku in Zadru. To je istočasno tudi prva kolektivna razstava slovenskih tržaških likovnih umetnikov na Reki.

V nedeljo v gledališču Verdi

Simfonični koncert Bonavolontà - Mosesti

V ciklu januarskih simfoničnih koncertov v gledališču Verdi, sta se v nedeljo popoldne predstavila z orkestrom gledališča Verdi dirigent Nino Bonavolontà in violinist solist Alfonso Mosesti.

Osrednja točka programa je bil Strawinskega koncert za violino in orkester, ki ga je avtor napisal leta 1931. Skladba v štirih stavkih je grajena na virtuozizmih, ki posebno v zadnjem stavku odražajo močno inventivnost. Od solista zahteva ne samo dovršeno tehnično obvladanje inštrumenta, temveč tudi dovolj interpretacijskega smisla, brez katerega utegnejo biti prvi odstavki dokaj monotoni, suhi in muzikalno nezanimivi. Alfonso Mosesti, Tržačan po rodu, ki je izšel iz šole prof. Cesara Barisona, je dokazal, da mu obeh teh lastnosti ne manjka in njegovo muziciranje je bilo stilno in zvočno čisto in temeljito. Orkester pod suverenim vodstvom izkušenega dirigenta, ga je spremljal brezhibno in prispeval v celoti svoj delež k odlični izvedbi te, vse prej kot lahke, Strawinskega skladbe.

Pred tem je orkester izvajal znana Dvoržakovo skladbo «Karneval», vso prepleteno s folklornimi glasbenimi elementi in s pojočimi kantilenami, ter Strawinskega transkripcijo baletne skladbe Čajkovskega «L'oiseau bleu». V zadnji točki programa pa je orkester pod vodstvom Nina Bonavolontaja izvajal znano Mendelssohnovo simfonijo št. 4, imenovano «Italijanska», v kateri prekipevajo skladateljeva čustva v učinkovitih melodičnih arijah. Nino Bonavolontà je vodil orkester z veliko rutino, toda brez izrazite osebne interpretacijske note. Kljub temu je orkester gledališča Verdi muziciral tehnično dovršeno in muzikalno sočno. Poslušalci, ki so s svojim res lepim obiskom potrdili umestnost te kratke simfonične medsezone, so izvajalce, posebno pa solista Mosestija, nagradili s toplim aplavzom.

Slovensko gledališče v Trstu
PREDSTAVE V KULTURNEM DOMU

VEČER SLOVENSKE SODOBNE DRAMATIKE

PRIMOŽ KOZAK
DIALOGI

IGOR TORKAR
ŠTUDENTSKA SOBA

SAŠA VUGA
BERNARDEK

Priredba in odrska postavitev: JOŽE BABIČ

PONOVITVE:
v sredo, 20. januarja 1965 ob 20.30
v četrtek, 21. januarja 1965 ob 20.30
v soboto, 23. januarja 1965
v nedeljo, 24. januarja 1965 (abonma II. popoldanski)
Predstava v nedeljo, 31. januarja odpade

Prodaja vstopnic vsak dan od 11. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma.

P. d. «Barkovlje» sporoča

Podaljšan rok za dostavo popevk za otroški festival

Da omogoči prijavo še večjemu številu otrok in skladateljem pripravo novih in še več popevk, je prosvetno društvo «Barkovlje» sklenilo podaljšati rok za dostavo skladb za prvi festival otroških popevk 1965, do 10. februarja. Na natečaj veljajo že objavljena pravila, ki so naslednja:

Natečaja se lahko udeležijo vsi v zamejstvu živeči slovenski komponisti in amaterji, ki niso vpisani v Društvo za zaščito avtorskih pravic (SIAE).

Komponirana dela naj bodo opremljena s slovenskim besedilom, primernim za otroke

Tekst in glasba bosta ocenjena kot celota. Poslana dela bo ocenila posebna komisija, ki jo bo imenoval prireditelj.

Popevke — glasba in besedilo — naj bodo po možnosti izvirne.

Skladbe je treba poslati na naslov: Prosvetno društvo Barkovlje, Ulica Cerreto 12.

Vsako skladbo je treba poslati v klavirskem izvlečku z vpisanim besedilom. Na skladbah ne sme biti navedeno ime avtorja, besedila in glasbe. Označene morajo biti s šifro, ki je skupna za besedilo in glasbo.

Vsaka pošiljka naj vsebuje:

Skladbo za natečaj s čitljivo pisanim besedilom.

Posebej besedilo, napisano čitljivo, po možnosti na pisalnem stroju.

Zaprto pismo, na katerem sta naslov skladbe in šifra, v pismu pa šifra, ime avtorja besedila in glasbe ter točen naslov.

Rokopisi se ne bodo vračali.

Avtorji, katerih dela bodo izbrana, dovoljujejo prireditelju otroškega festivala 1965:

Popravilo besedil.

Aranžiranje svojih del.

Izključno pravico za tiskanje, snemanje in razmnoževanje ter predvajanje po radiu in televiziji ter na gramofonskih ploščah.

Najboljše tri popevke bodo nagrajene.

Nagrade si deljo avtorji besedila in glasbe po medsebojnem dogovoru.

Morebitna popravila razpisa natečaja bodo pravočasno objavljena.

Odbor Prosvetnega društva

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

17. in 18. januarja 1965 se je v Trstu rodilo 16 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

UMRLI SO: 69-letna Amalia Riosa vd. Cossetto, 72-letni Luca Domio, 61-letna Maria Malek vd. Mazzan, 87-letna Virginia Boschian, 59-letna Maria Pechiarich por. Crisma, 95-letni Domenico Fontanot, 82-letni Alessandro Tam, 74-letni Luigi Gulin, 74-letni Bruno Bianchi, 75-letni Pietro Chersevich, 58-letna Giuseppina Rossit vd. Grom, 53-letni Vittorio Cerocci, 78-letni Massimiliano Azzopardo, 6-letna Imelda Petronio, 54-letna Gina Beorchia por. Medeot, 82-letna Margherita Augenti vd. Pignatelli, 83-letna Luigia Vodopivec vd. Zeriali, 74-letna Antonia Viola por Dudine, 70-letni Nicolò Ivanossich, 75-letni Vittorio Ceglar, Roberto Kodarin, star 6 dni.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (18. 1. — 24. 1.)

Crevato, Ul Roma 15; INAM Al Cammello, Drevored 20. septembra 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2; dr Gmeiner, Ul. Giulia 14; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

Služba lekarn od 13. do 16. ure

Crevato, Ul Roma 15; INAM Al Cammello, Drevored 20. septembra 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (18. 1. — 24. 1.)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

Izleti

SPDT priredi 24. t. m. izlet v Crni vrh pri Idriji ob priliki smučarskih tekem. Vpisovanje do četrtka 21. t. m. v uradnih urah.

Prosvetno društvo «SLAVKO ŠKAMPERLE» priredi v četrtek, 21. t.m. ob 20.30 uri v društvenih prostorih

FILMSKI VEČER

Znani filmski amater Aljoša Žerjal bo predvajal barvne filme zanimive vsebine.

Vljudno vabljeni vsi člani in prijatelji društva!

V petek, 22. t. m. bo v prostorih prosvetnega društva Barkovlje predaval prof. Alojz Rebula o slovenskem pesniku Srečku Kosovelu. Sodelovali bodo recitatorji.

Vljudno vabljeni vsi.

Gledališča

VERDI

Kot je bilo že sporočeno, se bo 4. februarja začel drugi del operne sezone z gala predstavo Verdijeve opere «Ples v maskah», kateri bodo sledile za Trst nova Rossellinijeva opera «Pogled z mosta», Musorgskega opera «Boris Godunov», Puccinijeva opera «Deklica z divjega zapada», Verdijeva opera «La Traviata» in Wagnerjeva opera «Lohengrin», s katero se bo 28. marca sezona tudi zaključila.

Blagajna gledališča je odprta za vse informacije, za rezervacije in naročila abonmajev za teh šest oper, do 28. t.m.

Kino

Nazionale 16.00 «La tomba insanguinata» Harald Leipnic
Arcobaleno 16.00 «Spionaggio a Washington», Metrocolor; R. Vaughn, Luciana Paluzzi.
Excelsior 15.00 «Baciami stupido» Kim Novak, Dean Martin. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 15.30 «Angelica», Technicolor, Michele Mercier.
Grattacielo 16.00 «Il mondo senza sole» Technicolor.
Alabarda 16.00 «00 2 agenti segretissimi», Franco Franchi, Ciccio Ingrassia
Filodrammatico 16.00 «Delitto allo specchio (sexy party)», Antonella Lualdi. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.00, 18.30, 21.30 «Belchet e il suo Re».
Cristallo 16.30 «Crisantemi per un delitto», Alain Delon, Jane Fonda. Prepovedano mladini pod 14. letom. Zadnji dan.
Capitol 15.30 «Attacco in Normandia», Frank Sinatra, Tony Curtis, Nathalie Wood.
Garibaldi 16.00 «Rififi» Jean Servais Prepovedano mladini pod 16. letom
Impero 16.30 «Nel bene e nel male».
Vittorio Veneto 15.30 «Capitan Newman», Technicolor, Gregory Peck, Tony Curtis, Angie Dickinson.
Moderno 16.00 «Le frontiere dell'odio» Technicolor, Ray Milland.
Astra 16.30 «I tre del Texas»
Astoria 16.30 «L'uomo ucciso due volte»
Abbazia 15.00 «La storia del generale Custer» Errol Flynn, Olivia De Havilland.
Ideale 16.00 «Bastogne» Van Johnson, Riccardo Montalban.
Skedenj 16.00 «Il tesoro del lago d'Argento» Scopecolor, Lex Baxter.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina nepozabnega Gigeta Colje darujeta žena in hčerka 2000 lir za Dijaško Matico. V isti namen daruje Ivanka Colja 1000 lir Ob obletnici smrti mame Ivane Jančar daruje družina Babič 2000 lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob pok. očeta učiteljice Celestine Gulinove darujejo ravnatelj, kolegi in Ernesta 8000 lir za Dijaško Matico.

Ob prvi obletnici smrti Vekoslava Colje daruje brat Emil z družino 2000 lir za Dijaško Matico.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

16. t. m. nas je za vedno zapustil

Lojze Gulin

Pogreb bo danes 19. t. m. ob 14. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost na Opčine.

Žalujoči otroci in ostalo sorodstvo

P.I.Z., Ul. Torrebianca 28

PROTEST PROTI UKINITVI LADJEDELNICE SV. ROKA

Uspela stavka vseh kovinarjev in enotno sindikalno zborovanje

S stavko so delavci zahtevali tudi okrepitev in ohranitev ladjedelniške industrije v Trstu sploh

Včeraj od 14. ure do polnoči je bila stavka vseh kovinarjev, ki sta jo napovedala oba sindikata. V ladjedelnicah CRDA je bila udeležba popolna, zelo veliko število delavcev, pa je stavkalo tudi v drugih podjetjih. Delavci so stavkali predvsem proti ukinitvi ladjedelnice Sv. Roka, pa tudi v obrambo ladjedelnice Sv. Marka in ladjedelske industrije sploh. Po izjavah predsednika CRDA inž. Vignuzzija nekemu krajevnemu listu, se je namreč še bolj povečala zaskrbljenost delavcev in sploh vsega prebivalstva tudi za obstoj ladjedelnice Sv. Marka.

Ob 15. uri je bil na Trgu sv. Antona sindikalno zborovanje, na katerem sta govorila tajnik FIOM Battilana in tajnik sindikata kovinarjev Delavske zbornice dr. Fabricci. Prvi je spregovoril Battilana, ki je rekel, da je ladjedelnica Sv. Roka zaprta ter da ne more spremeniti tega dejstva nobena izjava. V ladjedelnici je ostalo samo 11 delavcev s šoferjem ravnatelja, vratarjem, bolničarjem in dvema gasilcema vred. Ostale delavce so premestili v Tržaški arzenal in jih vključili v njegov stalež, uradnike pa so porazdelili med ladjedelnico Sv. Marka in Tovarno strojev.

Battilana je nadalje dejal, da je FIOM vedno opozarjala javnost na nevarnost, ki je pretila ladjedelnici Sv. Roka, zlasti odkar so jo spremenili v ladjedelnico za samo popravilo ladij. Razni odgovorni krogi v Rimu z ministri vred pa so dajali zagotovila, ki so bila le varanje delavcev in javnega mnenja. Že leta 1949 so hoteli odpustiti 250 delavcev, leta 1952 pa so ukinili samostojno ravnateljstvo ladjedelnice in jo podredili ravnateljstvu ladjedelnice Sv. Marka. Sledile so med leti 1954-1958 dolgotrajne borbe za ohranitev zaposlitve delavcev in leta 1952 je ministrstvo za državne soudeležbe obljubilo 200 milijonov lir za obnovo ladjedelnice, a o tem denarju ni bilo nikoli ne duha ne sluha. Leta 1959 so združili ladjedelnico s Tržaškim arzenalom in od takrat so jo vedno bolj krčili, čeprav je takratni minister Delle Fave dajal nasprotna zagotovila. Aprila 1964 je neki funkcionar Fincantieri izjavil miljskemu županu, da bodo ukinili v ladjedelnici vse oddelke, 18. aprila pa je minister državnih soudeležb izjavil, da gre za zgrešeno tolmačenje ter da to ni res.

Med včerajšnjim zborovanjem kovinarjev na Trgu sv. Antona

Zatem je miljski občinski svet sprejel resolucijo proti ukinitvi mizarskega in mehaničnega oddelka in premestitvi delavcev v Tržaški arzenal in septembra je poslal minister Bo miljskemu županu pismo, v katerem je zagotovil, da bodo ohranili v ladjedelnici suhi dok in ustrezno osebje ter da ne bodo utrpeli ostali delavci nobene škode. Resnica pa je drugačna, ker je ladjedelnica ukinjena in delavci so utrpeli po 12.000 lir zgube na mesec.

Toda vse to še ni dovolj. Sedaj se že govori o obstoju Sv. Marka, saj je predsednik CRDA inž. Vignuzzi dal zelo pesimistične izjave tudi v zvezi s to ladjedelnico, ki kažejo na namene krčenja. To bi pomenilo zelo hud udarec, saj dela za to ladjedelnico še veliko število manjših podjetij in delavcev. Zato se bo FIOM proti tem načrtom odločno uprla. Kar se Sv. Roka tiče, naj se ohrani v perspektivi dela, ki ga bosta preskrbela ladjedelnicam naftovoda, ali pa naj IRI poskrbi za zgraditev drugega obrata v miljski občini. Battilana je pozval delavce, naj se enotno borijo v obrambo ladjedelnic. saj je predvsem od njihove borbe odvisno, ali se bodo ohranile ali ne. Na koncu je omenil še položaj v tovarni Crane-Orion, kjer nameravajo odpustiti nadaljnjih 112 delavcev, ter jim izrazil solidarnost vse stroke.

Zatem je spregovoril tajnik sindikata kovinarjev Delavske zbornice dr. Fabricci. Tudi on je na kratko orisal, kako so vsa ta leta kljub zagotovilom ministrstva državnih udeležb krčili ladjedelnico Sv. Roka in še prve dni decembra lani so predstavniki Fincantieri izjavili, da bodo ohranili suhi dok s 30 delavci. Ukinitev Sv. Roka nikakor ni v korist ladjedelski industriji in o njej bi morali vsaj prej razpravljati s predstavniki delavcev. Govornik je zatem omenil zasedanje o ladjedelništvu, ki ga je lani priredila CISL in na katerem so prikazali stvarne možnosti ladjedelske industrije ter zahtevali resno vsedržavno načrtovanje zanjo. Omenil je izjave inž. Vignuzzija ter rekel, da niso točne, saj so na primer v Franciji in na Holandskem zopet začeli delati v nekih ladjedelnicah, ki so jih svoj čas zaprli. Rekel je tudi, da ni ladjedelnica Sv. Marka med zadnjimi po svoji proizvodni zmožnosti ter da je vse obsodbe vredno, da kaže glede ladjedelnic tak pesimizem ravno njihov ravnatelj, ki bi jih moral ščititi. Ladjedelnice so skupno s pristaniščem stržen tržaškega gospodarstva in od njih dela živi tudi 1800 delavcev številnih manjših zunanjih podjetij. Da je treba na vsak način ohraniti ladjedelnico Sv. Marka, menijo tudi razni gospodarski krogi, med drugimi tudi inž. Giacomelli, ravnatelj Felszegyja, in bivši pooblaščeni upravitelj CRDA inž. Pacchirini. Sploh je treba obnoviti ladjedelsko industrijo po vsej državi in ji zagotoviti dovolj dela. Zadosti bo, da se obnovi vsa italijanska trgovska mornarica, za kar bo treba zgraditi 7 milijonov ton ladjevja, kar pomeni zagotovitev 14 let dela ladjedelnicam. Na koncu je govornik pozval vse oblasti in gospodarske kroge, naj odločno podprejo delavce v njihovi borbi za ohranitev ladjedelske industrije v Trstu.

Sestanek skupine deželnih svetovalcev PSDI

Včeraj se je sestala skupina deželnih svetovalcev PSDI skupno s političnim tajništvom. Vodja skupine odv. Devetag, ki je podpredsednik deželnega sveta, je poročal o delu deželnega sveta in raznih komisij. Skupina je določila vsebino govorov glede načrtovanja v diskusiji, ki se bo nadaljevala danes in v kateri bosta za PSDI govorila Bertoli in Devetag. Med drugim so tudi sklenili, da se sestavi posvetovalni tehnično-politični odbor za načrtovanje in za načrt razvoja dežele. V tem odboru bo sodeloval tudi senator Attilio Zanier. Razen tega se je skupina svetovalcev PSDI zanimala tudi za statut Ustanove za tržaško pristanišče in za možnosti finansiranja, ki ga je ponudil terminal naftovoda. Deželni tajnik Cesare je pri tem opozoril, da so bili prejšnji teden razgovori med Avstrijci in Jugoslovani glede naftovoda Jadransko morje-Dunaj, ter je izrazil željo, da bi tudi glede tega drugega naftovoda našli rešitev v okviru dežele. Cesare je končno poročal o svojem obisku pri italijanskem konzulu v Kopru in o razgovorih s predstavniki italijanske skupnosti v Istri.

Vodja skupine je obljubil, da bo v prihodnjem mesecu sklical sestanek vseh socialdemokratskih upraviteljev bolnišnic dežele. Temu sestanku bo predsedoval odbornik za higieno Nardini. Vodja skupine je tudi proučil nekatere specifične probleme na Goriškem, zlasti glede razvoja industrije, zaposlitve delovne sile in cest.

Razgovori o položaju v podjetju Crane-Orion

Po razgovorih predstavnikov sindikatov s predstavniki oblasti je prišlo včeraj glede spora v podjetju Crane-Orion do razgovora med občinskim odbornikom Fantasio in načelnikom oddelka deželnega odborništva za delo Calligarijem ter predsednikom Crane-Orion Hessom.

Dodelitev del za gradnjo centra za teoretsko fiziko

Na sedežu IACP je bila dražba za oddajo v zakup del za gradnjo Mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru. Višina zneska za dograditev centra je na podlagi dražbe bila 328.439.290 lir.

Na seji so pregledali vse ponudbe, ki so jih, v zaprtih kuvertah, poslala razna gradbena podjetja, ki so bila zainteresirana za podelitev del. Najboljšo ponudbo je poslalo podjetje Canarutto, ki se je obvezalo, da bo izvršilo vsa dela in pri tem izvajalo popust 2,23% na cenah, ki so označene v specialni pogodbi o zakupu.

Ker je bil odstotek, ki ga je podjetje ponudilo, najvišji, si je gradbeno podjetje Canarutto pridobilo zakup za dograditev stavbe za teoretsko fiziko.

Izid tekmovanja mora potrditi mestni odbor centra za teoretsko fiziko. Odbor se bo sestal prihodnji torek.

V sredo, 20. t. m. bodo na sedežu kulturnega krožka «R. Morandi» v dvorani na Trgu San Giovanni predvajali komične filme Harolda Lloyda in S. Laurela ter O. Hardyja. Vstop samo z vabili, ki so na razpolago od 17. do 19. ure na sedežu PSIUP v Ul. Zonta 5 (I. nadstropje).

DANES SEJA DEŽELNEGA SVETA

Interpelacija KPI o sklepu o poimenovanju ulic v Doberdobu

Doberdobski občinski svet je sklenil dati ulicam imena slovenskih pisateljev, za dokončni sklep pa je pristojna dežela

Danes ob 10. uri bo seja deželnega sveta. Začela se bo z dvema vprašanjema in interpelacijami svetovalcev. Vprašanji se tičeta pobud dežele v prid upokojencem in lekarne v kraju Rigolato. Interpelacije pa se tičejo raznih vprašanj. Jarc in Bergomas (KPI) sta vložila interpelacijo glede sklepa doberdobskega občinskega sveta iz leta 1961, da se nekatere vaške ulice imenujejo po slovenskih pesnikih in pisateljih, na kar je goriška prefektura lanskega oktobra dokončno odgovorila, da je za stvar pristojna deželna uprava. Svetovalca vprašujeta, kedaj namerava dati deželna uprava navodila v zvezi s tem. Druge interpelacije se tičejo premestitve nekaterih odborništev v Videm, koncesije rabeljskega rudnika, spopolnjevalnih tečajev za občinske in pokrajinske tajnike, deželnih zakonskih ukrepov v prid obrti in položaja v ladjedelnici Sv. Roka.

Zatem se bo nadaljevala razprava o zakonskem načrtu o instrumentih in postopkih deželnega načrtovanja, v kateri so do sedaj spregovorili poročevalec večine Mizzau, poročevalec manjšine Bacicchi in demokristjanski svetovalec Metus. K razpravi se je prijavilo nadaljnjih 13 svetovalcev: Bergomas (KPI), Renato Bertoli (PSDI), Rinaldo Bertoli (PLI), Bettoli (PSIUP), Cumbat (PRI), Devetag (PSDI), Gefter-Wondrich (MSI), Ginaldi (KD), Moro (PSI), Morpurgo (PLI), Sema (KPI), Trauner (PLI) in Urli (KD).

Na dnevnem redu je tudi razprava o zakonskem osnutku za ustanovitev odbora deželnih odbornikov za razvoj gorskih področij in posvetovalne komisije za razvoj gospodarstva gorskih krajev. Jutri bo zasedanje deželnega sveta prekinjeno, ker bosta odsotna bodisi predsednik odbora Berzanti bodisi predsednik sveta de Rinaldini, ki se pojdeta poklonit novemu predsedniku republike Saragatu. Ta teden se bo sestal deželni odbor, ki bo razpravljal med drugim tudi o sestavitvi deželnega proračuna.

Sestanek občinske komisije za higieno

Na županstvu se je sestala odborova komisija, ki proučuje načrt za spopolnitev pravilnika o higieni. Predsedoval je od

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Zaradi nočnega ropa na ulici obsojen na dve leti zapora

Tožilec je zahteval obsodbo na 3 leta zapora - Na dobri dve leti zapora obsojen tudi avtomobilski tat

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Boschini, tožilec Pascoli, zapisnikar Guida, obramba Jacuzzi), ki je včeraj prvič zasedalo v letošnjem letu, se je moral zagovarjati 19-letni Dario Signoretti iz Ul. Ronchetto 67, ki je bil obtožen, da je oropal neko žensko.

70-letna Margherita Coglievina vd. Coglievina iz Ul. Torrebianca 8 se je 19. decembra lani zadržala nekaj časa v baru «Si» v Ul. Roma, kjer je sledila raznim televizijskim oddajam. Bilo je morda okoli 23. ure, ko se je napotila domov. Zavila je v Ul. Machiavelli in potem v Ul. Trento, kjer je obrnila na levo. Prav v tistem trenutku je opazila, da ji je začel slediti neki mladenič. Ta je pospešil korak, se ji približal ter nadaljeval svojo pot vštric z njo. Coglievina se je prestrašila ter je prosila mladeniča, naj se oddalji. Ta pa se ni zmenil za njene besede ter jo je trmasto spremljal. Ko sta prišla do vogala z Ul. Torrebianca, se je ženska pognala naprej ter pritekla do vhodnih vrat poslopja, kjer prebiva. Z desno roko je s prstom pritisnila na gumb vratarjevega zvonca ter v eni sapi začela klicati na pomoč. Prav v tistem trenutku jo je neznanec napadel ter ji iztrgal ročno torbico, ki jo je imela v levi roki. Na zaslišanju, bodisi pred policijskimi kot tudi pred preiskovalnimi oblastmi, je ženska izjavila, da je začutila močan udarec ter da je padla na tla.

Njeni klici na pomoč pa so takoj pritegnili pozornost Emilia Sarna iz Ul. Rittmayer 9. Mladenič, ki je bil v bližini, ji je takoj pritekel na pomoč. Ko pa je opazil, da je neznanec zbežal po Ul. Trento, ga je začel zasledovati. Signoretti (šlo je prav zanj) je kmalu nato zavil v Ul. Valdirivo, toda sreča mu ni bila mila. Medtem se je namreč že več oseb, ki so bile v bližini, zavedlo, da se je zgodilo nekaj hudega. Zato je bilo slišati od tu in tam klice: «Primite tatu!» Prav tedaj je po ulici, iz nasprotne strani, prihajal nočni čuvaj Federico Paoli, ki je Signorettiju prestregel pot, ga zgrabil in zadržal s pomočjo Sarna, ki je bil za petami tatu. Medtem se je zbrala okoli trojice precejšnja množica ljudi. Ker se je Paoli u mudilo, da opravi svojo službeno dolžnost, je zapustil Signorettija v Sarnovih rokah. Zdi se, da je Signoretti že malo prej izjavil Paoliju, da je oče treh otrok in da je kradel zaradi hude stiske.

Ko pa je Paoli odšel, je Signoretti izkoristil priložnost ter skušal ponovno zbežati. Stekel je po Ul. Valdirivo in potem po Ul. Roma v smeri Trga Ponterosso. Sarno pa je bil hitrejši ter ga je kmalu zgrabil. Medtem so prišli na kraj roparskega dejanja policisti, ki jih je vodil marešal Carapresi in katere je poklical neki očividec dogodka. Signorettija so seveda takoj aretirali in naslednji dan zaslišali. Mladenič je izjavil, da se ne spominja ničesar, ker je bil pijan. Izključil pa je, da bi nalašč udaril Coglievino.

Preiskovalne oblasti pa so ga kljub temu prijavile sodišču zaradi posebne oblike ropa.

Na včerajšnji obravnavi je Signoretti izjavil, da se sploh ne spominja točno kaj se je zgodilo tiste noči, in sicer zato, ker je nekaj dni prej prejel večjo vsoto denarja in se je potem, proti svoji navadi začel potepati po raznih lokalih. Nazadnje se je znašel v klubu Mexico, kjer se je popolnoma opil.

Javni tožilec dr. Pascoli je zahteval, naj ga sodniki kaznujejo strogo in sicer s tremi leti zapora in 200.000 lirami globe. Tožilec je pri tem poudaril, da je šlo za pravo roparsko dejanje, ki je imelo hude posledice za žrtev. Coglievina se je namreč tako prestrašila, da so jo z velikimi težavami pripravili do tega, da se je pozneje zglasila pri preiskovalnih oblasteh. Po njegovem mnenju je mladenič najprej iztrgal ženski torbico iz roke ter jo nato udaril z vso silo, tako da je padla na tla.

Obtoženčev zagovornik odv. Jacuzzi pa je menil, da ta prikaz dogodka ne odgovarja resnici. Po njegovem mnenju je mladenič sicer zagrešil tatvino, se pravi, da je s silo iztrgal svoji žrtvi torbico iz rok, toda da je ni udaril. Zagovornik je še pripomnil, da se Signoretti še nikoli ni pregrešil na kakršen koli način proti zakonom ter da je znan kot človek, ki ne zahaja v lokale, temveč je vsak večer doma. Samo slučaj je hotel, da se je tistega večera nekoliko opil in zagrešil inkriminirano dejanje. Zato bi bilo primerno, je dejal odv. Jacuzzi, da bi mu sodniki omogočili, da se čimprej vključi v človeško družbo ter se pošteno preživlja.

Sodniki so spoznali Signorettija za krivega ter ga obsodili na 2 leti zapora in 40.000 lir globe.

Pred istimi sodniki se je zagovarjal tudi 27-letni Fulvio Bergamaschi iz Ul. Salita Fromontorio 23, ki je bil obtožen, da je ponoči med 13. in 14. decembrom lani ukradel avto Fiat 500, ki ga je Ferruccio Detoni iz Ul. Mazzini 22 parkiral pred domačo hišo. Bergamaschija so obtožili še, da je malo prej skušal ukrasti neki drug avto znamke Fiat 500, kar pa se mu ni posrečilo, ker je bilo vozilo opremljeno z alarmno napravo. Obtožnica je nadalje dolžila mladeniča, da je v tem avtu ukradel startni ključ in končno, da se je z Detonijevim avtom vozil sem ter tja po mestnih ulicah, čeprav ni imel vozniškega dovoljenja.

Sodniki so ga spoznali za krivega vseh treh tatvin in prekrška cestnega zakona ter so ga obsodili na 2 leti, en mesec in 15 dni zapora ter 35.000 lir globe zaradi tatvine ter 2 meseca, 20 dni pripora in 16.000 lir denarne kazni zaradi prekrška cestnega zakona.

Prospekt s cenami gostilniških menujev

Pokrajinska turistična ustanova opozarja vse gostince, da se pripravlja propagandni prospekt s podatki in informacijami o Trstu in pokrajini. V ta turistični prospekt namerava pokrajinska turistična ustanova vključiti, v kolikor bo mogoče, naslove gostiln in restavracij, ki bodo v letošnjem letu uvedle menu s stalno določeno ceno z vsemi uslugami.

Ta prospekt bodo natiskali v visoki nakladi in ga bodo poslali v razne kraje. Zaradi tega bo v interesu gostincev, da čimprej pošljejo svoje prijeve z navedbo cene menuja. Pri tem omenjena ustanova opozarja gostince, da turisti ne gledajo toliko na višino cene, pač pa hočejo točno vedeti že v naprej, kakšne so cene brez morebitnih dodatnih poviškov. Gostinci lahko sestavijo razne menuje in sami lahko določijo cene.

Avtomobilist ni upoštevalo opozorilnega znaka «Stop»

V soboto zvečer okrog 19. ure se je na vogalu Ul. Zanetti in Ul. Coroneo dogodila cestna nesreča, katere žrtev je postal 26-letni Ettore Erbis iz Ul. delle Docce 9. Iz Ul. Zanetti je z avtom 1100 TS 45325 privozil 38-letni Remo Vincis iz Ul. Ospedale Militare 4, ki se ni ustavil na znaku «stop», in trčil v vespo, s katero se je Erbis peljal navzgor po Ul. Coroneo. Zaradi trčenja je vespist padel in se ranil po obrazu, čelu in levi roki. Ponesrečenca so odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč in ga nato odslovili. Okreval bo v enem tednu.

V kuhinji je padla

Na ortopedski oddelek bolnišnice so včeraj zjutraj sprejeli s pridržano prognozo 77-letno Giovanno Devescovi iz Ul. Muratori 18 zaradi zloma leve stegnenice. Ponesrečenko so v bolnišnico prepeljali z rešilnim avtom. Povedala je, da se je ponesrečila že 8. t.m. v domači kuhinji, kjer se je spotaknila in nerodno padla. Kljub bolečinam se je Devescovijeva šele včeraj odločila in zaprosila za zdravniško pomoč.

Še ena nesreča na zebrastem prehodu

Se ena nesreča na zebrastih prehodih se je pripetila včeraj popoldne okrog 13. ure v Ul. Udine na križišču z Ul. Pauliana. Približno ob tisti uri je 42-letna uradnica Iolanda Creati iz Ul. R. Manna 18 stopila s pločnika in se napotila na nasprotno stran ceste. Hodila je po prehodu za pešce. Ko pa se je znašla sredi cestišča, je navzdol po Ul. Udine z lambreto TS 32694 privozil 18-letni Luciano Požar iz Ul. Gorizia 39. Lambretist se je v zadnjem trenutku zavedel, da je sredi ceste ženska in čeprav je takoj pritisnil na pedal zavor, mu ni uspelo, da bi se izognil Creatovi ter jo je podrl. Ranjeno žensko so z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico, kjer so jo pridržali na nevrokirurškem oddelku zaradi rane na zatilju in zloma desne piščali. Creatova je med prevozom v bolnišnico tudi bruhala ter jo je mučil hud glavobol. Zdraviti se bo morala mesec dni.

Brez povoda s pestjo v obrazu

Sinoči je v bolnišnici zaprosil za zdravniško pomoč 20-letni uradnik Livio Vedova iz Ul. Ghirlandaio 21. Ponesrečenca so pridržali na otorinolaringoiatričnem oddelku s prognozo okrevanja v 25 dneh zaradi zloma nosne kosti, zloma zgornjega srednjega sekalca in rane na spodnji ustnici. Vedova je povedal, da je malo prej bil v nekem baru na začetku Drevoreda 20. septembra, kjer je bil v družbi prijateljev. Nenadoma ga je neki mladenič, ki ga Vedova pozna le na videz, brez vsakega vzroka nekajkrat udaril s pestjo po obrazu. O zadevi so bili obveščeni agenti letečega oddelka, ki so uvedli preiskavo.

Skočil je v morje s samomorilnimi nameni

Sinoči ob 23.30 so prepeljali v splošno bolnišnico 61-letnega Armanda De Arcangelija iz Ul. Pondares 5 Moškega, ki si je malo prej skušal vzeti življenje s tem, da je skočil v morje, so sprejeli na prvi zdravniški oddelek s prognozo 10 dni zdravljenja.

De Arcangeli je skočil v morje s pomola «Venezia». Ko pa se je znašel kakih 5 metrov od obale, je začel klicati na pomoč. V bližini sta bila dva ribiča, ki sta ga potegnila na suho in takoj poklicala agente letečega oddelka. Tile, so premrzlega moškega pokrili z odejami. Kmalu nato je prispel rešilni avto gasilcev, ki ga je prepeljal v bolnišnico. Prav tu je Arcangeli izjavil, da si je hotel vzeti življenje.

Pozneje se je zvedelo, da sta Arcangelija potegnila na suho 37-letni Sergio De Maddalena in 44-letni Bruno Sfrizo, oba iz Chioggie, ki delata na ribiški ladji «Alfredo padre». Ladja je bila pravkar zaplula proti odprtemu morju, ko so zaslišali klice na pomoč. Takoj so se vrnili k obali in ribiča sta skočila v čoln in rešila Arcangela.

Z vespe se je prevrnil

Na nevrokirurški oddelek bolnišnice, kamor so ga prepeljali z rešilnim avtom, so včeraj zvečer sprejeli 41-letnega mehanika Gennara Mitrija iz Ul. Settefontane 18, ki se bo moral zdraviti 10 dni zaradi ran po obrazu, desni ličnici nosu in kolenih.

Bolničarji, ki so Mitrija prepeljali v bolnišnico, so povedali, da so ponesrečenca malo prej pobrali v Ul. della Guardia blizu stavbe štev. 40, kjer je padel z vespe.

NA POKRAJINSKI CESTI MED MITNICO IN DOLINO

Mati in sin ranjena pri trčenju vespe v avto

Ponesrečenka se bo zaradi zloma stegnenice in drugih ran zdravila 4 mesece - Verižno trčenje petih avtomobilov v Miramarskem drevoredu

Na pokrajinski cesti med mitnico in Dolino se je včeraj zjutraj dogodila huda cestna nesreča, katere žrtvi sta postali mati in sin. Ponesrečenca, 50-letno Ljudmilo Černe por. Marega iz Doline 37 ter njenega sina 23-letnega Elvija, so prepeljali v bolnišnico, kjer so ju sprejeli na ortopedski oddelek. Ženska se bo morala zdraviti 4 mesece zaradi zloma desne stegnenice in ran po kolenih, njen sin pa se je samo pobil po kolenih in bo okreval v osmih dneh.

Nesreča se je pripetila okrog 7.30, ko je Elvij Marega vozil lambreto TS 27670, na kateri se je peljala Černetova. Ko je privozil v bližino križišča ceste za Boršt, je trčil v fiat 600 TS 49125, ki ga je nasproti privozil 39-letni Mario Demasi iz Ul. San Cilino 20. Zaradi močnega sunka sta se Marega in njegova mati prevrnila z lambrete.

Zaradi neprevidne vožnje nekega mladega šoferja, je predvčerajšnjim popoldne, okrog 15. ure, prišlo do verižnega trčenja petih avtomobilov v Miramarskem drevoredu, nekaj sto metrov pred barkovljanskim pokopališčem.

Proti Barkovljam je vozila dolga počasna kolona avtomobilov, katero je hotel prehiteti mladenič, ki je vozil fiat 850. Prehiteval je po en ali dva avtomobila in potem zavijal na desno, ko je opažal nasproti prihajajoče avte. Zaradi teh nepredvidenih manevrov mladeniča so bili šoferji, ki so vozili v koloni, primorani zavirati, ali voziti še bolj na desni. Vse je šlo v najlepšem redu, dokler ni mladi avtomobilist s svojim fiatom 850 ostro zavozil na desno. Tedaj je vanj trčil avto «appia». Za «appio» je vozil svoj fiat 1100 TS 27202 43-letni Eugenio Blekar iz Ul. Molino a Vento 10/1. Blekar je pravočasno pritisnil na pedal zavor ter se ustavil nekaj centimetrov od ustavljene «appie». Zal pa ni imel tako hitrih reflekso v 48-letni Gino Ambrosi iz Ulice Giuliani 19, ki je s svojim fiatom 600 TS 60621 trčil v Blekarjev avto. V zadnji del Ambrosijevega avta pa je trčil še 29-letni mesar Flavio Blecheri iz Istrske ulice 24, ki se je pri trčenju tudi ranil. Ranil se je tudi Blecherijev sopotnik 57-letni Umberto Ballaben iz Ul. Volta 2.

Medtem ko je Blekar izstopil iz svojega avta in si ogledoval poškodbe, sta se prva dva avtomobilista, ki sta povzročila verižno trčenje, pobotala in se odpeljala. Očividci pa so karabinjerjem, ki so prihiteli na kraj nesreče, povedali številki evidenčnih tablic fiata 850 in «appie».

Oba ponesrečenca so z zasebnima avtomobiloma prepeljali v bolnišnico, kjer so Blecheriju nudili prvo pomoč zaradi rane na glavi. Pri nesreči se je namreč udaril v streho avta. Njegovega sopotnika Ballabena so pridržali na pljučno kirurškem oddelku zaradi rane na čelu in zloma reber. Zdraviti se bo moral mesec dni.

MED DEKANI IN DIVAČO

Zaradi poledice avtomobil v jarek

Poledica na cesti med Dekani in Divačo je bila predvčerajšnjim kriva prometne nesreče. Okrog poldne, je v smeri proti Divači 43-letni Emilio Hrevatin iz Trsta Ul. Caldana 12, vozil svoj fiat 600 42980. Nenadoma je avto zdrsel po poledeneli cesti, vozil nekaj metrov v cik caku in se končno prevrnil v globok obcestni jarek. Pri nesreči se je poškodovala 44-letna Armida Bonetti por. Chersicla iz Ul. Oriani 1, ki se je peljala v Hrevatinovem avtu.

Ponesrečenko so z zasebnim avtom prepeljali do najbližje reševalne postaje, kjer so ji nudili zasilno pomoč. Nato so jo s taksijem odpeljali v bolnišnico v Trst. Bonettijevo so pridržali na drugem kirurškem oddelku, kjer se bo morala zdraviti 20 dni zaradi verjetnih zlomov desnih reber ter ran in udarcev po spodnjih udih.

Kavelj zadel delavca v glavo

Na delu se je predvčerajšnjim ponesrečil 56-letni delavec Rodolfo Paci iz Ul. Lorenzetti 6. Okrog 11. ure je Paci delal v drugem podpalubju ladje «Pacinotti», ki je zasidrana v novem pristanišču pri skladišču štev. 61. Nenadoma ga je v glavo zadel kavelj žerjava, ki se je pravkar spuščal v podpalubje.

Ponesrečenega delavca so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v dveh tednih zaradi ran po čelu in levem sencu.

KINO «IRIS» PROSEK

Predvaja danes, 19. t. m. ob 19.30 uri komičen film:

Totò in Peppino ločena v Berlinu

Igrata: TOTO' in PEPPINO DE FILIPPO

Goriško-beneški dnevnik

V GRADIŠKI SO V NEDELJO RAZPRAVLJALI O KRIZI

Delegacija naj gre k predsedniku vlade in mu predloži goriške probleme

Na sestanku so bili prisotni poslanci, deželni svetovalci ter politični in gospodarski predstavniki - Za škodo od vojaških služnosti naj vlada nudi druge olajšave

V dvorani občinskega sveta v Gradiški je bil v nedeljo dopoldne sestanek, na katerem so proučili sedanji gospodarski in socialni položaj na Goriškem. Organiziral ga je poseben pripravljalni odbor, v katerem so bili zastopniki industrijskih delavcev, obrtnikov, trgovcev in nekateri občinski svetovalci gradiščanskega okraja. Udeležili pa so se ga poleg drugih goriški parlamentarci odv. Fortuna, Franco in Zuccalli, deželna svetovalca Bergomas in Bettoli (Jožef Jarc iz Doberdoba se je opravičil), zastopniki sindikatov, ter raznih političnih strank vštevši KD.

Vse navzoče je pozdravil gradiščanski župan Di Bert, občinski svetovalec Brancolini pa je podal poročilo v imenu pripravljalnega odbora. Nato je župan predložil v odobritev besedilo pisma, naslovljenega predsedniku vlade Moru, v katerem se obravnava problem vojaških služnosti, s predlogom, naj ci omilili tiste predpise, ki so v največjo oviro krajevnemu gospodarstvu; obenem se postavlja v njem zahtevo po kakšnih drugih ugodnostih, ki naj bi služile kot nadomestilo za škodo.

V debato, ki se je razvila o teh vprašanjih, je najprej posegel deželni svetovalec Bergomas, ki je podčrtal težak položaj delavske zaposlitve, ki nima dobrih izgledov niti za prihodnja leta. To velja tako za zasebno kot za državno industrijo ter se odraža tudi v kmetijstvu. Poudaril je tudi potrebo arondacije parcel na krminsko-gradiščanskem polju. Kar se tiče vojaških služnosti je dejal, da gre za politično izbiro ter bi v primeru sklenitve nenapadalnosti pakta z Jugoslavijo lahko odpadle. Silvino Poletto je govoril o problemih zadružništva ter o potrošni trgovini in njenih problemih. Poudaril je tudi potrebo, da bi končno le prišlo do gradnje zadružne vinske kleti in centralne mlekarne, kar bi bilo v veliko korist kmetijstvu. O odmevu krize v kmetijstvu je govoril tudi predstavnik kmečke zveze Marizza.

Poslanec PSDI Zuccalli je, govoreč o avto cesti Villesse - Gorica, nastopil proti temu, da bi bil odcepek pri Villessah, ker ni bilo po njegovem bolj umestno napraviti priključek pri Palmanovi, kar bi zmanjšalo tudi škodo pri odvzemu potrebnih kmetijskih površin. Poslanec KPI Franco je govoril o problemu brezposelne mladine, ki mora po končanem študiju v tujino za kruhom.

Poslanec PSI odv. Fortuna je govoril o krizi v industriji, zlasti na tekstilnem področju ter o njenem odmevu v kmetijstvu. Predlagal je tudi, naj bi ustanovili posebno deželno ustanovo za razvoj kmetijstva, ki naj bi se zanimala za kmetijske probleme vse dežele.

Župan Di Bert je na koncu predlagal, naj bi posebna delegacija skupaj s poslanci odšla k predsedniku vlade in mu predložila obravnavane probleme. Še prej pa naj bi predsednik pokrajinske uprave sklical posvetovanje vseh goriških županov.

V Sovodnjah cepljenje proti otroški paralizi

Županstvo v Sovodnjah sporoča vsem prizadetim, da bodo v nedeljo 24. t. m. ob 9. uri v občinski ambulanti v Sovodnjah cepili s Sabinovim cepivom proti otroški paralizi mladino v starosti od 14 do 20 let.

K cepljenju naj pridejo, še tešči, vsi tisti, ki niso napravili še vseh štirih cepljenj. To velja tudi za dijake, ki so nekatera cepljenja opravili na šoli v Gorici, pa še niso končali vsega ciklusa.

V SKLADU Z NAVODILI ZDRAVSTVENE USTANOVE

Otroški vrtec v Ul. Cappella zaprt zaradi epidemije

V njem so ugotovili pet primerov bolezni virusnega vnetja jeter, ki nastane zaradi slabe higiene ust - Zanikujejo govorice, da je bolezen posledica cepljenja s Sabinovim cepivom

Otroški vrtec v Ul. Cappella v Gorici so v soboto zaprli za 10 dni ter bo zaprt do prihodnjega ponedeljka, ker so ugotovili pet primerov epidemične bolezni «epatite virale». Občinski zdravstveni urad je razkužil vse prostore, zlasti stranišča, staršem pa priporoča, naj skrbijo za snago otrok, zlasti za higieno ust.

Bolezen se preprečuje z uživanjem zdravila «gammaglobuline», ki pa ga morejo starši sami kupiti in je na voljo v kateri koli lekarni.

Medtem ko smo izvedeli za naslednjo skoraj bi rekli poluradno utemeljitev zapore otroškega vrtca v Ul. Cappella, pa se v mestu širijo govorice, da je v bolnišnici v Gorici večje število otrok, katerim so se pojavile posledice zaradi cepljenja s Sabinovim cepivom. Tudi za primere v otroškem vrtcu v Ulici Cappella se govori, da so posledica cepljenja s Sabinovim cepivom. Pristojni zdravstveni urad pojasnjuje, da so govorice neresnične in da bolezenski primeri, o katerih govorimo zgoraj, niso v nobenem primeru nastopili kot posledica cepljenja z zdravilom proti otroški paralizi.

Avtobus v Trst na «Večer slovenske sodobne dramatike»

Slovenska prosvetna zveza nudi na voljo avtobus vsem tistim, ki bi si želeli v nedeljo 24. januarja ogledati v Kulturnem domu v Trstu «Večer slovenske sodobne dramatike», na katerem bodo prikazali enodejanke Primoža Kozaka «Dialogi», Igorja Torkarja «Študentska soba» in goriškega rojaka Saše Vuge «Bernarde». Predstava bo ob 16 uri. Avtobus bo odpeljal s Travnika v Gorici ob 14. uri ter bo peljal še po Podgori in Štandrežu. Voznina in vstopnina 1.200 lir. Vpisuje urad Slovenske prosvetne zveze v Gorici, Ascolijeva ulica 1, tel. 24-95 najkasneje do petka 22. januarja popoldne. Ker je na razpolago zelo kratka doba, naj se osebe, ki jih zanima, prijavijo čimprej. Obenem se opozarjajo, da zamudnikov avtobus ne bo čakal.

STANOVANJSKE GRADNJE IACP NA GORIŠKEM

Za nad 3 milijarde lir stanovanj v gradnji ali v načrtu v pokrajini

Od tega že gradijo 160 stanovanj za 982 milijonov v Gorici, Tržiču in Ronkah - Člen 167 ovira gradnjo delavskih stanovanj v Gorici

Oglasili smo se pri ravnatelju ustanove za ljudske hiše (IACP) v Gorici, da bi izvedeli kaj podrobnosti o letošnjih stanovanjskih gradnjah, ki jih ima v načrtu ta ustanova. Gospod Piazzesi nam je postregel z nekaj podatki.

Trenutno je v gradnji na Goriškem 160 ljudskih stanovanj. Od tega v Gorici, ob Tržaški cesti 123 stanovanj, povečini v dvostanovanjskih vilah na odkup, dalje 24 stanovanj v Ul. Aquileia v Tržiču ter 8 stanovanj v Ul. Rafaroni v Ronkah. Za vse te gradnje je predviden strošek skoraj 982 milijonov lir, kar bi znesle povprečno nekaj nad 6 milijonov lir za stanovanje.

V kratkem bodo oddali v gradnjo potom javne dražbe tudi zidavo dveh stanovanjskih hiš v Stražican, s skupno 40 stanovanji na mestu, kjer so lani podrli dve dotrajani hiši s 24 stanovanji. Za to gradnjo je določenih 121 milijonov lir. Stanovanja v teh hišah bodo oddali v najem ter so deloma določena za stanovalce obeh porušenih hiš.

Pri proveditoriatu za javna dela čakajo na odobritev načrti za dve po šest stanovanjski zgradbi, ki ju nameravajo zgraditi v Tržiču. Za te gradnje je določenih 65.6 milijona lir ter je potrebni znesek že zagotovljen.

Na ministrstvu za javna dela pa proučujejo sedaj načrte za gradnjo tretje skupine stanovanj na odkup. Gre za okrog 278 stanovanj v Gorici, Tržiču, Gradežu ter po drugih manjših središčih. Za izvedbo tega načrta bo potrebnih okrog 1500 milijonov lir.

Kar se tiče gradnje delavskih stanovanj za ustanovo GESCAL, nam je ravnatelj povedal, da imajo v načrtu gradnjo 24 stanovanj v Gorici za okrog 158 milijonov lir, v Tržiču 24 stanovanj za 154,4 milijona, v Gradežu 12 stanovanj za 75 milijonov in v Krminu 12 stanovanj za 75 milijonov lir. Skupaj gre torej za gradnjo nadaljnjih 72 stanovanj. Kar se tiče drugih krajev glede teh gradenj ni posebnih ovir; izjema je le v Gorici, kjer so številne pritožbe proti aplikaciji člena 167 v preširoki zasnovi urbanističnega načrta, kot ga je odobril goriški občinski svet. V njem so vključena področja, na katera ne reflektira niti IACP niti GESCAL, ki bi se oba zadovoljila z mnogo manjšimi in za kmetijstvo manj potrebnimi kompleksi. Tako ima IACP v Štandrežu v načrtu gradnjo novih stanovanj ob Kraški ulici, tik poleg že obstoječega novega rajona, nima pa namena zidati na površinah, ki jih izkoriščajo za vrtnarstvo.

Alegorični vozovi za pust v Tržiču

Pod pokroviteljstvom krajevne turistične ustanove so v Tržiču tudi letos določili poseben pripravljalni odbor za pripravo pustne prireditve ki je znana pod imenom «cantala» ter je združena tudi s povorko alegoričnih vozov in mask.

Odbor je prav te dni izdal proglas in vabilo za prijavo takih alegoričnih vozov in našemljenih skupin. Prijave bodo sprejemali do 23. februarja. Določenih je več nagrad za skupni znesek 335 tisoč lir. Prva nagrada za najbolje opremljen voz znaša 130 tisoč lir, druga 100 tisoč lir in tretja 80 tisoč. Prva nagrada za našemljene skupine znaša 15 tisoč in druga 10 tisoč lir.

Klub «Simon Gregorčič»

vabi na zanimiv

KULTURNI VEČER

v sredo, 20. januarja ob 20.30 v svojih prostorih na Verdijevem korzu 13 v Gorici, na katerem bo pisatelj

BORIS PAHOR

govoril o svojih pisateljskih izkušnjah s posebnim ozirom na najnovejšo knjigo «Parnik trobi nji», ki je pred kratkim izšla v Ljubljani. Ob tej priliki bo tajnik Slovenskega gledališča v Trstu pesnik

FILIBERT BENEDETIČ

prebral iz te knjige nekaj odlomkov. Pisatelj Boris Pahor bo ta dan podpisoval svojo knjigo.

NA NEVARNEM ODSEKU PRI JAMLJAH

Avto zdrknil v jarek ker je šofer brisal šipo

V jarku je avto obležal s kolesi navzgor in ena od štirih potnic v njem se je precej hudo ranila

Na državni cesti med Trstom in Gorico pri Jamljah, se je predvčerajšnjim zvečer okrog 18. ure dogodila slikovita prometna nesreča, ki bi lahko imela hujše posledice. Avto je zavozil s ceste in se prevrnil v jarek, kjer je obležal s kolesi navzgor. Pri tem se je ena potnica huje ranila, druga lažje, ostala dva potnika pa ostala nepoškodovana.

Ob navedeni uri je 47-letni Francesco Cavalli iz Ul. Giulia 41 vozil svoj avto «austin A 40» TS 71167 v smeri proti Trstu. V avtu so se peljali njegova 20-letna hči Nevia, njegova 42-letna žena Lidia Cattaruzza in prijateljica 30-letna Anita Della Valle iz Ul. Giuliani 1/2. Med vožnjo proti Trstu je Cavalli bil primoran obrisati vetrobran s cunjo, ker se je šipa potila. Pri tem je nadaljeval vožnjo in se ni pravočasno zavedel, da je zavozil na skrajni desni rob ceste. Ko je hotel avto naravnati je bilo že prepozno in trenutek nato je avto ležal prevrnjen v jarku.

Ponesrečencem so priskočili na pomoč nekateri avtomobilisti, ki so privozili mimo ter jih potegnili iz prevrnjenega avta. Obe ranjenki in sicer Cattaruzzovo in Della Vallejevo so prepeljali v bolnišnico v Trst, kjer so prvo sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 20 dneh. Ženska se je pri nesreči hudo pobila po hrbtu in si verjetno poškodovala hrbtenico, izpahnila si je tudi desno stegnenico in ranila po nogah. Della Vallejevi pa so v bolnišnici nudili samo prvo pomoč, ker se je ranila in pobila po desni rami in kolenih. Okrevala bo v 6 dneh.

Na kraju nesreče so medtem agenti cestne policije iz Tržiča opravili vse potrebne formalnosti. Poškodovan Cavallijev avto so nato odpeljali v neko garažo v Tržič.

Agenti so prijeli tatiča med begom

V nedeljo ponoči so agenti letečega oddelka policije, ki so patrulirali v Istrski ulici, po dolgem zasledovanju prijeli dva tatiča, ki sta malo prej ukradla več predmetov iz parkiranih avtomobilov. Tatova, 23-letni pek Umberto Principe iz Ul. Boito in 18-letni Silvano B., sta med begom odvrgla vse ukradene predmete, ker sta s tem upala, da bodo policisti pobirali transistor, aktovko in drugi plen. Toda policisti se niso dali speljati in so mladeniča prijeli v bližini Ul. Laurana.

Mladeniča sta se mudila v bližini nekega parkiranega avtomobila na Trgu Sv. Jakoba ter brskala po notranjosti, ko je privozil mimo policijski avto. Čim sta tatova opazila policijo, sta se spustila v beg in tekla navzgor po Istrski ulici. Agenti pa za njimi in ju niso izpustili izpred oči, čeprav sta odvrgla ves plen, ki sta si ga nabrala pri krajah. Ko so ju agenti prijeli, so najprej odšli po odvržen plen, nato so ju odvedli na kvesturo na zaslišanje. Principa in Silvana so aretirali in prijavili sodišču zaradi tatvine z obteževalnimi okoliščinami. Tatova sta se posluževala posebne tehnike za odpiranje avtov. Našla sta lopato in s tem orodjem s silo odpirala vrata, če pa ni šlo na tak način, so z brcami razbivali stekla na avtih.

Sladkor proste cone ostane po 190 lir

V soboto se je na goriški prefekturi pod predsedstvom dr. Principavalleja sestal pokrajinski odbor za cene, ki je proučil ceno sladkorja, ki ga v okviru proste cone razdeljujejo potrošnikom proste cone v Gorici in Sovodnjah. Sprejeli so sklep, da naj ostane cena sladkorju za januar nespremenjena in ga bodo torej razdeljevali po 190 lir za kg.

Pogovori med komunisti Gorice in Nove Gorice

Odnosi med komunisti mesta Gorice in člani Zveze komunistov iz Nove Gorice se bodo v prihodnjih mesecih še bolj okrepili s celo vrsto pobud, ki so jih prejšnji teden proučili na sestanku predstavnikov obeh organizacij v Novi Gorici. V delegaciji KPI je bil poleg predstavnikov Gorice in Krmina, tudi deželni svetovalec Jože Jarc iz Doberdoba.

Na sestanku obeh delegacij so se dogovorili, da bodo priredili dve konferenci: predstavnik goriške sekcije KPI bo vodilnim članom Zveze komunistov iz Nove Gorice govoril o politiki KPI v Italiji, predstavnik Zveze komunistov pa bo članom federalnega odbora predaval o 8. kongresu Zveze komunistov. Predvidene so tudi izmenjave izkušenj med učitelji obeh krajev, nadalje obisk krminskih kmetov v Brdih z ogledom vinske kleti, prav tako pa nameravajo pripraviti konferenco o italijanski in jugoslovanski zunanji politiki.

VČERAJ V UL. CASALE V GORICI

Ženica-samotarka mrtva v stanovanju zaradi zastrupitve

Ležala je na tleh v kuhinji polni plina - Vendar izključujejo samomor

Včeraj dopoldne je gospodar hiše št. 38 v Ul. Brigata Casale v Gorici telefonsko poklical goriške gasilce, naj bi prišli odpret vrata v stanovanju v drugem nadstropju, odkoder je prihajal smrad po plinu in se na klicanje ni nihče odzval. V stanovanju je namreč živela 85-letna neporočena žena Amelija Roteri (nekdaj Rutter).

Gasilci so prišli okrog 11.30 in se trudili pol ure, da so vlomili ključavnico pri vratih. Ko so vstopili, se jim je nudil tragičen prizor. Na tleh v kuhinji je ležala ženica samotarka mrtva, s plinskega štedilnika pa je uhajal plin, ki je napolnil ves prostor. Takoj so odprli vsa okna in vrata. Med tem je prišla tudi policija in občinski zdravnik, ki je ugotovil, da je smrt nastopila vsaj 24 ur pred najdbo ter odredil prevoz trupla v mrtvašnico na mestnem pokopališču, odkoder jo bodo danes pokopali.

Po prvih ugotovitvah policije izključujejo samomor. Domnevajo, da je ženica nekaj kuhala na štedilniku in ko je hotela iz sobe v kuhinjo, ji je verjetno postalo slabo. Plamen na štedilniku je medtem ugasnil in plin se je razširil po kuhinji ter bil verjetno končni vzrok smrti nesrečne ženice.

Najdeni predmeti

Na uradu mestnih strażnikov v Gorici, Ul. Mazzini 7, hranijo naslednje najdene predmete, ki so na razpolago njihovim zakonitim lastnikom:

En moped, dve ženski in eno moško kolo, dva zneska denarja, dve listnici z denarjem, žensko torbico z denarjem, dragoceno žensko zapestnico, par moških rokavic, krznen ovratnik, moški zimski plašč in plašč za motocikel.

NA SEJI ODBORA SO UGOTOVILI

Proračun CAFO predvideva 11 milijonov lir primanjkljaja

Predložili ga bodo občnemu zboru, ki bo sklican februarja

Upravni odbor furlanskega vodovodnega konzorcija (CAFO), v katerem so včlanjene številne občine naše pokrajine in med njimi tudi Sovodnje in Doberdob, je imel pretekli petek na županstvu v Gradiški sejo, na kateri so odborniki proučili in odobrili proračun te ustanove az leto 1965. Ta proračun predvideva 64 miljonov lir dohodkov in izdatkov in čeprav se omejuje le na najosnovnejše upravne stroške, izkazuje 11 milijonov lir primanjkljaja. Ob tej priliki so potrdili tudi vse dosedanje uslužbence, ki jih je okrog 14, za nadaljnje delo v tekočem letu. Te in druge sklepe bodo morali seveda predložiti v obravnavo in potrdilo na občnem zboru članov.

Kar se sklicanja takega občnega zbora tiče, datum še ni mogel biti določen, ker je bilo na zadnji seji število prisotnih odbornikov nezadostno ter se bodo zato ponovno sestali dne 4. februarja. Takrat bodo določili tudi datum in dnevni red za občni zbor, ki bo na vsak način enkrat v februarju.

Še vedno negotovosti z bencinom proste cone

V prvi polovici meseca februarja bodo pričeli razdeljevati bone proste cone za bencin in nafto. Ob tej priliki bodo razdelili tudi bone za mesec januar. Takšno prepričanje vlada v dobro obveščenih krogih okoli trgovinske zbornice, kateri je posvetovalna komisija proste cone, ki jo vodi cav. Carlo Crocetti, včeraj izročila zapisnik o seji, na kateri so razpravljali o tem vprašanju. Odbor trgovinske zbornice bo na eni izmed svojih prihodnjih sej predloge proučil ter odločil, kako naj se v tem letu boni razdeljujejo. Prevladuje upanje, da bo ostal kontingent enak lanskemu in da bodo lastniki

šport šport šport šport šport šport

ALIGA

IZIDI

*Bologna—Catania	3-0
*Fiorentina—Genoa	5-0
*Foggia—Roma	0-0
Juventus—*Vicenza	3-1
*Lazio—Messina	2-1
*Milan—Cagliari	1-0
*Sampdoria—Atalanta	1-0
*Torino—Inter	0-0
*Varese—Mantova	1-0

Prihodnje tekme (24. t.m.)

Bologna - Atalanta; Foggia - Fiorentina; Lazio - Genoa; Catania - Milan; Sampdoria - Vicenza; Juventus - Messina; Cagliari - Roma; Mantova - Torino; Inter - Varese.

LESTVICA

Milan	17	13	4	0	33	10	30
Inter	17	9	7	1	24	15	25
Juventus	17	8	7	2	21	12	23
Fiorentina	16	8	5	3	26	18	21
Bologna	17	8	4	5	23	12	20
Torino	17	6	8	3	21	14	20
Roma	17	4	9	4	20	18	17
Foggia	17	5	6	6	11	15	16
Sampdoria	17	5	6	6	14	16	16
Varese	17	4	8	5	17	21	16
Lazio	17	4	7	6	15	16	15
Atalanta	17	4	7	6	8	11	15
Catania	17	5	5	7	19	24	15
Vicenza	17	5	5	7	16	20	15
Genoa	17	2	8	7	11	22	12
Messina	17	3	5	9	11	22	11
Cagliari	17	1	7	9	9	22	9
Mantova	16	2	4	10	7	18	8

BLIGA

IZIDI

*Catanzaro—Brescia	0-0
*Napoli—Reggiana	0-0
*Padova—Verona	3-0
*Palermo—S. Monza	2-1
*Parma—Potenza	2-2
*Pro Patria—Lecco	1-0
*Spal—Modena	2-0
*Trani—Livorno	1-0
Bari—*Triestina	1-0
*Venezia—Alessandria	4-0

Prihodnje tekme (24. t.m.)

Alessandria - Triestina; Bari - Napoli; Brescia - Palermo; Catanzaro - Spal; Lecco - Trani; Livorno - Parma; Modena - Venezia; Potenza - Monza; Pro Patria - Padova; Reggiana - Verona.

LESTVICA

Brescia	17	8	7	2	22	11	23
Lecco	17	9	4	4	25	7	22
Modena	17	7	6	4	20	10	20
Napoli	17	5	10	2	19	11	20
Spal	17	6	8	3	15	11	20
Verona	17	6	8	3	15	13	20
Palermo	17	7	5	5	21	19	19
Catanzaro	17	5	9	3	10	10	19
Venezia	17	7	4	6	18	15	18
P. Patria	17	7	4	6	16	21	18
Reggiana	16	6	5	5	16	8	17
Bari	17	5	7	5	16	16	17
Padova	17	4	9	4	9	9	17
Alessand.	16	4	8	4	13	15	16
Potenza	17	4	7	6	23	25	15
Trani	17	4	6	7	10	21	14
Livorno	17	2	8	7	8	15	12
S. Monza	17	3	6	8	13	25	12
Triestina	17	4	2	11	9	23	10
Parma	17	3	3	11	12	25	9

Totocalcio

Bologna—Catania	(3-0)	1
Fiorentina—Genoa	(5-0)	1
Foggia—Roma	(0-0)	X
Vicenza—Juventus	(1-3)	2
Lazio—Messina	(2-1)	1
Milan—Cagliari	(1-0)	1
Sampdoria—Atalanta	(1-0)	1
Torino—Inter	(0-0)	X
Varese—Mantova	(1-0)	1
Catanzaro—Brescia	(0-0)	X
Napoli—Reggiana	(0-0)	X
Pistoiese—Torres	(3-0)	1
Ravenna-Ternana	(0-0)	X

KVOTE

13 — 195.800 lir
12 — 9.060 »

TOTIP

1. —	1.	Orbiter	1
	2.	Castleton Belle	1 X 2
2. —	1.	Aiace	2
	2.	Magnus	X
3. —	1.	Sudan	1
	2.	Triger	2
4. —	1.	Elianto	2
	2.	Astrakan	X
5. —	1.	Cortisana	1
	2.	Bodhi	1
6. —	1.	Beppe Ciardi	2
	2.	Ice Floe	X

KVOTE

12 — 1.048.574 lir
11 — 52.103 »
10 — 6.462 »

TAKO RES NI MOGOČE NAPREJ

Tretji poraz logična posledica obupne igre

Napad ni samo slab, ampak je sploh nesposoben za igro v ligi B

TRIESTINA: Colovatti, Frigeri, Ferrara, Pez, Dalio, Sadar, Mantovani, Palcini, Bernasconi, Rancati, Novelli.

BARI: Mezzi, Baccari, Panara, Bovari, Magnaghi, Carrano, De Nardi, Fernando, Siciliano, Bucc.one, Cicogna.

SODNIK: Palazzo iz Palerma.

STRELEC: Siciliano v 20'.

Približno 6000 gledalcev. Sodnik je opomnil v prvem delu Dalia (T), v drugem pa Frigerija in Baccarija. Pez si je v 75' pretegnil mišico in je nadaljeval tekmo skoraj neuporabljen.

Tudi Bari je obogatel v Trstu za obe točki. Teren, ki je bil še pred nekaj leti tabu za bodisi še tako močno moštvo, je sedaj prava ambulanta za tista moštva, ki se prej niso posebno izkazala na tujih igriščih. Tako tudi Bari, ki je v prejšnjih osmih gostovanjih izsilil le tri neodločene rezultate.

Mnogi bodo sedaj kričali na sodnika, Palazza iz Palerma, češ da je oškodoval Triestino. To je že res, saj je 3' pred koncem branilec Barija odbil z roko žogo, ki je uhajala v vrata. Moramo pa takoj pripomniti, da bi bil neodločen rezultat velika krivica za goste, ki so kljub skromni igri popolnoma nadigrali domačine.

Drugi bodo rekli, da je Bari ukradel Triestini zmago, saj je ta stalno napadala. Tudi to je res, toda v nogometu ni dovolj igrati, ampak predvsem znati igrati. Tako, če je Triestina stalno napadala, je edini vratar, ki je imel precej posla, Colovatti, ki je z neustrašnimi posegi preprečil še številnejši poraz. Kaj pomaga torej tekati sem ter tja po igrišču, se boriti za vsako žogo, napadati z vsemi močmi! Nedeljska tekma je jasno pokazala, da je moštvo nezrelo za B ligo in da se s takimi igralci Triestina ne bo rešila izpada.

Dva atleta sta danes opravila svojo dolžnost: Colovatti, ki je rešil nekaj res obupnih situacij, in prosti krilec Dalio, vedno pripravljen in pazljiv, ki je prestregel mnogo nasprotnih vdorov. Žal pa ima ta igralec delež krivde pri prejetem golu, saj je bil nasprotni srednji napadalec popolnoma sam pred vratI. Ostali igralci pa se niso izkazali kot sposobni za ligo. Ferrara je bil za De Nardija prepočasen, saj se mu je ta vselej izmuznil in pripravil najnevarnejše napade gostov. Sadar je deloval normalno le pol ure, potem pa je omahnil (lesta!). Frigeri je izvedel nekaj krasnih protinapadov, s tem pa se je odstranil obrambi in njegov nasprotnik je lahko večkrat nezavarovan pohajal po igrišču. O napadu pa sploh ne bi bilo treba govoriti, napake so vedno iste: zvezi Palcini in Rancati sta nezrela za prvo moštvo, Novelli je preosamljen, Mantovani sploh ne podaja, ampak le oponaša Garrincho, s posledicami, da vedno izgubi žogo, Bernasconi pa nedolžno drema in se prebudi le, ko se drugi zmotijo. Tako moštvo pa res ne more priti daleč.

Bari ni prikazal nič posebnega in potrdil svojo lestvico, s katero bo lahko dokončal prvenstvo brez skrbi in brez upanj. Med njegovimi vrstami sta se odlikovala De Nardi in Siciliano, slednji zaradi hladnokrvnosti, s katero je dosegel gol. Bivši vratar Triestine Mezzi je izvedel en res izreden poseg, ki pa je bil tudi edini v tekmi.

Kronike je malo. Prva lepša akcija je šele v 11': De Nardi se izmuzne Pezu in Ferrari, ta ga zasleduje do kazenskega prostora, tik ob črti tega pa ga z rugbijskim trikom podre. V 15' lep protinapad Frigerija, ki preigra dva nasprotnika in poda na sredo. Tu je Bernasconi za las prepozen. V 20' edini gol. De Nardi se spet odreši Ferrare, privabi k sebi še Dalija in nato poda prostemu Sicilianu, ki mirno požene usnje v vrata. Minuto kasneje ima Triestina lepo priliko: Novelli z glavo usmeri žogo k vratom in Mezzi jo odbije prav na črti. Nato dobro znani napadi Triestine, ki ne dajo konkretnih rezultatov. Najlepši je v 41', ko Sadar z glavo zgreši cilj za par centimetrov.

Drugi del je še bolj reven. Bari prepusti iniciativo domačinom, a izvede vseeno najnevarnejše akcije. Rdeči se namreč neredno zavalijo v napad in Colovatti mora v dveh primerih pod noge Sicilianu in De Nardiju. Na nasprotni strani pa ima Mezzi lažji posel. Bernasconi poskuša srečo v 18', a vratar gostov je na mestu. Lepo priložnost ima še Mantovani, ki pa seveda rajši nadaljuje z driblingi. V 42' že omenjen primer, ko sodnik oškoduje Triestino. Taka napaka je res nerazumljiva, a verjetno se tudi njemu ni zdelo prav, da bi Triestina dohitela nasprotnike.

UROŠ KOREN

DRŽAVNO PRVENSTVO V ODBOJKI

Boru to pot nikakor ni šlo

(Zavattaro-Bor 3:1)

V nedeljo se je začel «ognjeni teden» za odbojkarje Bora. Predvčerajšnjim so gostovali v Bologni, prihodnjo nedeljo pa bodo nastopili na domačih tleh proti še močnejšemu nasprotniku. To je Celani iz Bergama, ki trenutno zaseda drugo mesto v lestvici.

V Bologni je bil nastop Borovih odbojkarjev še kar pozitiven, če gledamo na prikazano igro v drugem in tretjem setu in na koncu prvega. Popolnoma pa so odpovedali v zadnjem setu. Videti je bilo, kot da sploh ne bi bili trenirali in da igrajo odbojko kot za šalo. To pa ni res, ker vemo, da jim pač ni šlo, in vsak je dal iz sebe, kar je zmogel. Nadvse pozitiven pa je bil nastop mlajših sil. Vso tekmo je odigral Starec in v nekaterih potezah je stopil na igrišče tudi Vodopivec. Predvsem ta se je odlikoval v prvem setu s serijo japonskih servisov, ki so skoro dovedli plave do zmage.

Zavattaro se je izkazal kot zelo homogeno moštvo, v katerega vrstah se je najbolj izkazal bivši član moštva beneških gasilcev Celeste. Prvič pa smo opazili v drugi ligi, da je bila prva žoga odlično podana za tolčenje.

S to igro so Bolonjčani v začetku prvega seta zmedli slovenske odbojkarje, ki se niso popolnoma znašli v zelo interesantnem ambientu. V ogromni podolgovati palači se namreč nahajajo kar trije prostori, ki bi vsak lahko zadostoval za eno telovadnico. V prvem delu so igrali hokey na kotalkah, Kotalke pa povzročajo pri zaviranju velik trušč. V drugem delu je bila na sporedu košarkarska tekma ženskih ekip prve lige z obilno publiko in seveda bučnim navijanjem. V tem ropotu pa se ni dalo, vsaj za naše pojme, igrati odbojko. Ta šport namreč zahteva v določenih trenutkih nekoliko tišine, da lahko sodnik sliši, če je bila žoga nošena. To je zelo handikapiralo borovce, ki pa so reagirali na koncu prvega in v drugem setu, ko so nadkrilili nasprotnike. Vnet boj za točke pa se je odvijal v tretjem setu. Bor je vodil s 14:11, ko so rumeni nadoknadili razliko in zmagali. V zadnjem setu, ki je bil praktično monolog Zavattara, so plavi zagrešili ogromno napak, ki jih nismo vajeni.

V nedeljo torej čaka slovenske odbojkarje drugi težki nastop, tokrat pred lastnim občinstvom. Vabimo že sedaj vse navijače, da se nedeljske tekme gotovo udeleže.

Izid:

Zavattaro — Bor 3:1
(15:13, 10:15, 16:14, 15:7)

Postavi:

BOR: Jurkič, Starec, Mijot, Vodopivec, Drasič, Vitez, Uršič, Velijak W. in Orel.

ZAVATTARO: Zanetti, Zecchi, Cristofori, Celeste, Pascarelli, Zingaro, Martelli, Maraschini in Straccari.

* * * RITTER

V sredo se bo v telovadnici šole v Ul. Zandonai pri Sv. Soboti nadaljevalo juniorsko prvenstvo.

Na sporedu je tekma Bor - CRDA, ki se bo začela ob 20. uri.

Vodstvo odseka vabi vse juniorje, da se zberejo pol ure pred tekmo v omenjeni telovadnici.

Italija - Jugoslavija (košarka) po radiu

RIM, 18. — Prihodnjo nedeljo bodo po radiu prenašali košarkarsko tekmo Italija - Francija približno od 19,20 dalje. (Tekma se bo pričela ob 18,30.)

Za tekmo Italija - Jugoslavija, ki bo v torek 26. t. m. v Milanu, pa sta določeni dve direktni zvezi: ob 22,30 po II. programu, ob 23. pa po nacionalnem programu.

VARESE, 18. — Košarkarska reprezentanca, ki bo v nedeljo in torek nastopila proti Franciji in Jugoslaviji, je v Comeriu pričela trening. Od 15 poklicanih jih je prišlo na trening 13: Masini, Vittori, Vianello (Simmenthal); Cescutti, Villetti, Ossola, Flaborea (Ignis); Cosmelli (Livorno); Gatti (All'Onestà); Pellanera, Lombardi, Giomo, Zuccheri (Knorr). Bufalini in Bertini bosta prispela jutri.

V četrtek bosta dve tekmi za trening z Ignisom in Fonte Levissima.

SPET USPEH AVSTRIJCEV

1. Nenning, 2. Schranz

Nenning je zmagal tudi v slalomu pred Killyjem in Leitnerjem

Tekmovanje Kandahar se je končalo — pri moških — z zmagoslavjem Avstrijcev. Karl Schranz sicer v slalomu ni uspel in tudi prvo mesto v kombinaciji se mu je izmaknilo, toda namesto njega je prvo mesto osvojil drug domačin Gerhard Nenning, ki si je z zmago v slalomu pridobil obenem toliko prednosti, da ga Schranz ni mogel več dohiteti. V slalomu se je moral Schranz zadovoljiti celo s četrtim mestom, medtem ko je drugo mesto zasedel Francoz Killy po svoji vratolomni drugi vožnji, ko je dosegel najboljši čas dneva. Tretji je bil vedno solidni Nemec Leitner, za Schranzom pa spet na 6. in 7. mestu dva Avstrijca. Korošec Sodat je to pot dosegel 16. mesto.

Seveda so tudi v kombinaciji pripadla Avstrijcem odlična mesta: 1. in 2. z Nenningom in Schranzom, ter 4., 6. in 8. z Messnerjem, Bleinerjem in Sodatom. Vmes so se v skupino prvih desetih vrinili 3. Leitner, 5. Killy, 7. Švicar Favre, 9. Francoz Arpin in 10. Finec Manninen. Italijana Mahlknecht in De Nicolò sta na 14. in 15. mestu, kar sicer ni najbolj imenitno, vendar je v skladu z njunimi sposobnostmi.

Rezultati:

Slalom:

1.	**Gerhard Nenning** (Av.)	113"54
2.	Jean Claud Killy (Fr.)	113"62
3.	Ludwig Leitner (Nem.)	115"12
4.	Karl Schranz (Av.)	115"33
5.	Heini Messner (Av.)	116"03
6.	Michel Arpin (Fr.)	117"07
7.	Werner Beleiner (Av.)	117"98
8.	Jules Melquiond (Fr.)	118"31
9.	Louis Jauffret (Fr.)	118"47
10.	Felice De Nicolò (It.)	118"52
11.	Digruber (Av.) 118"82; Manninen (Fin.)	118"91; Favre (Šv.) 119"72; 14. Giovanoli (Šv.) 119"89; 15. Ivo Mahlknecht (It.) 119"92; 16. Sodat (Av.) 119"93; 17. Huber (Av.) 120"01; 18. Stamos (Fr.) 120"08; 19. Lacroix (Fr.) 120"41; 20. Kaelin (Šv.) 120"59; 35. Renzo Zandegiacomo 126"59; 41. Giovanni Dibona 132"88; 44. Dogša (Jug.) 141"01.

Kombinacija:

1.	**Gerhard Nenning** (Av.)	točk 3,70
2.	Karl Schranz (Av.)	8,48
3.	Ludwig Leitner (Nem.)	15,35
4.	Heini Messner (Av.)	16,44
5.	Jean Claude Killy (Fr.)	17,49
6.	Werner Bleiner (Av.)	30,10
7.	Willy Favre (Šv.)	40,87
8.	Stefan Sodat (Av.)	41,88
9.	Michel Arpin (Fr.)	43,67
10.	Haimo Manninen (Fin.)	44,29
14.	Ivo Malknecht (It.)	49,61
15.	Felice De Nicolò (It.)	50,03
30.	R. Zandegiacomo (It.)	90,53
40.	Giovanni Dibonati (It.)	115,39
43.	Dogša (Jug.)	198,43

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

bo priredilo v nedeljo, 24. t.m. v **Črnem vrhu pri Idriji**

SMUČARSKE IN SANKAŠKE TEKME

Obenem bo organiziralo tudi **izlet**. Podrobnosti bodo objavljene v naslednjih dneh.

«Pridiga» za trenerje in kapetane

FIRENCE, 18. — V tehničnem centru v Covercianu je bil danes sestanek trenerjev in kapetanov vseh 18 moštev lige A, ki ga je na povabilo izrednega komisarja lige sklicalo predsedstvo Italijanske nogometne zveze. Gre za prvi kontakt po nedavnih polemikah zaradi nekaterih izjav na račun sodnikov pa tudi zaradi nekaterih primerov nekorektne igre.

Ob predsedniški mizi so sedeli komisar dr. Franchi, sodnik Barbè, predsednik disciplinske komisije Fuhrman in predsednik odseka za pouk in pripravo Mandelli. Kot povabljenec je bil navzoč tudi komisar reprezentance Edmondo Fabbri.

Sestanka so se udeležili sledeči trenerji, tehnični vodje in kapetani:

Atalanta: Valcareggi in Colombo, Bologna: Pavinato, Cagliari: Silvestri in Spinosi, Catania: Di Bella in S. Cunha, Fiorentina: Chiappella in Robotti, Foggia: Pugliese in Patino, Genoa: Lerici in Colombo, Inter: H. Herrera in Picchi, Juventus: Heriberto Herrera in Sivori, L. Vicenza: Scopigno in Savoini, Lazio: Mannocci in Pagni, Mantova: Mari in Pini, Messina: Colombani in Stucchi, Milan: Viani, Liedholm in Maldini, Roma: Lorenzo in Losi, Sampdoria: Ocwirk in Bernasconi, Torino: Rocco in Ferrini, Varese: Puricelli in Ossola.

Upravičeno odsotna: Busini (Varese) in Bernardini (Bologna) zaradi bolezni.

Po sestanku, na katerega tisk ni imel pristopa, je dr. Franchi v razgovoru s časnikarji povedal, za kaj je pravzaprav šlo na tem sestanku. Trenerjem in kapetanom, je dejal, da je zelo jasno povedal, da bo treba z nekaterimi stvarmi prenehati. Predvsem v izjavah po tekmi trenerji in kapetani — in še tem manj igralci — ne bodo smeli govoriti o sodnikih. Ne sme se torej dopustiti, da bi kdo govoril, da je sodnik še celo nalašč vodil tekmo tako, da komu ni bilo prav. Nikomur ni prepovedano govoriti po tekmi, vendar izjave ne smejo prek meja korektnosti in objektivnosti. Franchi je dejal, da se je govorilo tudi o obnašanju igralcev. Obenem je Franchi povedal, da bo podoben sestanek za sodnike 23. januarja.

Sodnik Barbè pa je med drugim povedal, da bo odslej obravnavanje nekorektnosti na igriščih bolj strogo kot doslej. Doslej je dobil igralec najprej opomin, nato opomin z globo, potem spet opomin z globo, sledil je zadnji opomin, nakar je prišla izključitev za en dan. Potem se je pa začelo znova z opominom itd. Sedaj bo ta stvar šla hitreje: opomin, zadnji opomin, izključitev za en dan, za dva dni in tako naprej. Seveda pa ne bodo presojali vedno samo po tej shemi.

Jasno je, da so imeli po sestanku kaj pripomniti tudi trenerji. Helenio Herrera je n. pr. dejal, da se strinja s Franchijem, vendar pa to ne pomeni, da odslej ne bo govoril. «Bomo videli, kako bo mogoče zastavili razgovore.» Rocco pa je dejal, da je važno tudi to, kako bodo sodniki sprejeli direktive. Tudi sodniki morajo biti pravični in sposobni.

* * *

GENOVA, 18. — Sampdoria je izdala poročilo, v katerem sporoča, da je sklenil upravni odbor društva odstopiti, da s tem pokaže solidarnost s predsednikom dr. Glaucom Lollijem Ghettijem. Predsednik pa je odbor pregovoril, naj v korist društva tega ne napravi, ter je predložil, naj namesto njega vodita društvo podpredsednika.

Dr. Ghetti je bil pred dnevi kaznovan s tem, da tri mesece ne sme opravljati nobenih funkcij, ker je nekemu časopisu dal izjavo, s katero je zelo ostro kritiziral sodnike.

Kolajna za Spangara

Na svečanosti, ki jo je včeraj zvečer priredila skupina športnih novinarjev, je prejel tržaški plavalec Pierpaolo Spangaro, italijanski prvak na 400 m, član italijanskega moštva na olimpiadi ter petkrat italijanski prvak v štafeti, diplomo in zlato kolajno. Slovesnosti se je udeležil tudi predsednik plavalne zveze Aldo Parodi.

Čez nekaj dni bo moral Spangaro k vojakom.

Iz Cortine najboljši tekmovalci v bobu

V Cortini d'Ampezzo se je končalo tekmovanje za prvenstvo četvoric v bobu. Tekmovanje je dalo sledeče rezultate:

1. Gaspari - Zandonella - Minardo - Zardin (Bob club Cortina) 2'39"85
2. De Zordo - De Lorenzo - Coradazzi - Lesena (Pieve Cadore) 2'40"04
3. Magnarini - Amoroso - Cigala - Rescino (Letalstvo) 2'40"45
4. Ruatti - Rossi - Forlani - Mocellini (Bob club Cristallo) 2'40"70
5. Giacobbi - Piazza - De Martin - Tabacchi (Pieve Cadore) 2'42"01
6. De Lorenzo - Da Corte - Pasqualini - Toscani (Gasilci) 2'44"12

Milan na polovici daleč pred drugimi

Liga A je na polovici prvenstva. Milan je dosegel nevsakdanji uspeh: od 17 tekem je oddal samo štiri točke v štirih neodločenih igrah, od katerih pa je dve igral na domačem igrišču. Tako je s 30 točkami kar za pet točk oddaljen od Interja, ki jih ima 25. Zdi se pa, da velja tudi v nogometu *fortes fortuna adiuvat*. In če se potem še kdo imenuje Fortunato, lahko doseže tisti edini gol, ki končno zadostuje za dve točki. Zlasti še, če je tudi sodnik tak, da misli, da je treba prizanašati — močnejšemu. (Noletti je podrl Neneja pred golom, ko je pravkar hotel streljati, toda sodnik ni prisodil enajstmetrovke.) Toda po tekmi ostane le še rezultat. Cagliari pa je vendar skoraj nezasluženo na tako slabem mestu v lestvici.

V Turinu so bili kolikor toliko zadovoljni eni in drugi. Pri Torinu in Interju odlični obrambi nista pustili nasprotnima napadoma do gola. Torinu je njegov položaj na lestvici še kar všeč.

Juventus je v Vicenzi prvotni rezultat 0:1 spreobrnila v 3:1. Ne zaradi kake bleščeče igre temveč zaradi dveh prebliskov Sivorija, ki se mu je posrečilo (tu pa ni samo sreča ampak tudi znanje) v treh minutah doseči dva gola, za katera se niti ni posebno trudil; v obeh primerih mu je žoga prišla iz kazenskih strelov, ki jih je streljal Menichelli.

Fiorentina, ki ima še eno tekmo v dobrem, je s svojim napadom v nedeljo pokazala, da je skoraj nerazumljivo, kako je preteklo nedeljo lahko že skoraj izgubila tekmo, ki je bila pred koncem zaradi megle prekinjena. Pet golov — srednji napadalec Orlando jih je sam dal tri — proti Genoi ni kar tako, čeprav ni kaj nenavadnega za ta dva nasprotnika (pred dvema letoma je Genoa tudi dobila pet golov).

Z dovolj solidno igro je Bologna dokazala, da se vrača v staro formo, žal prepozno, da bi še lahko karkoli vplivala glede prvega mesta, ki si ga je lani priborila, a ga je letos že davno izgubila.

Foggia, ki že več tekem zaporedoma ni doživela poraza, ni povsem zadovoljna z neodločenim rezultatom z Romo. Zmago je domačim preprečil zlasti vratar Rome Cudicini. Sampdoria, ki je v začetku prvenstva igrala, kakor da hoče imeti v tej sezoni dosti besede, je šele sedaj spet prišla do zmage na račun Atalante. En sam gol v tekmi Varese-Mantova pa je bil skoraj premalo za zmagovalce, ki so imeli več priložnosti, a so jih dosledno zapravljali. Največ zasluge za zmago Lazia nad Messino ima vratar Cei in nič ne bi bilo narobe, če bi Messina tudi odnesla eno točko.

Konec lestvice je bolj zapleten kot vrh. Položaj trenutno zadnjega na lestvici še ni čisto jasen, ker ima Mantova tekmo manj ter teoretično možnost dohiteti ali prehiteti Cagliari. Za sedaj se bo borba za obstanek v A ligi vodila predvsem med Mantovo, Cagliarijem, Messino in Genovo; ni pa rečeno, da še kdo drug ne pade v ta vrtinec, medtem ko se lahko kdo iz njega reši.

MILAN, 18. — Zaostala prvenstvena tekma Mantova-Fiorentina bo v sredo 20. januarja ob 14.30. Istočasno bo tudi zaostala tekma B lige Reggiana-Alessandria.

Zopet trening za polprofesioniste

FIRENCE, 18. — Za jutri so v tehnični center v Covercianu sklicani na trening sledeči igralci polprofesionisti:

Carrarese: Petrelli Sergio, Empoli: Ballotta Alessandro, L'Aquila: Braca Paolo in Contestabile Adriano, Lucchese: Giovannetti Fabrizio in Manservisi Paolo, Mestrina: Dalle Fratte Bruno, Pavia: Sisoni Giuseppe, Perugia: Nicchi Sergio, Pistoiese: Dalcer Renzo, Prato: Comini Gianni, Pro Mogliano: Menegon Armando, Rovereto: Tomasella Elio, San Donà: Chinellato Piero in Scalabrini Enrico, Savona: Pittofrati Piero, Spezia: Lancioni Antonio, Tevere Roma: Scichilone Roberto, Torres: Ghiglione Gian Piero, Treviso: Volpato Francesco, Udinese: Galli Ernesto in Inferrera Gianni, Vittorio Veneto: Varnier Ernesto.

Tekma bo v sredo pod vodstvom tehničnega komisarja Galluzzija.

Rallye Montecarlo

SESTRIERE, 18. — Na poti iz Aten so privozili točno po urniku avtomobilisti ,ki se udeležujejo rallyeja s ciljem v Montecarlu. Vozili so v sledečem vrstnem redu:

1. Morphy - Crocker (Volkswagen)
2. Berger - Berger (Renault)
3. Juline - Roure (Citroen)
4. Sepheri - Mastin (Volkswagen)
5. Alltonen - Ambrone (BMC)
6. Nabbas - Mabbs (Austin)
7. Genot - Panahizad (Mercedes)
8. Moncini - Antonello (Alfa Romeo Giulietta T. I.)

Po kontroli so v presledkih po eno minuto odpeljali naprej proti Gapu.

FRANCE BEVK

MLINI ŽIVLJENJA

23.

«Ferjan, da smo si na jasnem,» je rekel tiho, a odločno. «Hišo prepišem Pavletu. Zdaj mu je še nisem, ker so ga vzeli k vojakom. Čakaj, da povem do konca!» je zvišal glas, ko je opazil, da mu hoče sin seči v besedo. «Lahko ostaneš pri nas, dokler si drugače ne spomagaš. Kljub vsemu. Kljub vsemu, pravim. A povem ti, da se boš vedel kot človek... Menda me razumeš? Ali naj ti bolj jasno povem?»

Ferjan se ni mogel premagati, da bi mu nov rahen nasmeh ne spačil ust.

«Ni treba,» je rekel. «Že razumem. Tega bi mi ne bilo treba praviti.»

«Ne vem, če bi ne bilo treba,» je rekel Plečar trdo; ni mu bil ušel sinov nasmeh. «Povedal sem ti. Zdaj veš. In prav je, da si to zapomniš. Prav za nas in tudi zate...»

Umolknil je, ker je zaslišal govorjenje v veži. Tona je Pavletu in Franci med jokom pripovedovala, da se je vrnil Ferjan — brez ene roke.

Pavle je nekoliko pomračen pozdravil brata. Franca je bila bleda, drobno se ji je tresla roka, ki jo je dala Ferjanu. S kratkim pogledom je ošinila njegovo levico, tedaj se ji je storilo, da bi bila zahlipala. Naglo je odšla v vežo in Tono podila od ognja. Bo že ona skuhala.

«Torej tudi ti boš pokušal komis,» je Ferjan nagovoril Pavleta, da bi pretrgal morečo tihoto v izbi.

«Tudi,» je rekel Pavle kratko.

«Ferjan ostane za zdaj pri nas, dokler se kako drugače ne uredi,» se je oče obrnil na Pavleta. «Saj razumeš. Ni mogoče drugače.»

«Razumem,» je rekel Pavle. «Kakor želite. Kakor ukažete,» je ponovil z drugimi besedami, stopil k oknu in se zogledal v snežinke, ki so se vrtele po pobočju.

24

Poslej se je življenje pri Plečarjevih spremenilo. Bilo je bolj tiho kot po navadi, malone neprijazno. Ferjan je bil v hiši na pol kot tujec, s katerim so se šele pravkar spoznali.

Ta je bil izmed vseh najbolj glasen, vendar njegovo vedenje ni bilo naravno. S ciničnim humorjem in prisiljenim smehom je skrival svoje občutke. V gostih besedah je pripovedoval svoje dogodivščine med vojno. Rad je bahaško pretiraval in pačil resnico. Zvesto ga je poslušala le Tona, da bi ne bila nevljudna. Plečar pa je zdaj pa zdaj pomenljivo ošinil Pavleta, oba sta se nasmehnila pod kožo.

Pavle še nikoli ni bil tako tih in vase zaprt. Težko je prenašal brata, dasi tega ni očitno kazal. Če bi bilo poletje, bi odšel po delu, da bi se mu ognil, pozimi pa so bili skoraj od jutra do večera kot privezani drug na drugega. Franco je pogosto opazoval z enim očesom, da bi uganil njene občutke do Ferjana. Ta pogleda nikoli ni uprla naravnost v fanta, ali le za kratek hip, kadar je naneslo, da mu je morala kaj reči. Če se je razen sočutja kaka nežnejša struna oglasila v nji — tega Pavle ni mogel vedeti — je to spretno prikrivala.

Tudi Ferjan se je delal mrzlega, ravnodušnega do nje. Vendar jo je pogosto na skrivaj opazoval izpod čela. Po bolezni se je razcvetela v zrelo žensko, zdela se mu je bolj vredna poželenja kot kdaj prej. Ni bil takega stvarjenja, da bi se česa kesal, vendar jo je tiho zavidal bratu. Ob misli, da je bila prej njegova kot bratova, mu je na obrazu zaigrala tiha privoščljivost. Ta izraz je Pavle kdaj pa kdaj ujel in ga razumel. Vsaj zdelo se mu je, da ga razume. Vsakokrat ga je nemilo zbodlo in pogrelo, da je tiho zaklel pri sebi.

Ferjan se bratu nikoli ni ponudil za delo, le očetu je bil tu pa tam v pomoč. Da ne bodo rekli, da čisto zastonj je kruh, ki mu ga režejo. Kadar je zapadel sneg, je delal gaz okoli oglov do hleva, hrama in drvarnice. Pomagal je pripravljati rezanico. Z desnico je sekal in cepil drva, jih nosil v drvarnico in jih zlagal v skladovnice...

Nekoč, ko so večerjali krompir v oblicah in redko podmetenico, je nenadoma vrgel žlico na mizo, da je zapelo.

«Jej!» mu je rekla Tona.

«Oplak!» je vrgel Ferjan zaničljivo.

Družina se je spogledala.

«Ferjan, vojska je,» je rekla Tona. «Še bog, da se bomo pretolkli do poletja! Mnogi še tega nimajo.»

«Na vojsko me ni treba šele spominjati,» je rekel Ferjan in namignil na prazen rokav.

Odšel je na izbo, kjer so mu bili postlali na stari skrinji, in legel. Drugo jutro se je naglo napravil in poprosil očeta za nekaj kronic. Ta mu jih ni odrekel. Odšel je v dolino in se odpeljal z vlakom. Čez dva dni se je proti večeru vrnil domov.

Bil je nekoliko okajen, mrk in nasajen, komaj je kratko pozdravil. Odšel je na vrh in brez večerje legel... Bil je v trgu, iskal je dela, a ga ni dobil. Res, da je povsod primanjkovalo delavcev, a ne takih brez ene roke. Obiskal je tudi dekle, ki je točilo solze, ko je odhajal k vojakom, a se ga zdaj malone ustrašilo. Njegova nebogljenost ji je vzbujala le rahlo grozo, brez sence sočutja. Težko je čakala, da se je poslovil. Razumel je, da ima že drugega fanta, tiho jo je preklel, ko je odhajal od nje...

To ga je najhuje zadelo. S pogledom pod streho je mozgal v sebi in škripal z zobmi. Pogažene so bile vse prešerne sanje, ki jih je kdaj gojil.

Poslej je bil bolj ponižen kot prej, ni se več zmrdoval nad redko podmetenico. Nič več bahaških besed. Pripravljen se je bil sprijazniti z življenjem, kakršno se mu je nudilo.

Sneg na pobočju Slemena je žrla topla sapa od juga. Zopet so se kazale rjave zaplate kopnega. Zdaj zdaj, se je zdelo, bo zacvetel teloh, prve trobentice bodo pokrile bregove. Vendar se zima še ni poslovila; napovedovali so nov val snega in mraza.

Po novem letu, ko se je nebo znova nagosto pooblačilo in je mrzlo zapihalo, je Pavle prejel vpoklic. V enem tednu bi moral oditi. Tudi Lipe, ki ga je nekoč Lenka pripeljala v hišo. Ni skrivala svoje ljubezni. Vsa zaskrbljena za fanta, ki je moral na vojsko, se je očitno obešala nanj.

«Te, te, te, kako se imamo radi!» se je Ferjan ponorčeval.

«Kot dva golobčka,» je rekel Lipe.

Fanta, nekdanja tekmeca v ljubezni, sta se gledala dokaj ravnodušno. Kar je bilo nekoč med njima, je bilo že na pol pozabljeno. Na pol, toliko, da